

Suomen taitavimmat nuoret kisaavat Vaasassa

Ammattitaidon SM-kilpailut 25.–27.3.2009

Esipuhe	4	11. Abilympics	20
Visio Taitaja 2009	4	12. Opintopolut ja oppaat	21
1. Kisojen suojelija	5	12.1. Laji-info ja lajioppaat	22
2. Järjestelyjen vastuutahot	5	12.2. Infopisteet ja neuvonta	22
3. Kohderyhmät	6	13. Rekrytori	22
4. Teemat	6	14. Oheistapahtumat	23
5. Tulokset ja vaikutukset	6	14.1. Avajaiset Botniahallissa Mestariareenalla	23
5.1. Kävijämäärä	6	14.2. Järjestäjien vastaanotto	23
5.2. Opintopolkukierrokset	7	14.3. Iltakirkko	23
5.3. 454 yhteistyösopimusta	7	14.4. Glamorous Night	24
5.4. Rekrytori	7	14.5. Toimijoiden ilta	24
5.5. Laadulliset tulokset	7	14.6. Mestariareenan ohjelma	24
5.6. Teemat	8	14.7. Päätösjuhla	25
5.7. Kato ja Koe-lajien kokeilupisteet	8	14.8. Seminaarit	25
5.8. Koulutus	8	14.9. Lajien kokeilupisteet, Kato ja Koe	26
5.9. Suoritetut opintoviikot	8	14.10. Muut tilaisuudet Botniahallissa	26
5.10. Ammattiosaamisen näytöt	8	14.11. Lajialueiden haastattelut ja lajin oma äänentoisto	26
5.11. Näkyvyys	8	15. Kuljetuslogistiikka ja turvallisuus	27
5.12. Muut tulokset	9	15.1. Kuljetukset	27
5.13. Tapahtuman kustannukset	9	15.2. Paikoitus	27
6. Kilpailujen järjestämisaika ja aikataulu	9	15.3. Turvallisuus (järjestyksenvalvonta, liikenteenohjaus ja vartiointi)	28
7. Yhteistyö työelämän kanssa	9	15.4. Turvallisuus- ja pelastussuunnitelma	28
7.1. Neuvottelukunta	9	15.5. Ensiapu	28
7.2. Työelämän yhteistyökumppanit	10	15.6. Kriisiryhmä	28
7.3. Lajiohjausryhmät	10	15.7. Vakuutukset	28
7.4. Muut yhteistyökumppanit	10	15.8. Organisaation sisäinen viestintä kilpailujen aikana	29
8. Järjestämisaikka, tilat ja laitteet	11	16. Asiakaspalvelu	29
8.1. Tilasuunnittelu	11	16.1. Hiljainen huone, hiljentymiskappeli	29
8.2. Lajialueet	12	16.2. Kuulutukset	29
8.3. Mestariareena	12	16.3. Ruokahuolto	29
8.4. Taitajatorni	13	16.4. Lajialueiden huolto	30
8.5. Ulkoalueet	13	16.5. Opiskelijaryhmien ennakkoruokailu	30
8.6. Lajialueet Närpiössä ja Palosaarella	13	16.6. Majoitusjärjestelyt	30
8.7. Rakentaminen	14	16.7. Puhtaanpito ja jätahuolto	30
8.8. Tapahtuma-aikainen päivystys	14	16.8. Tilakoristelu	31
8.9. Purkaminen	15	17. Markkinointi ja tiedotus	31
8.10. IT-järjestelmä	15	17.1. Markkinoinnin tavoitteet	31
9. Taitaja 2009-kilpailujen toteutus	17	17.2. Aikataulu	31
9.1. Kilpailulajit	17	17.3. Markkinoinnin kohderyhmät	31
9.2. Lajien organisaatio	17	17.4. Tiedotuskanavat	32
9.3. Lajivastaavat	17	17.5. Lehdistökeskus	33
9.4. Lajiohjausryhmät	17	17.6. Taitaja-TV	33
9.5. Lajikohtaiset järjestämissuunnitelmat	18	17.7. Valokuvat	33
9.6. Semifinaalit	18	17.8. Info, kyltitys ja julisteet	33
9.7. Kilpailutehtävät	18	17.9. Vaatetus	35
9.8. Finaali	18	17.10. Tiedotus- ja markkinointimateriaali	35
9.9. Finalistit	18	17.11. Yhteistyö peruskoulujen kanssa	36
9.10. Lajien tuomarit	18	17.12. Kävijälaskenta	36
9.11. Jury ja kilpailun johtaja	18	18. Kaksikielisyys – Taitaja ruotsiksi	36
9.12. Tulospalvelu	19	18.1. Ruotsinkieliset kilpailijat	37
9.13. Kilpailutoimisto	19	18.2. Kaksikielisyden koordinaattori	37
9.14. Akkreditointi ja kulkuluvat	19		
9.15. Ammattiosaamisen näytöt kilpailussa	19		
10. Taitaja 9	20		

19. Pohjoismainen yhteistyö	37
20. Järjestämishankkeen organisaatio	38
20.1. Neuvottelukunta	38
20.2. Taitaja 2009-hallitus	38
20.3. Taitaja 2009-toimisto	38
20.4. Lajivastaavat	40
20.5. Tukitiimit	40
20.6. Toimitilat	40
21. Koulutus	40
22. Projektin aikataulu	41
23. Kilpailujen kustannukset ja rahoitus	41
23.1. Kustannukset	41
23.2. Rahoitus	42
24. Kävijätutkimus	42
25. Kehittämissuhteet	42
LIITE 1. Taitaja 2009 mitalistit ja näyttöslajien sijoitukset	44
LIITE 2. Rakentamis-, kilpailu- ja purkuajan aikataulu 16.3.–1.4.2009	46
LIITE 3. Taitaja 2009-neuvottelukunta	48
LIITE 4. Tilankäyttö lajeittain	49
LIITE 5. Kilpailulajit, lajivastaavat ja varavastaavat	50
LIITE 6. Semifinaalikoordinaattorit	51
LIITE 7. Taitaja 2009-kulkuluvat	52
LIITE 8. Rekrytori	53
LIITE 9. Organisaatiokaavio	54
LIITE 10. Yleisaikataulut 2008 ja 2009	55
LIITE 11. Kustannusarvio 2009 ja toteutema 2006–2009	56

Esipuhe

Skills Finland ry myönsi 28.4.2005 Vaasan kaupunki/Vaasan ammattiotollalle ja Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur/Yrkesakademin i Österbottenille (ent. Svenska yrkesinstitutet) oikeuden järjestää Taitaja 2009-ammattitaidon Suomen mestaruuskilpailut. Kisat järjestettiin 25.–27.3.2009 Botniahallissa, joka sijaitsee Mustasaaren kunnassa, 5 km Vaasan torilta. Kilpailuja kävi seuraamassa 46 286 katsojaa. Kilpailijoita oli 369, SM-kilpailulajeja 37, näytöslajeja 2 ja ammattinäytöksiä 5.

Taitaja 2009:stä tuli menestystarina. Kävijätavoite, 35 000, ylitetiin huomasti. Kävijämäärä oli suurin koskaan Taitaja-kilpailujen historiassa pääkaupunkiseudun ulkopuolella järjestetyistä Taitaja-kilpailuista. Vaasan ammattiotosto ja Yrkesakademin i Österbotten yhdessä olivat pienin tähänastisista Taitajajärjestäjistä tämä suurusluokan tapahtumissa. Se todistaa paitsi organisaatioiden vahvuutta myös sen, että Taitajan voivat järjestää myös pienemmät organisaatiot, joilla on vähäisemmät resurssit. Uskomme ja toivomme, että Taitaja 2009 voi inspiroida ja toimia esikuvana muille oppilaitoksille mahdollisuuksien hyödyntämisestä ja haasteisiin vastaamisesta.

Myös yhteistyökumppaneita koskevat tavoitteet ylittyivät roimasti. Taitaja 2009:n yli 450 yhteistyösopimusta olivat enemmän kuin yhdessäkään Taitaja-tapahtumassa aiemmin. Tehdysä asiakastutkimuksessa tuli esille, että yhteistyökumppanit oli huomattu ja niiden merkitys tapahtumalle oli ymmärretty.

Yksi kaikkein näkyvimpiä Taitaja 2009:n ottamia kehityskaleleita oli kaksikielisyys. Täysin kaksikielisen tapahtuman organisoiminen ja toteuttaminen vaati paljon käännoistyötä, joka toteutettiin ohessa Taitaja – Mästare på svenska -projektin puitteissa.

Ne yli 1 500 opiskelijaa, opettajaa ja oppilaitosten muun henkilökunnan edustajaa, jotka toimivat eri tehtävissä Taitaja 2009:ssä, sekä hyvät yhteistyökumppanit ansaitsevat suurimmat kiitokset. Ilman heidän panostaan ei Taitaja 2009:ää olisi pystytty toteuttamaan niin menestyksekkäästi. Heidän innostuksensa, ”talkoohenkensä” sekä hymyilevä ja positiivinen asenteensa loivat tapahtumalle myönteisen ilmapiirin, joka kosketti kaikkia kisavieraita.

Vaasassa 3.11.2009

Iiro Suksi
projektipäällikkö
Taitaja 2009

Visio Taitaja 2009

Taitaja 2009 on nuorten, työelämän ja koulutuksen kohtauspaikka.

Taitaja 2009 -ammattitaidon Suomen mestaruuskilpailujen finaali on Taitajavuoden 2008–2009 päätapahtuma. Kolmipäiväisessä tapahtumassa kilpailevat ammattiansa parhaat Suomen mestaruuksista.

Kilpailut toteutetaan yhteistyössä työelämän kanssa niin, että sille tarjotaan mahdollisuus hyödyntää tapahtumaa rekrytoinnissaan. Kilpailuista on myös pitkäkestoista hyötyä niin järjestäville oppilaitoksille kuin yrityksillekin. Tapahtuma vastaa elinkeinoelämän odotuksiin ja tarpeisiin.

Kilpailut ovat katsojaystävälliset niin, että erilaiset asiakasryhmät on huomioitu. Tapahtuma tarjoaa kilpailujännityksen ohella tietoa ja elämyksiä ammateista ja ammatillisesta koulutuksesta. Tapahtuma on kokonaisuudessaan kaksikielinen.

Nuoret, työelämä ja koulutus – kaikki voittajia Taitaja 2009 tapahtumassa!

1. Kisojen suojelija

Kisojen suojelijana toimi tasavallan presidentti Tarja Halonen. Suojelija tervehti kilpailijoita, valmentajia ja tuomareita tervehdyksellä, jonka Taitaja 2009-avajaistilaisuudessa luki Svenska Österbottens förbund för utbildning och kulturin hallituksen puheenjohtaja Alice Lillas. Tervehdyksessään tasavallan presidentti totesi mm.

Taitaja 2009 tarjoaa finalisteille tilaisuuden päästä näyttämään taitojaan sekä saamaan onnistumisen kokemuksia. Finaaliin pääseminen on onnittehun arvoinen suoritus. Kilpailijat eivät ole mukana yksin, sillä opettajilla ja luokkatovereilla on suuri merkitys motivaation ja yhteishengen luomisessa. Kilpailijoiden osaaminen vahvistaa ammatillisen koulutuksen arvostusta ja tuo esiin nuoria taitavia tulevaisuuden ammattilaisia. Omasta ammattilaisuudestaan onkin syytä olla ylpeä.

2. Järjestelyjen vastuutahot

Kilpailujen järjestäjinä ja vastuutahoina toimivat Pohjanmaan maakunnan johtavat ammatillisen koulutuksen organisaatiot

Vaasan ammattiopisto – Vasa yrkesinstitut (VAO)/
Vaasan kaupunki – Vasa stad
Ruutikellarintie 2, 65100 VAASA
Puhelin (06) 326 7911, telefax (06) 326 7912
www.vaasanammattiopisto.fi

Yrkesakademin i Österbotten (YA) /Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur
Tehtaankatu 1, 65200 VAASA
Puhelin (06) 324 2000, telefax (06) 324 2010
www.yrkesakademin.fi

Alice Lillas lukee tasavallan presidentin tervehdystä avajaisissa

Kuva: Jessica Lindgren

3. Kohderyhmät

Taitaja 2009:n tärkeimpiä kohderyhmiä olivat

- peruskoulut ja erityisesti 7.–9.-luokkalaiset sekä heidän vanhempansa,
- peruskoulut ml. alakoulut,
- työelämän organisaatiot, erityisesti yritykset ja
- opinto-ohjaajat peruskouluissa.

Tavoitteena oli antaa tietoa ammatillisesta koulutuksesta ja lisätä ammatillisen koulutuksen kiinnostavuutta, antaa realistinen kuva ammattityöstä ja sen sisällöstä, lisätä ammatillisen koulutuksen hakijamääriä ja antaa yrityksille mahdollisuus kohdata tulevaisuuden työnhakijat ja tukea rekrytointia. Taitaja 2009 oli ammattien ja alojen näyteikkuna.

4. Teemat

Kaksikielisyys: Tapahtuman toteutus täysin kaksikielisenä.

Yrittäjyys: Yrittäjyysnäkökulman tuominen laajasti mukaan kilpailujen toteutukseen.

Kestävä kehitys: Kestävän kehityksen teeman ja näkökulman huomioiminen kilpailujen toteutuksessa, lajeissa ja kilpailutehtävissä.

5. Tulokset ja vaikutukset

Tapahtuman suunnittelun ja toteutuksen tavoitteena oli, että:

- tietämys ammatillisesta koulutuksesta ja ammateista lisääntyy alueellisesti ja kansallisesti,
- ammatillisen koulutuksen kiinnostavuus ja tunnettuus kasvaa,
- opinto-ohjaus peruskouluissa tehostuu,
- ammatillisen koulutuksen hakijamäärät erityisesti järjestävien oppilaitosten osalta kilpailuja seuraavina vuosina kasvavat,
- järjestävien oppilaitosten verkostoituminen työelämän kanssa tiivistyy ja kasvaa,
- järjestävien oppilaitosten koulustoittoiminnan laatu nousee ja
- tapahtuma toteutetaan tehtyjen kustannusarvioiden puitteissa.

Määrällisenä tavoitteena oli 35 000 kävijää. Yritysyhteistyön tavoitteeksi muotoutui suunnittelutyön aikana, että n. 200 yrityksen ja yhteisön kanssa saataisiin solmittua yhteistyösopimus. Näiden määrällisten tavoitteiden katsottiin olevan niin realistisia kuin riittävän haasteellisiakin huomioiden aiemmat vastaavat tapahtumat ja niiden tulokset. Määrälliset tavoitteet toteutuivat ja ylittyivät selkeästi.

Taitaja 2009 ammattitaidon SM-kilpailuissa kilpailtiin Suomen mestaruuksista 37 virallisessa kilpailulajissa. Lisäksi mitalit jaettiin kahdessa näytöslajissa ja kolmessa Abilympics-lajissa. Taitaja 2009 tulokset on julkaistu Taitaja 2009 verkkosivuilla www.taitaja2009.com. Luettelo mitalisteista liite 1.

Taitajajien Taitajaksi valittiin Pohjois-Karjalan koulutus kuntayhtymää edustanut Sami Puhakka, jonka lajina oli mekatroniikka.

SM-lajien tulosten perusteella (1.-4. sijoja) neljä parhaiten menestynyttä koulutuksen järjestäjää olivat:

1. Oulun seudun ammattiopisto
2. Pohjois-Karjalan ammattiopisto
3. Tampereen ammattiopisto
4. Jyväskylän ammattiopisto

Taitaja 9 finaalkilpailun voitti Riihimäen koulu Mäntsälästä.

5.1. Kävijämäärä

Botniahallissa oli 46 286 kävijää. Kävijämäärä perustuu tarkkaan kokoaikaiseen laskentaan sisäänkäynneillä. Kokonaismäärässä ovat mukana kuljetuslogistiikan kilpailun n. 1 000 kävijää Närpiössä ja automaalauksen n. 200 kävijää.

Suunnitteluvaiheessa keväällä 2009 Taitaja 2009-toimiston puolesta käytiin tai oltiin henkilökohtaisesti yhteydessä kaikkiin Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan maakuntien peruskouluihin.

Ovet ovat avautuneet ja väki virtaa sisälle, taustalla Taitaja-torni.

Kuva: Jessica Lindgren

Tämän tuloksena Taitaja 2009:ssä oli kävijöitä kaikista Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan peruskouluista ja osin Keski-Pohjanmaan peruskouluista. Näin tavoitettiin erinomaisesti tapahtuman merkittävin kohderyhmä. Pohjanmaan osalta peitto oli käytännössä 100 %. Peruskoululaisten kokonaismäärän arvioidaan olleen ~15 000.

5.2. Opintopolkukierrokset

Peruskoululaisille suunnatuille teemoitetuilla ns. opintopolkukierroksilla opastettiin kaikkiin 572 koululaisryhmää.

5.3. 454 yhteistyösopimusta

Kirjallisia yhteistyösopimuksia oli kappalemääräisesti yhteensä 454 eri työelämän tahon kanssa. Sopimusten laskennallinen kokonaisarvo oli 1 438 018 e, josta rahallisen suorituksen osuus oli 279 686 e.

Sopimustyyppi	kpl
Pääyhteistyösopimuksia	10
Mestarisopimuksia	28
Kumppanuussopimuksia	67
Kisällisopimuksia	223
Kummisopimuksia	73

Lisäksi palkintosopimukset kattoivat 130 kpl rahapalkintoja. Taitajasääntöjen mukaisia rahapalkintoja sijoituksille 1.–3. kilpailuissa jaettiin yhteensä 147 kpl.

Pääyhteistyökumppaneita olivat:

- ABB Oy
- Electrolux Professional Oy
- ISS Palvelut Oy
- Jalas – Urho Viljanmaa Oy
- NRJ Finland Oy
- S-ryhmä
- Teknologiaateollisuus ry.
- Toyota/Toyota-ammattioppilaitos
- Vaasan kaupunki
- Wärtsilä Finland Oy

Sopimusten kappalemäärät ja sopimustyyppien määrät eivät ole suoraan verrannollisia keskenään, koska mm. joissakin pääyhteistyösopimuksissa oli mukana palkintosopimuksia. Monet palkintosopimukset myös kattoivat useita lajeja ja/tai sijoituksia.

Sopimusten sisältö	euroa
Käteissuoritukset	279 686
Työpanokset (pääasiassa tuomarityöskentely)	577 400
Materiaali, laitteet ja tarvikkeet, muu palvelu	527 432
Markkinointi (vastikkeetta saatu mainosaika ym.)	53 500
Yhteensä	1 438 018

Yhteistyösopimuksia Taitaja 2009:llä oli enemmän kuin missään aikaisemmassa Taitaja-tapahtumassa. Pääyhteistyökumppaneiden määrä oli myös selvästi aiempaa suurempi. Yhteistyökumppaneiden puhtaasti rahallisten suoritusten määrä on huomattavasti aiempia tapahtumia suurempi.

5.4. Rekrytori

Rekrytori oli uusi konsepti, joka toteutettiin tässä muodossa ensimmäisen kerran Taitaja 2009-kisojen yhteydessä. Jokainen pääyhteistyökumppani ja Mestari-sopimuskumppani sai yhteistyösopimuksen mukaisesti oman osaston. Alueen nimeksi annettiin Rekrytori.

Vaasanseudun Kehitys Oy VASEK piti yllä Rekrytorilla työelämän ja työnhakijoiden kohtausteeaksi tarkoitettua rekrytointia WasaWorks-projektinsa puitteissa ConnectCompetence-portaalin avulla. Lisää Rekrytorista kohta 13.

5.5. Laadulliset tulokset

Toiminnallisesti käytännön järjestelyiden osalta Taitaja 2009-kisojen katsotaan yleisesti onnistuneen erinomaisesti. Kisat olivat menestys, mistä ovat yksimielisiä niin työelämä, järjestävät oppilaitokset kuin tärkeimmät sidosryhmätkin. Taitaja 2009 sai lähimaakunnissa omalla toiminta-alueellaan poikkeuksellisen näkyvää julkisuutta joukkotiedotusvälineissä. Eri-tyistä kiitosta on saanut tapahtuman positiivinen, hymyilevä ja viihtyisä ilmapiiri.

Niin em. lukujen kuin saadun palautteen pohjalta voidaan pitää varmana, että myös laadulliset, järjestämisajatuksessa mainitut tavoitteet toteutuivat.

Kisojen vaikutusta oppilaitosten hakijamääriin voidaan arvioida vasta tulevina vuosina. Vuoden 2009 hakijamääriin kisoilla ei niiden ajankohdan vuoksi ollut vaikutusta.

5.6. Teemat

Suunnitteluvaiheen aikana kaksikielisyys nousi tapahtuman ykkösteemaksi. Sen toteuttamiseksi tehtiin laaja käännoistyö, joka sisälsi myös Taitajaa koskevan perusaineiston käännoistyöt. Tästä hyötyvät myös tulevat järjestäjät. Muiden teemojen osalta tavoitteeksi muodostui, että lajit huomioivat teemat kilpailujärjestelyissään ja/tai tehtävissä.

Teeman mukaisesti kilpailut toteutettiin täysin kaksikielisinä. Koko Taitaja-konseptin muuttamiseksi kaksikieliseksi tehtiin mittava joukko toimenpiteitä. Myös ruotsinkielisiä oppilaitoksia aktivoitiin laajasti kenttätöillä ajanjaksolla 2007–2009. Kaksikielisuuden käytännön toteutusta tuettiin Mästare på svenska -projektilla, jota Taitaja 2009-toimisto käyttäen koordinoi. Lisäksi Taitaja 2009-toimistossa toimi kaksikielisuuden koordinaattori. Tavoitteena oli varmistaa ruotsinkielisen informaation ja muun aineiston saatavuus ja ajan tasalla pitäminen. Mästare på svenska-projektissa tehtyjä toimenpiteitä on laajemmin käsitelty sen loppuraportissa.

Yhtenä kaksikielisuuden ulottuvuutena oli pohjoismainen yhteistyö, jonka puitteissa erityisesti Ruotsin Youth Skills Swedeniin luotiin yhteyksiä. Kaksikielisyyteen liittyneitä toimenpiteitä on kuvattu yksityiskohtaisemmin tämän raportin kohdassa 18 ja pohjoismaista yhteistyötä kohdassa 19.

Yrittäjyys oli näytöslajina ensimmäistä kertaa Taitaja-kilpailuissa. Lajeissa ja kilpailutehtävissä oli laajasti huomioitu yrittäjyysnäkökulma. 18 lajissa oli kilpailutehtävissä yrittäjyyteen tavalla tai toisella liittyvä osio. 8 lajissa oli yrittäjyys pyritty ottamaan huomioon, mutta lajin luonteen vuoksi siihen ei ollut löydetty luontevaa tapaa. Tämä koskee erityisesti tekniikkaan liittyviä lajeja.

Kilpailulajeissa ja kilpailutehtävissä kestävä kehitys oli laajasti otettu huomioon mm. materiaalivalinnoissa, työmenetelmissä ym. Kaikkiaan 27 lajissa 36:sta oli käytännön toteutuksessa tai kilpailutehtävissä konkreettisesti otettu huomioon kestävä kehitys tavalla tai toisella, samoin kuin Abilympics- ja Taitaja 9-kilpailuissa. Asiakaspalvelun ja kisajärjestelyjen toteutuksessa kestävä kehitys oli suunnittelua ohjaavana tekijänä, jonka perusteella tehtiin käytännön ratkaisut mm. jätehuollon yms. suhteen.

5.7. Kato ja Koe-lajien kokeilupisteet

Taitaja 2009-tapahtumassa oli ennätysellinen määrä Kato ja Koe-pisteitä (26 pistettä). Niissä vierailijoilla oli mahdollisuus kokeilla erilaisia ammatteihin liittyviä asioita. Lisää Kato ja Koe-pisteistä kohdassa 14.9.

5.8. Koulutus

Järjestävien oppilaitosten henkilöstölle ja opiskelijoille Taitaja 2009 oli kehittämisprojekti, johon liittyi mittava määrä erilaisia koulutustilaisuuksia.

Taitaja 2009-lajivastaaville ja -varalajivastaaville suunnattu lajivastaavakoulutus ajalla 29.1.2008–15.5.2009 yhteistyössä Hämeen ammattikorkeakoulun kanssa.

Koulutuksen kokonaisuudessaan suoritti (sai todistuksen) yhteensä 27 opettajaa. Koulutustilaisuuksiin osallistui keskimäärin 45,4 opettajaa. Koulutuksen kokonaislaajuus oli 9 opintopistettä/6 opintoviikkoa. Lisäksi suuri joukko muita Taitaja 2009-toimiston järjestämiä koulutustilaisuuksia, katso kohta 20. Koulutus.

5.9. Suoritetut opintoviikot

Järjestävistä oppilaitoksista osallistui opiskelijoita erilaisiin tehtäviin yhteensä n. 1 500. Tarkan määrän ilmoittaminen on vaikeaa, koska toiset työskentelivät tapahtuman parissa useita päiviä tai pidemmän ajanjakson, toiset vain joitakin tunteja. Tavoitteena oli kuitenkin, että kaikki Taitajaan liittyvä toiminta integroidaan osaksi opiskelijoiden opintoja. Taitaja-tapahtuman yhteydessä VAO:n ja YA:n opiskelijat suorittivat tehdyn arvioinnin perusteella yli 1 000 opintoviikkoa.

5.10. Ammattiosaamisen näytöt

Ammattiosaamisen näyttöihin liittyviä todistuksia kilpailijoille kirjoitettiin yhteensä 213 kpl.

Virolainen Ivo Ilm kilpaili huonekalupuusepäin-lajissa vieraskilpailijana.

Kuva: Jessica Lindgren

5.11. Näkyvyys

Näkyvyyttä mediassa pidettiin tärkeänä niin ennen kilpailuja, kuin niiden aikanakin. Tavoitteena ollut 900 osumaa ylitettiin, kun lasketaan mukaan kaikki mediat. Yhteistyöllä radiokanava NRJ:n kanssa tavoitettiin aiottu kohderyhmä ja Taitaja 2009-bannerin osumat kanavan nettisivuilla nousivat

Taitaja 2009-avajaisten juhlapuhujana oli ABB Oy:n toimitusjohtaja Mikko Niinivaara.

Kuva: Jessica Lindgren

1500:aan. M-brain Oy:n lehdistöseurannan perusteella ajanjaksolta 1.1.–31.3.2009 raportoitiin 134 osumaa. Internetissä lähetetyt Taitaja-TV-lähetykset saivat 1 272 osumaa.

NRJ:n Aamupojat toimivat juontajina Taitaja 9 -finaalissa. Heitä oli aktiivisesti mainostettu ilmoituksissa, ja he herättivät kiinnostusta nuorison keskuudessa. Pojat antoivat melkoisen joukon nimikirjoituksia Taitaja 2009 -kilpailun aikana.

5.12. Muut tulokset

Tapahtuman jälkeen tehtiin Vaasan ammattiopistossa Vaasan ammattiopiston osalta tulosten inventointi, jossa korostuivat tuloksina mm.

- järjestävien oppilaitosten (Yrkesakademien i Österbotten ja Vaasan ammattiopisto) hyvin toteutunut yhteistyö ja sen myönteiset vaikutukset yhteistyöhön jatkossa,
- uudet työelämän yhteistyökumppanit ja potentiaaliset yhteistyömahdollisuudet niin organisaatio- kuin henkilökohtaisten suhteidenkin tasolla,
- järjestäjäoppilaitosten saamat imago- ja good will -hyödyt,
- pedagogiset hyödyt, jotka ovat seurausta opettajien toiminnasta lajivastaavina, tuomareina ja tukiryhmien vetäjinä ja
- yhteisöllisyyden ja yhteenkuuluvuuden vahvistuminen oppilaitosorganisaatioissa.

5.13. Tapahtuman kustannukset

Tapahtuman kustannukset jakautuivat ajanjaksolle 2006–2009. Rahalliset kokonaiskustannukset olivat 2 714 242 e. Lopullinen kustannustoteutuma ylitti kustannusarvion 9,4 %:lla. Rahoituksessa yritysyhteistyön osalta tavoitteet ylitettiin sel-

keästi, julkisen rahoituksen osalta tavoitteita ei saavutettu.

6. Kilpailujen järjestämisaika ja aikataulu

Skills Finland ry:n hallitus vahvisti 14.12.2006 järjestäjien tekemän esityksen perusteella kilpailujen ajankohdaksi keskiyökoita 25.3. perjantaihin 27.3.2009.

Kilpailujen järjestämisaika Botniahalli oli varattuna rakentamista, kilpailuja ja kilpailualueiden purkamista varten maanantaista 16.3. tiistaihin 1.4.2009 (varaus tehtiin 13.3.2007).

Kilpailualueen rakentaminen alkoi ma 16.3. lajialueiden mittaamisella ja merkitsemisellä. Myös sähkö-, vesi- ja ilmastointityöt aloitettiin. Halli luovutettiin sopimuksen mukaisesti siivottuna vuokraajalle 27.3. klo 23.00. Rakentamis-, kilpailu- ja purkamisaikataulu liite 2.

7. Yhteistyö työelämän kanssa

Kilpailut järjestettiin yhteistyössä paikallisen elinkeinoelämän ja työelämän organisaatioiden kanssa.

7.1. Neuvottelukunta

Pohjanmaan keskeisten työelämän organisaatioiden joukosta koottiin Taitaja 2009 -neuvottelukunta, jossa oli 54 jäsentä (liite 3.). Neuvottelukunnan nimesi Vaasan kaupungin puolelta kaupunginhallitus 17.3.2008 ja Svenska Österbotten Förbundet för utbildning och kulturin hallitus 26.3.2008.

Neuvottelukunnan tärkeimpänä roolina oli toimia viestintävienä työelämän suuntaan. Päätellen poikkeuksellisen laajasta yhteistyöstä työelämän kanssa (454 sopimusta) täytti

neuvottelukunta sen työlle asetetun tavoitteen hyvin. Neuvottelukunta kokoontui kaksi kertaa (22.4.2008 ja 21.11.2008), minkä lisäksi neuvottelukunnan jäsenet olivat kutsuttuina Taitaja-avajaisiin ja -päättäjäisiin. Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimi Vaasan kaupunginjohtaja Markku Lumio ja varapuheenjohtajana Svenska Österbottens förbund för utbildning och kulturin hallituksen puheenjohtaja Alice Lillas.

7.2. Työelämän yhteistyökumppanit

Yhteistyökumppaneiden hankkiminen ja sopimusten tekeminen aloitettiin voimaperäisesti alkuvuodesta 2008. Yhteistyön tavoitteena oli win-win-tilanne.

Yhteistyön tavoitteena oli

- tarjota näkyvyyttä ja mahdollisuus organisaation tai sen tuotteiden markkinoimiseen mainonnallisin keinoin,
- tarjota rekrytointimahdollisuus,
- tarjota mahdollisuus organisaation imagon vahvistamiseen tulevaisuuden työntekijöiden parissa markkinoinnissa,
- verkostoitumista oppilaitosten, opettajien ja yritysten välille ja
- tarjota työelämän organisaatioille mahdollisuus vaikuttaa koulutukseen ja sen kehittämiseen.

Kilpailut oli hyvä foorumi tuoda esille mm. työelämän osamisvaatimuksia.

Päyhteistyökumppaneille ja Mestarisopimuskumppaneille tarjottiin myös mahdollisuus saada oma osasto Botniahalliin rakennetulta ns. rekrytorilta. Rekrytorilla esitteli toimintaansa 22 yritystä ja yhteisöä.

Yhteistyömuodot oli paketoitu seuraavasti:

1. Pääyhteistyökumppani, arvo 30 000 e. Tärkeimpänä sisältönä maksiminäkyvyys ja huomio Taitaja-kilpailuissa ja niiden markkinoinnissa. Pääyhteistyökumppani sai myös näkyvyyden Taitajavuoden tapahtumissa ja painotuotteissa. Lisäksi oma esittelytila yhteistyökumppanialueella (rekrytori) kilpailujen aikana.
2. Mestari-paketti, lajiperheet, arvo 10 000 e. Tärkeimpänä sisältönä yritys sai maksimaalisen näkyvyyden jonkin lajiperheen lajeissa Taitaja-kilpailuissa. Lisäksi oma esittelytila yhteistyökumppanialueella (rekrytori) kilpailujen aikana.
3. Kumppanuus-paketti, arvo 3 500 e. Merkittävää näkyvyyttä ja positiivista julkisuutta kilpailujen aikana. Kumppani näkyi lajialueen lajiaidoissa, seinissä tai mainostauluissa. Sponsorilla oli mahdollisuus vaatia kilpailijat omilla logoillaan varustetuilla, lajiin liittyvillä ja asianmukaisilla vaatteilla.
4. Kisälli-paketti 2 500 e (koneita, laitteita/tarvikkeita, tuomari- ja/tai työpanos, rahaa). Kisälli-paketti tarjosi näkyvyyden lajialueen sisällä ja lajikuvauksissa.
5. Kummi-paketti. Rahapalkintojen lahjoittajat saivat näkyvyyttä lajialueen sisällä.
6. Palkintokumppanit

Koska Taitaja on ensisijaisesti ammattitaitokilpailu, ei työelämäyhteistyön puitteissa ollut mahdollisuutta harjoittaa Botniahallin lajialueilla tuotemyyntiä, tehdä tuote-esittelyjä tai jakaa esitteitä.

7.3. Lajiohjausryhmät

Jokaisella lajilla oli lajiohjausryhmä, joita oli yhteensä 39 kpl. Lajiohjausryhmien yhteensä 405 jäsenestä 331 edusti työelämää tai muita tahoja kuin järjestäviä oppilaitoksia.

7.4. Muut yhteistyökumppanit

Ulkopuolisina lajijärjestäjinä toimivat

Laji	Oppilaitos
Cad-suunnittelu	Vaasan ammattikorkeakoulu
Painotekniikka	Jyväskylän ammattiopisto
Puhdistuspalvelu	Vaasan aikuiskoulutuskeskus
Ilmastointiasennus	Porin ammattiopisto
Veneenrakennus	Turun ammattiopistosäätiö
Nuoriso- ja vapaa-ajanohjaaja	Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä
Lastenohjaaja	Kristliga Folkhögskolan i Nykarleby
Puhtaanapito ja kiinteistönhoito (Abilympics)	Ammattiopisto Luovi
Verkkosivut (Abilympics)	Invalidiliiton Järvenpään koulutuskeskus
Viherrakentaminen (Abilympics)	Kiipulan ammattiopisto

Lajivastaavakoulutuksen järjestäjä
Hämeen ammattikorkeakoulu

Muita yhteistyökumppaneita ja alihankkijoita
Ellipta Media, ruotsinkieliset artikkelit ja käännökset
Deafening Silence Productions, valosuunnittelu ja -toteutus
Mestariareenalla
Geotrack Oy/Anvia, tietotekniikka ja verkkoyhteydet
Heikki Järvinen T:mi, viestintä- ja markkinointimateriaalin suunnittelu ja toteutus
Jyväskylän ammattiopisto, TV-tuotanto
Koulutuskeskus Salpaus, mitalit
Lassila & Tikanoja, jätahuolto
Maiser Oy, messuseinät ja trussirakenteet, Mestariorni
Mentor Production, valosuunnittelu
Nurmela Group Oy, turvallisuuspäällikkö, järjestyksenvalvonta ja liikenteenohjaus
Oskar Haglund Oy, koulukuljetukset
Reklam Mainos J. Nedergård, opasteet ja kyltit
RTK-palvelu Oy, puhtaanapito
Saku ry., Mestariareenan esiintyjä
Ab Sisustus CASA Oy, TV-studion ja lehdistökeskuksen sisustus
Smedsby-Böle FBK, palovartiointi
SUS Productions, kisa-TV, tuottaja
Tampereen ammattiopisto/Hervannan AOL, TV-tuotanto
Tietoykkönen Oy, kävijätutkimus

Vilskettä Botniahallin sisäänkäynnillä.

Kuva: Jessica Lindgren

Vaasan kaupunki, kuljetustoimisto, sukkulabussi
 Vaasansseudun urheiluhallit kuntayhtymä/Botniahalli
 Vaasan suomalainen seurakunta ja Vasa svenska församling, hiljentymiskappeli
 Wasatrade Oy ja Kontaktor Oy, sähkötyöt
 Oy Wennberg Ab, ravintolatoiminta
 Verkkoasema Oy, lajinäyttöjen ohjelmisto
 Viestintöosuuskunta Vainu Media, lehdistökeskuksen koordinaatio
 Oy Wiik & Ström Ab, kaupunkibussit
 WorldSkills International, pistelaskujärjestelmän ylläpito

8. Järjestämispaiikka, tilat ja laitteet

Kilpailut järjestettiin Botniahallissa, joka sijaitsee Mustasaaren kunnassa n. 5 km Vaasan keskustasta valtatie 8:n varrella. Hallin kokonaispinta-ala on 16 000 m² <http://www.botnia-arenas.com>. Botniahalli on Suomen suurin sisähalli.

Botniahalli tarjosi erinomaiset tilat tapahtuman järjestämiseksi. Eduksi Taitaja-kilpailuille on, että kaikki lajit mahdollisimman kattavasti pystytään/ pystyttiin järjestämään yhtenäisissä sisätiloissa tai ulkoalueilla lähietäisyydellä. Liikenneteknisten syiden vuoksi Botniahallin alueella ei kuitenkaan voitu järjestää kuljetuslogistiikan kilpailua sen vaatiman laajan piha-alueen takia, ja siksi se järjestettiin YA:n Närpiön yksikössä. Myöskään automaalauslajia ei toteutettu hallissa lähinnä sen teknisten vaatimusten ja kustannusten vuoksi. Laji järjestettiin YA:n Palosaaren yksikön tiloissa.

8.1. Tilasuunnittelu

Botniahalli on urheiluun tarkoitettu halli, minkä vuoksi tapahtuman takia oli rakennusvalvontaviranomaisilta haettava toimenpidelupa eli ns. käyttötarkoituksen muutos. Ennakoitavissa myös oli, että yleisömäärää tullaan rajoittamaan siten, että yhtäaikaisesti hallissa saisi olla korkeintaan 5 000 ihmistä. Koska tapahtuman arvioitu kävijämäärä tulisi olemaan yli 35 000, tarkoitti se runsasta 10 000 kävijää / päivä. Tällaisen yleisömäärän joustava liikkuminen varsin täyteen rakennetulla alueella vaatii hallin kokonaislayoutilta onnistunutta suunnittelua. Hallin aiempien tapahtumien suora ruutuasemakaava muutettiin diagonaaliseksi siten, että pääkulkuväylät alkoivat välittömästi sisäänkäynnin edestä ja kulkivat vinottain hallin äärimmäiseen nurkkaan. Tämä osoittautui onnistuneeksi ratkaisuksi. Pääväylät olivat leveydeltään 5 m ja risteävät kulkutiet 3 m. Kulkutiet kaikkiin suuntiin olivat maksimissaan 20 m etäisyydellä toisistaan. Tällä saavutettiin riittävän lyhyet etäisyydet ulko-oville, jolloin hätäpoistumistiet olivat vaatimusten mukaiset. Näiden kulkuteiden väliin sijoittui varsinaiset lajialueet (kuva hallin layoutista).

Hallin sisätilat, pinta-ala 16 000 m², jakaantuivat seuraavasti:

Lajialueet	m ²
Lajialueet	6 800
Käytävät ja kulkutiet	4 500
Mestariareena	530
Ravintolat ja kahvilat	385
Muut alueet	1 300

Kaikki lajit saatiin sijoitettua Botniahallin sisälle lukuun ottamatta aiemmin mainittuja kuljetuslogistiikka-, ja automaalauslajeja sekä hevostenhoitolajia, joka oli välttämätöntä sijoittaa ulkotiloihin. Teknisten seikkojen vuoksi ei myöskään metsäkoneen kuljetuslajia sijoitettu hallin sisätiloihin.

Taitaja-kilpailuissa teknisten valmiuksien on oltava mahdollisimman pitkälle samat kuin oppilaitos-/työelämäolosuhteissa.

Sähköjärjestelmä oli Botniahallissa varsin riittävä, mutta vesi ja viemäröinti puuttuivat hallialueelta käytännössä kokonaan. Tekniikan suunnittelussa lähtökohtana olikin, miten järkevasti saataisiin erilaiset kaapelit ja putkistot vedettyä hallin ulkoseiniltä lajialueille. Turvallisten kulkuteiden varmistamiseksi päädyttiin ratkaisuun, jossa kaikki kaapelointi ja putkittaminen johdettiin lajialueille yläkautta ns. trussipalkistoa hyödyntäen.

8.2. Lajialueet

Lajiaidat ja trussirakenteet suunniteltiin kunkin lajialueen vaatimusten ja kalustamisen mukaan yhteistyössä lajivastaavien kanssa. Kaikista lajeista tehtiin lajikohtainen suunnitelma. Trussirakenteiden sijoittelussa oli huomioitava, että ne joustavasti palvelivat tekniikan johtamista työpisteille. Lajiaitoja ja trussipalkkeja käytettiin tapahtumassa lähes 1,5 km kumpaankin.

Lajivastaavien ilmoittamien tarpeiden mukaan suunniteltiin lajialuekohtaisesti sähköpisteiden lukumäärät ja tehon tarpeet.

Näiden tietojen perusteella ennakkosuunnitelmaan sijoitettiin noin 550 sähköpistettä. Tämän ennakkosuunnitelman perusteella suoritettiin hankintamenettely, jossa sähköjärjestelmän toimittaja velvoitettiin tekemään myös lopullinen sähkösuunnitelma. Botniahallin oman sähköjärjestelmän lisäksi hallissa on valmiina myös ns. messusähköverkko. Näiden verkkojen yhteenlaskettu maksimiteho on noin 1200 A. Siitä hallin normaalitoimintoihin kuluu noin 250 A. Jäljelle jäävä noin 1000 A:n teho olisi laskennallisesti riittänyt tapahtuman sähkötarpeeseen, mutta sähkönsaanti varmistettiin kuitenkin väliaikaisella sähkömuuntamalla.

Vesijohto- ja viemärisuunnitteluun vaatimukset tulivat lajien vaatimien vesipisteiden perusteella. Merkittävimmät veden kuluttajat olivat keittiölajit, hiusmuotoilu ja puhtaanapitolajit. Muutamassa muussakin lajissa käytettiin vettä niin paljon, että alueelle oli järkevää rakentaa vesipisteet. Viemärintisuunnittelu perustui täysin pumppuasemien varaan. Jo lajialueiden sijoittelussa otettiin huomioon, että merkittävät veden käyttäjät tuli sijoitettua lähelle toisiaan. Tilankäyttö lajikohtaisesti liite 4.

8.3. Mestariareena

Sekä avajaiset että päättäjäiset sekä muut yleisöille suunnatut ohjelmat haluttiin toteuttaa Botniahallissa. Tarkoitusta varten halliin rakennettiin erillinen ns. Mestariareena, joka toimi tapahtuman näyttämönä.

Vastaavaa ei toteutetussa muodossa ole Botniahallissa aiemmin ollut, joten se oli suunnittelultaan ja toteutukseltaan haasteellinen.

Mestariareena oli pinta-alaltaan kaiken kaikkiaan noin 700 m². Se käsitti katsomon, jossa oli istumapaikat 550 henkilölle, ja 150 m²:n esiintymislavan. Mestariareena rakennettiin Botniahallin sisälle eräänlaisena telttahallina, jonka runkorakenteena toimi trussipalkisto. Areena verhoiltiin mustalla Molton-kanakaalla. Areena oli 8 m korkea, jotta kaikki tarvittava valo- ja ääniteknikka saatiin ripustettua esiintymislavan yläpuolelle.

Ääniteknikan toimitti yhteistyösopimuksen puitteissa Tampereen ammattioppilaitos. He myös pitivät huolen kisojen aikaisen äänen toimivuudesta. Ääniteknikka toteutettiin opiskelijatyönä. Valaistustekniikan toimitti MediaCity (Vaasa). Mediacity myös suunnitteli ja ohjasi tapahtuma-aikaisen valaisun.

Areenalla toteutettiin Taitaja 9 -kilpailun finaali kisojen ensimmäisenä päivänä keskiviikkona 25.3. Torstaina 26.3. ja perjantaina 27.3. areenalla esiintyi musiikkilaji näytöslajina, ja lisäksi oli tarjolla muuta ohjelmaa.

8.4. Taitajatorni

Yli 8 m korkea, kaksikerroksinen ja pyöreä Taitajatorni rakennettiin keskelle Botniahallia. Se toimi eräänlaisena symbolisena majakkana ja katseita keräävänä kiintopisteenä.

Tornin pohjakerroksessa oli yksi kisojen infopisteistä ja tv-tii-

min ohjaamo. Toiseen kerrokseen lasiseinien taakse sijoitettiin kisa-tv:n studio, jossa tehtiin haastatteluja.

Tornin rakenneratkaisu oli erikoinen. Trussirakenteista koottiin tornin varsinainen runko. Runko oli muodoltaan pyöreä. Rungon varaan rakennettiin messujärjestelmästä kahdeksankulmainen julkisivu, jossa käytettiin paljon läpinäkyvää levyä ja keltaista levyä. Torni täytti sille asetetut odotukset: Se oli näyttävä katseenvangitsija. Se houkutteli luokseen katsojia ja antoi hallille jännittävää ilmettä.

8.5. Ulkoalueet

Metsäkoneenkuljetuslajin alue sijaitsi välittömästi hallin lounaispuolella olevalla sorapintaisella pysäköintipaikalla. Alueen koko oli noin 40 m x 60 m. Alueelle oli kulku Botniahallista.

Hevostenhoitolaji toteutettiin sorapintaisella kentällä Botniahallin luoteispuolella, jonka laidalle pystytettiin tallit ja varastot. Päivystystä varten alueelle vuokrattiin lämmin työmaaparakki. Se toimi myös tuomariston kokoustiloina ja toimistona. Vedentoimitus tapahtui yhden kuutiometrin kokoisella vesisäiliöllä.

8.6. Lajialueet Närpiössä ja Palosaarella

Kuljetuslogistiikkalaji järjestettiin Yrkesakademin i Österbotnenin Närpiön yksikössä, joka pystyi tarjoamaan lajin vaatimat ulko- ja sisätilat sekä kalustoa. Laji tarvitsee suuret piha-alueet, joita ei Botniahallin ympäristössä ollut. Närpiöstä toimitettiin elävää kuvaa niin, että sitä saattoi seurata myös Botniahallissa.

Mestariareena oli tapahtumien keskipiste.

Kuva: Jessica Lindgren

Yrkesakademin i Österbottenin Palosaaren yksikkö Vaasassa hoiti automaalauksen kilpailun omissa opetustiloissaan. Siirrettävät maalausammiot olisivat Botniahalliin sijoitettuna tulleet liian kalliiksi hankinnaksi. Botniahallilta oli kuitenkin jatkuva kuljetus Palosaarelle, jotta katsojat pääsivät tutustumaan myös tähän lajiin. Lisäksi Botniahallilla oli lajille varattu pieni esittelyalue, jossa oli valmiita tuotteita ja yleisöllä mahdollisuus seurata tv-ruudulta tapahtumia varsinaiselta kilpailupaikalta.

8.7. Rakentaminen

Rakentaminen tehtiin suurelta osin ennakkorakentamisena. Kaikki lajialueiden tarvitsemat erilliskonstruktiot (pl. lajiaidat ja trussit), jotka voitiin tehdä valmiina elementteinä, tehtiin talven aikana oppilaitoksissa (Vaasan ammattiopisto ja Yrkesakademin i Österbotten). Tämä nopeutti huomattavasti alueiden valmistumista varsinaisen rakennusviikon aikana. Rakennustöiden aikataulusuunnitelma oli erityisen tärkeää, jotta kaikki alueet tulivat oikea-aikaisesti käyttöön, ja toisaalta, että rakennusaikaiset kulkutiet toimivat siten, että tarvittavat materiaalit saatiin joustavasti kullekin lajialueelle.

Rakennustöissä käytettiin pääasiassa opiskelijaryhmiä opettajineen. Töissä oli 4–5 ryhmää täysipäiväisesti koko rakennusajan 16.3.–23.3.

Vesi- ja viemäriverkoston asensi ja toimitti Yrkesakademin i Österbottenin Närpiön yksikkö opiskelijatyönä opettaja Olavi Tepposen johdolla viiden oppilaansa kanssa. Asennustyö oli poikkeuksellista siksi, että kaikki putkitukset vietiin trussipalkkien varassa. Vesipisteitä oli toista kymmentä, kuten myös pumppuasemia. Putkituksia tehtiin vedensyöttöön ja -poistoon useita satoja metrejä. Lämminvesivaraajia oli käytössä 4 kpl.

Sähköurakoitsijana oli WasaTrade Oy (Vaasa). Suunnittelu- ja asennuspalvelun WasaTrade osti edelleen vaasalaiselta Kontaktor Oy:ltä. Lopullinen sähköpisteiden tarve oli noin 600

kappaletta. Näiden pisteiden rakentamiseksi käytettiin yli 100 työmaakeskusta (16A–125A) ja 16,8 km erilaisia kaapeleita. Lähes kaikki johdotukset saatiin kuljetettua trussipalkkien varassa.

Lajiaitojen ja trussien toimittajana oli Maseri Oy (Kurikka), joka vastasi rakenteiden toimittamisesta, asentamisesta ja purkamisesta. Rakennusaika oli 16.3.–22.3.2009. Viranomaistarkastukset suoritettiin 23.3.2009.

Purunpoistolaitteet saimme yhteistyösopimuksen avulla valmiiksi rakennettuna. Poistolaitteet tarvittiin vain huonekalupuusepän lajialueelle. Varsinainen purusiilo ja -imuri sijoitettiin hallin ulkopuolelle. Laitteiston toimitti Dantherm Filtration Oy.

Paineilman toimitus eri lajialueille tapahtui kahdella paineilmakompressorilla. Laitteet toimitti Kaeser Oy. Käytössä olivat ns. ruuvikompressorit, jotka voitiin sijoittaa lajialueiden sisään, koska äänitaso oli riittävän matala.

Paineilmaverkosto koostui kahdesta runkoverkosta, jotka palvelivat ennalta mitoitettujen tarpeiden mukaan jaettuja alueita. Runkoverkko tehtiin rengastyypillisesti, jolloin ilmantoimitus ei olisi vaarantunut, vaikka verkko jostakin kohdasta olisi jouduttu katkaisemaan.

Yhteys runkoverkoista koneille ja laitteille tehtiin pikaliitin ja taipuisilla letkuilla.

Verkoston rakentamisen toteutti VAO:n LVI-osaston oppilaat opettaja Markku Kuuren johdolla.

8.8. Tapahtuma-aikainen päivystys

Kaikkien tekniikan eri osa-alueiden kohdalla oli järjestetty päivystysryhmät, jotka pystyivät välittömiin korjaustoimiin vikatilanteissa. Kaikkia ryhmiä myös tarvittiin pieniin korjaus- tai parannustöihin. Mitään suurempaa vikaa ei kuitenkaan ilmennyt.

Kuljetuslogistiikka järjestettiin Närpiössä.

Kuva: Jessica Lindgren

Lajialueiden rakentaminen alkoi 13.3.2009,

Kuva: Jessica Lindgren

8.9. Purkaminen

Purkaminen tapahtui aikataulun mukaisesti niin, että halli voitiin luovuttaa vuokranantajalle sopimuksen mukaisesti 1.4.2009 klo 23.00. Purkaminen aloitettiin päättäjien jälkeisenä päivänä purkamalla ja kuljettamalla pois ensi vaiheessa ATK-laitteet. Samanaikaisesti aloitettiin sähkö- ja lvi-tekniikan sekä lajialueiden purkaminen. Seuraavassa vaiheessa lajivastaavat pakkasivat ja purkivat oman alueensa tarvikkeet ja kalusteet. Kun alueet oli tyhjennetty, purettiin trussit ja loput lajiseinät. Viimeisenä tehtiin erilaisten lattiapäällysteiden ja -suojausten purkaminen.

8.10. IT-järjestelmä

IT-järjestelmä toteutettiin julkisena hankintana, jossa kokonaisuus kuvattiin seuraavasti:

Taitaja – Mästarte 2009-tapahtuman IT-projektin toteuttaminen yhteistyössä kisaorganisaation kanssa, suunnittelu, valvonta ja toteutus esisuunnitelman ja neuvottelujen perusteella projektin laite- ja tarvikkeita toteutettiin oppilaitoksissa tehtäviä hankintoja varten.

Järjestelmätoimittajaksi valittiin Anvia Oy/Geotrack. Koko IT-toiminta perustui lähiverkkoon ja palvelimiin, joista ActiveDirectoryn avulla hallittiin käyttäjien oikeuksia, verkkolevytiloja ja tulostamista. Verkko toteutettiin sekä kiinteänä LAN-verkkona että osittain langattomasti WLAN-verkkona. Internet-yhteydet hallilta ulos olivat riittävät. Webcasting toteutettiin

Anvia Oy:n palvelimien avulla, jotta Palosaaren, Närpiön ja Botniahallin tv-kuvaukset näkyivät kussakin kohteessa ja edelleen Internetissä.

Työasemia oli tapahtumassa kaiken kaikkiaan noin 250 kpl. Ne jakaantuivat tuomarikoneisiin, lajikoneisiin, infokoneisiin ja Taitaja-toimiston koneisiin. Työasemien hankinta toteutettiin erillisenä Vaasan ammattiopiston hankintana normaalin vuosittaisen investointiohjelman puitteissa 2008 ja 2009. Hankintojen kokonaisarvo oli 242 600 e.

Tapahtuman jälkeen koneet siirtyivät oppilaitoskäyttöön. Kaikki työasemat olivat siten uusia kannettavia ja pöytäietokoneita. Toimivuus edellytti tarkkaa etukäteissuunnittelua. Lähes jokaisen kilpailulajin lajivastaavan kanssa suunniteltiin tarvittavat ohjelmat etukäteen.

Järjestelmä rakennettiin demoympäristönä Vaasan aikuiskoulutuskeskuksen yhteen luokkahuoneeseen ja siirrettiin toimivana ympäristönä vasta muutamaa päivää ennen kilpailujen alkua Botniahalliin. Kaikista työasemista luotiin ns. imaget, joilla pystyttiin tarvittaessa korvaamaan mahdollisesti rikkoutunut kone nopeasti kilpailujen aikana.

Alkuvuoden 2009 aikana tapahtuneen esiasennuksen ja testausten jälkeen koneet suljettiin turvallisuussyistä lukollisiin kuljetuskaappeihin, joilla ne rakennusvaiheen loppupuolella siirrettiin Botniahallille. Purkuvaiheessa käytettiin samoja kuljetuskaappeja.

Kilpailu on ohi, osastoja puretaan.

Kuva: Jessica Lindgren

Lisäksi järjestelmässä olivat seuraavat vuokralaitteet:

- tulostusratkaisut (Xerox & HP), vuokralaitteena,
- palvelimet (IBM Blade S), vuokralaitteena,
- lähiverkko (HP Procurve), vuokralaitteina,
- langaton verkko (Hp Colubris), vuokralaitteina,
- info-TV-laitteet, noin 60 kpl 42" LG, vuokralaitteina,
- Internet-yhteydet ja
- webcasting, kuvan suoratoisto (streaming) Närpiö, Palsaari sekä Botniahalli. Lähetys Internetiin.

Jokaisella lajilla oli 1–2 tuomarikonetta, joilla arvioinnit siirrettiin suoraan lajialueilta CIS-pistelaskujärjestelmän tietokantaan. ATK-lajeissa jokaisella kilpailijalla oli samanlainen työasema. Yhteensä ATK-lajeissa oli käytössä noin 60 konetta.

Koneiden lisäksi tarvittiin merkittävä määrä lisänäyttöjä, koska ATK-lajien kilpailunäkyvyyden takia asennettiin kullekin kilpailijalle lisänäyttö, josta yleisö pääsi seuraamaan kilpailusuoritusta.

Koko IT-projekti toteutettiin yhteistyössä Vaasan toisen asteen oppilaitosten tietohallinnon kanssa niin, että oppilaitosten tietohallinnon vastuualueena oli työasemien asennus demoympäristöön yhteistyössä Anvian asiantuntijoiden kanssa. Lisäksi koko tukihenkilöstö, 7 henkeä, oli mukana myös järjestelmän asennus- ja purkuvaiheissa Botniahallilla. Tukihenkilöstö oli myös tapahtuma-ajan hallilla päivystystehtävissä.

Geotrack/Anvialta Oy:ltä osallistui projektiin yhteensä noin 10 ATK-asiantuntijaa. Anvian TV-asiantuntijoita oli 2 henkilöä ja

Tapahtumassa oli käytössä yli 250 tietokonetta.

Kuva: Jessica Lindgren

Anvia Telecom-yksiköstä 2 asiantuntijaa. IT-projektipäällikön työn kesto oli noin 4 kk, suunnitteluosaston työ n. 2 kk ja asennusosaston n. 1 kk.

Lisäksi Verkkoasema Oy toimitti lajialueiden info-TV-ohjelmiston. Alihankintana avoimen koodin osalta oli yhteistyötahona Wasalab Oy.

ATK-kokonaisuus sai kiitosta toimivuudestaan sekä erittäin nopeasta help desk-toiminnasta kilpailujen aikana. Myös laajasti käytössä ollut verkko sai kiitosta.

9. Taitaja 2009-kilpailujen toteutus

Kilpailut järjestettiin 10.7.2007 vahvistettujen Taitaja-sääntöjen mukaan.

9.1. Kilpailulajit

Taitaja 2009-kilpailuissa oli 37 virallista Suomen mestaruuslajia, 2 näytöslajia ja 5 ammattinäytöslajia. Lisäksi järjestettiin Abilympics-finaali ja Taitaja 9-finaalikelkailu.

Kilpailulajeista 34 oli Taitajan ns. pysyviä lajeja. Lisäksi kolme lajia oli otettu mukaan viralliselta lajilistalta, koska niiden katsottiin edustavan ja tukevan järjestävien oppilaitosten omaa koulutustoimintaa. Luettelo kilpailulajeista ja lajivastaavista liite 5.

9.2. Lajien organisaatio

Jokaisella lajilla oli nimetty ns. lajivastaava, joka vastasi lajin kokonaisuudesta. Jokaisella lajivastaavalla oli myös varahenkilö eli varavastaava sellaista tilannetta varten, jossa lajivastaava olisi estynyt hoitamasta tehtäväänsä.

Lajivastaavan apuna olivat ao. perustutkinnon/koulutusyksikön muut opettajat ja heidän asiantuntemuksensa. Kilpailulajin suunnittelu ja toteutus oli ryhmätyötä. Jokaisella lajilla oli myös Taitaja-sääntöjen mukainen ohjausryhmä.

Lajivastaavien työtä koordinoivat Taitaja 2009:n toimistossa projektipäällikkö ja tekniikkapäällikkö. Taitaja-toimiston tärkeimpinä tehtävinä oli tarjota tukea lajivastaaville, luoda tekniset edellytykset lajien toteuttamiselle ja varmistaa suunnitte-

Lasse Lemmetti edusti Vaasan ammattiopistoa koneistuslajissa.

Kuva: Jessica Lindgren

lu- ja toteutustyön edistyminen ao. laatukriteerien mukaisesti.

9.3. Lajivastaavat

Lajivastaavat ja varavastaavat nimettiin jo syksyllä 2006, koska lajivastaavien haluttiin vierailevan Taitaja 2007-tapahtumassa Joensuussa. Periaatteena lajivastaavien nimeämisessä järjestävien oppilaitosten välillä oli, että oppilaitokset vastaavat lajeista samassa suhteessa kuin muustakin järjestämisestä, eli Vaasan ammattiopisto 2/3 ja Yrkesakademin i Österbotten 1/3. Käytännössä huomioitiin luonnollisesti oppilaitosten resurssit ja osaaminen lajeittain. Yhteensä 37 virallisen SM-lajin lajivastaavasta 22 edusti Vaasan ammattiopistoa, 10 Yrkesakademin i Österbottenia ja loput 5 muita oppilaitoksia. Kaikkiaan lajivastaavatehtävissä (ml. näytöslajit, ammattinäytökset ym.) toimi 46 opettajaa. Varavastaavia oli yhteensä 41.

Lajivastaavan suurimpina tehtäväkokonaisuuksina olivat

- lajin ohjausryhmän kokoaminen ja sen käytännön vetäminen,
- kokonaisvastuu lajin suunnittelusta lajin kilpailun toteutuksesta ja
- lajikohtaisten työelämän yhteistyökumppaneiden hankki-

Sandra Geisor edusti Yrkesakademin i Österbottenia maalaus- ja tapetointilajissa.

Kuva: Jessica Lindgren

Lajivastaavilla oli käytössä tehtävän suorittamiseksi erillinen tuntiresurssi vuosille 2007–2009, joka painottui syksyyn 2008 ja erityisesti kevättalveen 2009. Luettelo kilpailulajeista ja lajivastaavista liite 5.

9.4. Lajiohjausryhmät

Lajivastaavat vastasivat oman lajinsa lajiohjausryhmän kokoisesta. Jokaiseen ohjausryhmään kutsuttiin Taitaja-sääntöjen mukaisesti edellisten ja seuraavien kilpailujen lajivastaava, Opetushallituksen edustaja ja työelämän edustajia (yritykset ja/tai järjestöt). Ohjausryhmät kokoontuivat yhteisille ohjausryhmäpäiville Vaasaan kaksi kertaa, 20.5.2008 ja 4.11.2008. Lisäksi monet ohjausryhmät pitivät itsenäisesti kolmannen ko-

kouksen. Lajiohjausryhmissä oli yhteensä 405 jäsentä. Jäsenistä 331 edusti työelämää tai muita tahoja kuin järjestäviä oppilaitoksia.

9.5. Lajikohtaiset järjestämissuunnitelmat

Lajikohtaisten järjestämissuunnitelmien pohjana/kehiksenä toimi seuraava jaottelu:

- lajin nimi,
- lajikuvaus,
- osallistujavaatimukset,
- tehtävät ja niiden jaksotus (ml. ruokailuajat),
- semifinaalit,
- finaalin aikataulu,
- taitovaatimukset,
- arviointimenettely,
- kilpailijoiden käytössä olevat koneet ja laitteet,
- kilpailijan itsensä mukanaan tuomat työkalut ym., jos tarpeen,
- käytössä oleva kilpailumateriaali, aineet ja tarvikkeet,
- kilpailijoiden määrä,
- kilpailupaikan koko ja alustava koneiden, laitteiden ja kalusteiden sijoitus,
- luettelo tarvittavista koneista, laitteista ja kalusteista,
- ehdotus, mistä edelliset hankitaan,
- laskelma tai tiedot sähköenergian tarpeesta ja tarvittavista sähköliittymistä,
- vesi ja viemäröinti, tarvitaanko, kokonaistarpeen määrä,
- erityisen ilmastonin tarve,
- erityisiä turvallisuusjärjestelyitä vaativat asiat,
- lajin kuljetustarpeet kisapaikalle ja kisapaikalla (trukki), tarvittava apuhenkilöstö ja
- kustannusarvio.

9.6. Semifinaalit

Taitaja 2009-semifinaalikelkkuja järjestettiin eri oppilaitoksissa ja paikkakunnilla yhteensä 74 kpl. Semifinaalit järjestettiin pääsääntöisesti ajalla 1.–12.12.2008.

Taitaja 2009-semifinaalien ilmoittautumisaika oli 1.10.2008–31.10.2008. Semifinaaleihin ilmoittauduttiin Taitaja 2009-verkkosivujen kautta. Ilmoittautuneita oli yhteensä ennätysmäärä eli 1 385 opiskelijaa.

Semifinaalien käytännön järjestämistä koordinoivat semifinaalikoordinaattorit (luettelo semifinaalikoordinaattoreista liite 6.). Koordinaattoreita oli yhteensä 37. Semifinaalien järjestämisestä ja koordinoinnista otti Oulun seudun ammattiopisto merkittävästi vastuuta 21 koordinaattorilla.

9.7. Kilpailutehtävät

Lajiohjausryhmien ja lajivastaavan laatimat kilpailutehtävät julkaistiin Taitaja

2009-verkkosivuilla 25.1.2009.

9.8. Finaali

Kilpailu järjestettiin Taitaja-sääntöjen mukaan Taitaja 2009-aikataulun puitteissa. Jokaisella lajilla oli lajikohtainen toteutus-aikataulu. Joissakin lajeissa kilpailu aloitettiin jonakin päivänä jo ennen virallista avaamisaikaa. Tämä menettely oli välttämätöntä erilaisten valmistelevien töiden takia.

Lajien finaalkilpailut sujuivat suunnitelmien mukaisesti. Toiminnallisesti tai teknisesti ei esiintynyt merkittäviä häiriötekijöitä. Kilpailussa ei jätetty vastalauseita.

9.9. Finalistit

Loppukilpailuun osallistui yhteensä 369 finalistia. Lisäksi 13 lajissa kilpaili yhteensä 16 vieraskilpailijaa 7 eri maasta (Ruotsi, Hollanti, Venäjä, Malta, Viro, Tanska ja Kanada). Suomen ammattitaitomaajoukkueen jäseniä kilpaili muiden ohella eri lajeissa yhteensä 10. Kilpailujärjestäjä oli vakuuttanut finaalkilpailijat.

9.10. Lajien tuomarit

Tuomaritehtävissä toimi yhteensä 312 työelämän edustajaa ja opettajaa. Jokaisella lajilla oli päätuomari.

9.11. Jury ja kilpailun johtaja

Kilpailujärjestäjän esityksestä Skills Finland ry. nimesi juryn, johon kilpailujärjestäjä oli kutsunut jäsenet.

Jury:

Lehtori Immo Pylvänen, puheenjohtaja, Kouvolan seudun ammattiopisto

Toiminnanjohtaja Tuomas Eerola, sihteeri, HAMK Skills

Ilmastointiasennus-lajin kilpailija työssään.

Kuva: Jessica Lindgren

Trainer's Academy

Ryhmänohjaaja-suunnittelija Matti Kauppinen, Ammattiopisto Luovi

Opetusneuvos Susanna Tauriainen, Opetushallitus

Projektipäällikkö Sauli Jaara, Oulun seudun ammattiopisto, Taitaja 2010

Taitaja 2009-kilpailun johtaja, projektipäällikkö Iiro Suksi

Juryn puheenjohtajuuden ohella kilpailun ylituomarina toimi Immo Pylvänen.

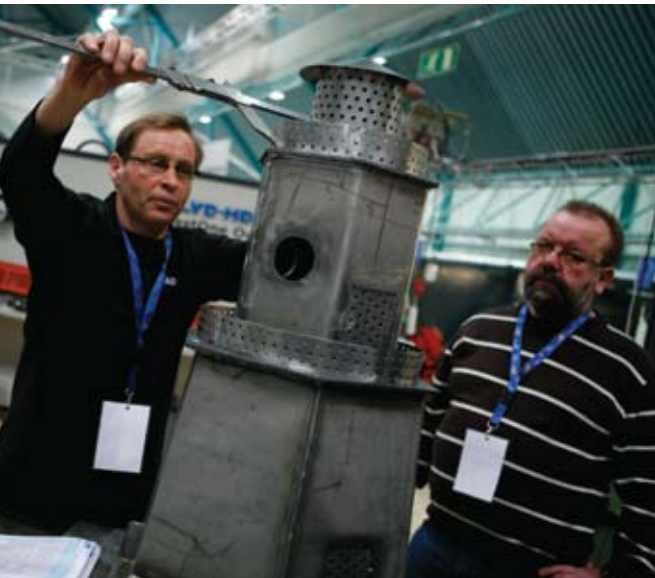
Kilpailun jury kokoontui suunnitelman mukaisesti viisi kertaa. Yhtään vastalauseita ei jätetty juryn käsiteltäväksi. Viimeisessä kokouksessaan jury suoritti Taitajien Taitaja 2009-valinnan lajien tekemien esitysten (10 kpl) pohjalta.

Kilpailun johtaja:

Kilpailun johtajana toimi Taitaja 2009 -hallituksen nimeämänä projektipäällikkö Iiro Suksi.

9.12. Tulospalvelu

Tulospalvelussa käytettiin CIS-pistelaskujärjestelmää. Järjestelmän ylläpitämisestä vastasivat asiantuntijoina Joni Aaltonen ja John Cox WorldSkills International-organisaatiosta. Lisäksi oli tulospalvelutiimi, joka vastasi tulostulosten julkistamisesta ja muista järjestelmän ylläpitämiseen liittyvis-

Tuomarit arvioimassa valmista kilpailutyötä.

Kuva: Jessica Lindgren

tä tehtävistä.

Tulokset julkaistiin kilpailujen virallisella ilmoitustaululla niiden valmistuttua. Siltä osin kun tulostietoja oli käytettävissä, ne julkaistiin myös kilpailun aikana lajialueiden info-tv-näytöillä ja ilmoitustaululla.

Kilpailun viimeisenä päivän kaikki loppuarvioinnit sekä tulosten ja sijoitusten laskeminen saatiin tehtyä ennalta päätetyn aikataulun mukaisesti. Tulostiedot olivat kaikilta osin käytettävissä hyvissä ajoin ennen palkintojenjakotilaisuutta. Aikataulussa oli myös huomioitu sääntöjen mukaiset vastalausei-

den jättöajat. Vastalauseita ei kuitenkaan jätetty.

9.13. Kilpailutoimisto

Kilpailutoimiston päätehtävänä oli tukea ja palvelua laajaa toimijajoukkoa – niin kilpailijoita, lajeja, tuomareita kuin rakentajiakin. Joustavamman toiminnan takia kilpailutoimisto toimi jo noin viikon ennen kisoja Botniahallilla.

Kilpailutoimistosta vastasi Taitaja 2009-toimiston projektisihteeri. Toimistossa toimi kisojen aikana kuusi aikuista, yksi harjoittelija ja kahdeksan opiskelijaa työvuorojensa mukaisesti ja kilpailutoimiston aukioloaikojen puitteissa.

Kilpailutoimiston varusteisiin kuului kolme tietokonetta, väritulostin, kaksi kopiokonetta sekä toimiston päivystävä puhelin, jonka kautta otettiin vastaan mm. ilmoittautumisia tilaisuuksiin. Kilpailutoimistossa oli lisäksi varalla suurehko määrä erilaisia toimistotarvikkeita. Lajivastaaville jaettiin jo ennen kisoja toimistopakettit, jotka sisälsivät mm. kyniä, sakset, teippiä, nitojan, niittejä, paperiliittimiä, paperia ja mappeja. Kaikki toimistomateriaali tilattiin Vaasan kaupungin keskusvarastolta.

Lajivastaavien tiedottamista varten oli kilpailutoimistossa lajikohtaiset lokerot. Kisapäivinä kilpailutoimistolla oli paikalla lisäksi opiskelijoita, jotka tarvittaessa lukivat kuulutuksia. Paikalla oli aina yksi suomen- ja yksi ruotsinkielinen henkilö (VAO/ liiketalous ja viestintäyksikön opiskelijoita).

9.14. Akkreditointi ja kulkuluvat

Kaikkien kilpailijoiden ja tuomareiden (n. 370 + 250) akkreditointi suoritettiin tiistaina 24.3.2009 klo 9.00–16.00 Botniahallilla. Akkreditoinnista vastasi erillinen tukitiimi, jossa oli opettajan/vetäjän lisäksi myös 12 opiskelijaa. Akkreditoinnissa kilpailijat saivat kirjekuoreissa kisapassin sekä nimilapun. Myös tuomarit saivat kisapassit.

Tarvikkeet jaettiin kilpailijoille suoraan lajialueille merimiesrepuissa, jotka sisälsivät mm. tapahtumavihkon, Taitaja 2009 -karvanopat, USB-muistitikun, kynän ja makeisia.

Kaikilla Taitaja 2009:n kilpailijoilla, toimijoilla ja VIP-vierailulla oli kulkuluvat, joilla oli määritelty esim. pääsyoikeudet eri tiloihin ja ruokailuoikeudet. Kulkulupatyypit ja jaottelu Liite 7.

9.15. Ammattiosaamisen näytöt kilpailussa

Taitaja-sääntöjen mukaan

Kilpailutehtävät on laadittava ja arvioitava niin, että niistä voidaan tarvittaessa antaa osallistujille todistus suoritetusta näytöstä tai osanäytöstä.

Näyttötodistuksen kirjoittaminen lajin tai kilpailujärjestäjän toimesta ei kuitenkaan ole ongelmatonta ammattiosaamisen näyttöjä koskevien ohjeiden ja määräysten puitteissa. On kuitenkin tarkoituksenmukaista, että kilpailijat saavat mahdollisuuden hyödyntää vaativia ja korkeaa ammattitaitoa vaativia kilpailusuorituksia opinnoissaan. Syksyllä 2008 Taitaja 2009-toimisto laati toimintamallin siitä, millä tavoin tämä voitaisiin toteuttaa. Asiasta käytiin neuvotteluja Opetushallituksen ja Skill's Finland ry:n kanssa asianmukaisen menette-

Tehtäväsuoritus lähihoitajalajissa.

Kuva: Jessica Lindgren

lytävän löytämiseksi. Valmistelutyön tuloksena Taitaja 2009 -kilpailun johtaja antoi menettelytapaohjeen ja mallit kahdesta vaihtoehdoisesta todistuksesta, jotka lajien tuomaristo saattoi kilpailijoille antaa. Lähtökohtana oli, että jokainen kilpailija saa jommankumman mallin mukaisen todistuksen. Toimintamalli lähestyi ammattiosaamisen näyttöjä osaamisen tunnustamisen näkökulmasta.

Todistusmallit:

- Todistus kilpailusuorituksesta, jossa on eriteltynä opintokokonaisuus, kuvaus kilpailusuorituksesta (= kuvaus näytöstä) ja kilpailusuoritusten arvioinnissa käytetyt arviointikriteerit ja tuomareiden nimet, tittelit ja työnantajan nimi.
- Todistus, jonka perusteella voidaan suorittaa osaamisen tunnustaminen: edellisen lisäksi todistuksessa on tarkempi arviointi kilpailusuorituksesta, ja se on laadittu niin, että sen perusteella opiskelijan oppilaitoksessa voidaan suorittaa osaamisen tunnustaminen.

Yhteenvedo kirjoitetuista todistuksista:

	kpl
1. Todistus kilpailusuorituksesta	120
2. Todistus osaamisen tunnustamiseen	67
3. Muita (näyttö)todistuksia	26
Yhteensä	213

Todistuksia kirjoitettiin kaikkiaan 26 lajissa. 9 lajia ei antanut mitään todistuksia ja 5 lajin osalta tietoja ei ole käytettävissä. Kohdan 2 mukaisten todistusten määrää nostavat kuljetuslogistiikkalajissa annetut 50 todistusta. Tämä selittyy sillä, että lajin semifinaal kilpailut järjestettiin finaalikilpailun yhteydessä Närpiössä.

Muut todistukset kattavat jonkin muun mallin mukaan tehdyn todistuksen, joita ao. lajeissa kutsuttiin pääsääntöisesti näyttötodistuksiksi. Joillakin lajeilla oli omia aiempia toteutusmallejaan näytön huomioimiseksi Taitaja-kilpailun yhteydessä. Nämä lajit menettelivät aiemman käytännön mukaisesti sen osoittauduttua toimivaksi.

10. Taitaja 9

Taitaja 9-finaal kilpailu järjestettiin Taitaja 2009-kilpailujen yhteydessä 25.3. Botniahallin Mestariareenalla. Finaaliin osallistui 36 joukkuetta peruskouluista eri puolelta Suomea. Ennen finaalia oli järjestetty 12 aluekilpailua. Finaal kilpailun käytännön toteuttamisesta vastasi Taitaja 9-lajivastaavan ja -varavastaavan ohella yhdeksän opettajaa ja muun oppilaitoksessa työskentelevän aikuisen ohella kolme 2010 Taitaja 9-finaal kilpailun edustajaa Oulusta sekä 38 VAO:n opiskelijaa.

NRJ:n Aamupojat Anssi ja Renne toimivat Taitaja 9 kilpailun juontajina. Heidän mukanaoloaan tuotiin aktiivisesti esiin markkinoinnissa ja se herättikin huomiota nuorison keskuudessa.

11. Abilympics

Abilympics-kilpailu on ammattitaitokilpailu erityistä tukea tarvitseville nuorille opiskelijoille. Abilympics-kilpailu järjestettiin Taitaja 2009 -SM-kilpailun yhteydessä toista kertaa Suomessa.

Taitaja 2009 Abilympics -kilpailussa kilpailtiin viidessä lajissa:

- puhtaanapito, 6 kilpailijaa,
- lähihoitaja, 10 kilpailijaa,
- verkkosivujen tuottaminen, 5 kilpailijaa,
- viherrakentaminen (näytöslaji) ja
- kiinteistöhoito (näytöslaji).

Jokaisen lajin kilpailu kesti yhden päivän. Kilpailu toteutettiin samalla lajialueella siten, että lajialuetta muutettiin päivittäin vastaamaan lajien erityisvaatimuksia. Semifinaal kilpailu järjestettiin vain puhtaanapitolajissa. Osallistujien määrä oli kahdeksan.

Vaasassa oli kokeilukäytössä Abilympics-säännöt, joita on tarkoitus muokata saatujen kokemusten pohjalta ja vahvistaa Skills Finland ry:n toimesta vahvistaa edelleen virallisiksi säännöiksi Taitaja 2010 -SM-kilpailuissa käytettäväksi.

12. Opintopolut ja oppaat

Taitaja 2009 oli kävijäryhmille ainutlaatuinen tilaisuus tutustua yli 40 erilaiseen ammattiin.

Opastetuilta opintopoluilta ennen kaikkea peruskoululaiset opettajineen saivat kiinnostavaa tietoa ammateista ja koulutuksista kilpailujen seuraamisen yhteydessä. Jokainen opintopolku antoi tietoa 5–6 erilaisesta ammatista. Tiedotekirjeitä lähetettiin hyvissä ajoin etukäteen perusopetuksen 7.–9. vuosiluokkien opinto-ohjaajille ja rehtoreille. Kirjeissä tiedotettiin eri opintopolkujen sisällöistä ja kerrottiin, miten opintopoluille voi ilmoittautua.

Valittavana oli seitsemän erilaista opintopolkua ja ryhmissä oli osallistujia keskimäärin 15–20 (enintään 20). Opastettuja ryhmiä oli yhteensä 572. Tämä tarkoittaa sitä, että opastetuille opintopoluille osallistua jopa 12 000 koululaista.

Oppaat olivat pukeutuneet tapahtuman keltaiseen asuun ja heillä oli isot opintopolkukyltit, jotta he varmasti erottuivat suuresta ihmismassasta. Heillä oli myös valmiit käsikirjoitukset tiedoista, joita heidän piti jakaa osanottajille.

Yhteensä Taitaja 2009-tapahtuman opintopolkutoiminnassa oli mukana noin 100 opiskelijaopasta ja kahdeksan opinto-ohjaajaa/opettajaa.

Yhteenveto opastetuista ryhmistä
suomenkieliset (suom) 458
ruotsinkieliset (ruot) 114

Yhteensä 572 ryhmää

Kondiittorin taidonnäytteitä.

Kuva: Jessica Lindgren

	suom	ruot	yht
Luova polku	50	20	70
Data-polku	56	13	69
Formula-polku	72	16	88
Hyvin vointi-polku	87	23	110
Ravintola-polku	74	21	95
Rakennus-polku	60	13	73
Tekniikka-polku	59	8	67

NRJ:n Aamupojat Anssi ja Renne vauhdissa.

Kuva: Jessica Lindgren

Jokaisella opintopolulla oli oma teema.

Kuva: Jessica Lindgren

12.1. Laji-info ja lajioppaat

Taitaja 2009-tapahtuman aikana testattiin uutta lajiopaskonseptia. Jokaista kilpailulajia kohti valittiin kaksi opiskelijaa, joiden tehtävänä oli antaa tapahtuman kävijöille tietoa kilpailutehtävistä, lajikuvauksista, ammateista ja koulutuksesta ja vastata kävijöiden kysymyksiin. Lajioppailla oli muiden toimitsijoiden tapaan päällään keltainen huppari ja kyltti, josta kävi ilmi, että he olivat lajioppaita. Konsepti osoitti, että tälle palvelulle oli tarvetta mutta että se pitäisi integroida lajivastaavien tehtäviin. Ennen tapahtumaa rekrytoitiin noin 160 lajiopasta, jotka saivat kolmen koulutuspäivän aikana tietoa ja koulutusta tehtäviinsä.

12.2. Infopisteet ja neuvonta

Infopisteet toimivat kolmessa kilpailija-hotellissa (Radisson BLU, Sokos hotel Vaakuna ja Rantasipi Tropiclandia) ja Rewell-Center-kauppakeskuksessa Vaasan keskustassa ja kahdessa infopisteessä Botniahallissa.

Lisäksi Mestariareenalla oli oppaita avustamassa ja ohjaamassa vieraita avajaisien ja päättäjien aikana.

Toiminnasta vastasi tukitiimi, jossa työskenteli 10 opettajaa ja 27 opiskelijaa YA:sta ja VAO:sta. Infopisteet Botniahallissa ja Rewell Centerissä toimivat kahdessa vuorossa. Kussakin pisteessä oli läsnä sekä aikuisia että opiskelijoita. Kisa-hotelleissa päivystettiin vain aamupäivällä klo 7.00–10.00, ja silloin olivat paikalla vain opiskelijat. Hotelleissa oli Taitaja-viirit, julisteet, tietoa kuljetuksista ja infomapit esillä koko kisa-ajan. Avajaisissa ja päättäjien avustamassa oli 20 henkilöä tästä tiimistä.

13. Rekrytori

Rekrytori oli uusi konsepti, joka otettiin käyttöön Taitaja 2009-tapahtumassa. Jokaiselle pääyhteistyökumppanille ja Mestari-sopimuskumppanille pystytettiin yhteistyösopimuksen mukaisesti 2 x 2 metrin näyttelytila. Rekrytoriksi nimetty alue sijoitettiin erittäin näkyvälle paikalle Botniahallissa. Paikkaa mainostettiin ahkerasti ja se mainittiin tiedotteissa.

Koska vuoden 2008 kilpailuissa oli ollut alue, josta suurimmat sponsorit saivat näyttelytilaa mutta eivät kuitenkaan mahdollisuutta brändäykseen, vuoden 2009 painopisteeksi asetettiin juuri tämä. Näytteilleasettajat saivat suunnitella oman osastonsa omien toiveidensa mukaiseksi ja houkutellessa sinne kävijöitä erilaisella toiminnalla. Paikan oli varannut yhteensä 22 yhteistyökumppania, joista yksi ei kuitenkaan käyttänyt osastoaan tapahtuman aikana. Kilpailuoppaassa oli yleiskuvakartta Rekrytorista, ja alueen yhteydessä oli näkyvillä iso kartta alueesta.

Taitaja 2009 sai kiitosta hymyilevästä palvelustaan.

Kuva: Jessica Lindgren

Myös Vaasan seudun päivälehdet Pohjalainen ja Vasabladet saivat yhteisen osaston Rekrytorin yhteydestä.

Taitaja 2009-tapahtuman ajan Rekrytorilla päivysti opiskelijoita. Heidän tehtävänsä oli vastata yleisiin kysymyksiin kilpailuista ja opastaa kävijöitä näytteilleasettajien osastoille.

Vaasanseudun kehitys Oy VASEK ylläpiti Rekrytorilla työelämän ja työnhakijoiden kohtauspisteeksi tarkoitettua rekrytointiportaalin avulla. Rekrytorin kartta liite 8.

14. Oheistapahtumat

14.1. Avajaiset Botniahallissa Mestariareenalla
Taitaja 2009:n juhlalliset avajaiset pidettiin tiistaina 24.3.2009 klo 17.00–18.00. Tilaisuuteen olivat kutsuttuina kaikki finalistit ja kutsuvieraat eli yhteensä n. 500 henkilöä. Avajaisia saattoi seurata myös Botniahallin lajialueilla ja eri tiloissa olevilta näyttöiltä. Juhlapuheen pitäjänä oli ABB Oy:n toimitusjohtaja Mikko Niinivaara.

Avajaistilaisuuden jälkeen Mestariareenan lähellä oli vielä vapaamuotoinen seurustelutilaisuus, josta vastasi YA:n Närodlat och kvalitet -lähiruokaprojekti. Tilaisuudessa tarjottiin cocktailpaloja ja alkoholitonta virvokkeita. Suuri osa avajaisyleisöstä ja hallissa avajaisia seuranneista vieraista jäi nauttimaan tarjoilusta ja musiikista. Tilaisuus kesti noin tunnin, jonka aikana oli myös mahdollisuus tutustua lajialueisiin.

14.2. Järjestäjien vastaanotto

Vaasan kaupunki ja Svenska Österbotten förbund för utbildning och kultur järjestivät yhteistyössä vastaanoton keski-

viikkona 25.3. klo 19.30–21.30. Tilaisuus pidettiin Kuntsin modernin taiteen museossa. Tilaisuuteen kutsuttiin lähes 500 henkilöä, mm. VIP-vieraat, lajivastaavat, varavastaavat, tukitiimien vetäjät, pääyhteistyökumppanien ja mestarikumppanien edustajat ja ulkomaisia vieraita. Tilaisuuteen saapui 250 vierasta.

14.3. Iltakirkko

Vaasan suomalainen seurakunta järjesti kaksikielisen iltahartauden Vaasan kirkossa keskiviikkona 25.3. klo 18.00. Tilaisuuteen osallistui vain muutama henkilö. Tähän on todennäköisesti syynä se, ettei kirkko markkinoinut ollenkaan tilaisuutta itse. Taitaja-tiedottamisessa tapahtumasta taas kerrottiin vain ohjelmassa, mutta sitä ei nostettu erikseen esille.

JHK:n osasto Rekrytorilla.

Kuva: Jessica Lindgren

Taitaja 2009-avajaiset olivat juhallinen mutta myös vauhdikas tilaisuus.

Kuva: Jessica Lindgren

14.4. Glamorous Night

The Glamorous Night-disko kilpailijoille ja opiskelijoille järjestettiin Ravintola Royal Nightsissä (Hotel SAS Radisson) torstaina 26.3. Iltaan jaettiin lippuja n. 1 400 kappaletta (kilpailijoille ja toimitsijaopiskelijoille). Nuoria kävi paljon (n. 450). Musiikista ja illan tunnelmasta pidettiin. Tilaisuus oli alkoholitonta, mistä tuli jonkin verran negatiivista palautetta.

Illan suunnittelivat ja toteuttivat oppinnäytetyönä Vaasan ammattioiston lähihoitajaopiskelijat. Järjestävässä ryhmässä oli 16 opiskelijaa, joita ohjasi ryhmä opettajia.

14.5. Toimijoiden ilta

Torstaina 26.3. klo 21.00–24.00 järjestettiin iltatilaisuudet ravintola Centralissa ja ravintola Waskiassa, jotka oli suunnattu lajivastaaville, tuomareille ja saattajille. Järjestävät oppilaitokset tarjosivat illan lajivastaavilleen ja joillekin tärkeille VIP-vieraille. Lippuja tilaisuuksiin myytiin yhteensä 415. Suunnitellun yhden tilaisuuden sijasta järjestettiin kaksi tilaisuutta, koska kysyntä oli niin suurta. Ravintoloiden välillä kulki ilmainen bussi, jotta vieraat pääsisivät vaivattomasti siirtymään ravintoloiden ja hotellin välillä.

Tilaisuuksien asu oli vapaa ja tavoitteena oli välitön tunnelma. Molemmissa tilaisuuksissa oli merellinen seisova pöytä ja

YA:n musiikkiopiskelijat ja Rehupiikles-tähti Joose Tammelin esiintyivät. Käytännössä tilaisuudet olisi kuitenkin voitu järjestää ilman mitään ohjelmaa, sillä ihmiset keskittyivät lähinnä keskusteluun.

14.6. Mestariareenan ohjelma

Keskiviikko 25.3.

Taitaja 9-loppukilpailu

Taitaja 9-loppukilpailun juonsivat Radio NRJ:n aamupojat Anssi ja Renne.

Torstai 26.3.

Mestariareenalla esiintyivät musiikkilajiin osallistuneet bändit. Esitykset kestivät klo 15.30 asti, minkä jälkeen areenalla annettiin esiintymisvuoro vaasalaisessa Rokkikoulussa harjoitteleville soittajille. Näin nuoret harrastajat saivat esiintymismahdollisuuden ja vapaata harrastustoimintaa tuotiin esille. Esitykset olivat suosittuja, ja niihin riitti hyvin katsojia.

Perjantai 27.3.

Klo 9.00–10.00 Mestariareenalla esiteltiin yrittäjyyslajin työt. Loppupäivän aikana areenalla esiintyivät Saku ry:n kanssa tehdyn yhteistyön puitteissa SAKUstars-kulttuurikilpailussa esiintyneitä nuoria kulttuurin harrastajia. Esitykset käsittivät runsaan puolen tunnin setin, jossa esiintyivät Lalli-rappari, tanssiryhmä Rovaniemeltä, lausuja Kaisa Turtiainen ja kolmen hengen popbändi ja rumpuduo Kurikasta.

Perjantaina käytiin myös Taitaja-seniorikilpailu eli aikuisten leikkimielinen versio Taitaja 9-kilpailusta. Kilpailuun kutsuttiin ja niihin osallistuivat seuraavat joukkueet: Vaasan ammattiopisto, Yrkesakademin i Österbotten, Vaasan kaupunki, Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur, Opetushallitus/Opetusministeriö, pääyhteistyökumppanien joukkue (Wärtsilä, ABB, S-ryhmä), Skills Finland ry, Taitaja-järjestäjät (Vaasa, Espoo-Uusimaa, Kuopio) sekä Laihian Taitaja 9-nuorten joukkue. Kilpailun juonsivat Radio NRJ:n aamupojat Anssi ja Renne.

14.7. Päätösjuhla

Päätösjuhla pidettiin Mestariareenalla perjantaina 25.3. klo 17.00–18.40. Tilaisuus oli avoin kaikille. Päätäjäisten ohjelmassa keskeisenä oli SM-mitalien ja Abilympics-kilpailun mitalien jakaminen. Lisäksi tilaisuudessa julkistettiin Taitajien Taitaja 2009, jaettiin Tapiolan työturvallisuuspalkinto sekä Suomen yrittäjät ry:n palkinto parhaasta yrittäjyysopetusmenetelmästä. Suomen MM-kisajoukkue esiteltiin ja vieraskilpailijat kukitettiin. Myös keskiviikkona 25.3. käydyin Taitaja 9-kilpailun voittajajoukkueen nimi ja jäsenet julkistettiin.

14.8. Seminaarit

Kisojen aikana järjestettiin Taitaja 2009 -organisaation aloitteesta yhteensä neljä eri seminaaria. Seminaareista kaksi järjestettiin Botniahallin seminaarituloissa ja kaksi Vaasan keskustassa hotelli Radisson BLU:n kokoustiloissa.

Seminaarit ja järjestäjät:

- Osaavan työvoimaan saatavuus, järjestäjä Pohjanmaan liitto
- Media nuorten maailmassa, järjestäjä Länsi-Suomen lääninhallitus, Sivistysjako
- Ammatillisen koulutuksen ajankohtaispäivä, järjestäjä Opetushallitus
- Nordiska Möte, järjestäjä Yrkesakademin i Österbotten

Kukin seminaarijärjestäjä vastasi itsenäisesti ohjelman suunnittelusta ja toteuttamisesta aiheutuvista kustannuksista sekä seminaarin markkinoinnista.

Tämän lisäksi eri ulkopuoliset tahot järjestivät Vaasassa Taitaja-kisojen aikana erilaisia kokouksia, joihin oli liitetty käyminen Taitajakisoissa.

Mestariareenalla tapahtui koko ajan.

*Kuva: Vaasan ammattiopisto,
media-assistenttikoulutus*

Skills Finland ry:n tervehdyksen avajaisiin toi Opetushallituksen pääjohtaja Timo Lankinen.

Kuva: Jessica Lindgren

14.9. Lajien kokeilupisteet, Kato ja Koe

Lajeja innostettiin kevästä 2008 alkaen järjestämään alueellaan kävijöille suunnattua oheisohjelmaa.

Oheisohjelman tavoitteena oli lisätä Taitaja-kisojen kemuksellisuutta ja varmistaa, että lajialueilla tapahtuu koko ajan jotain mielenkiintoista, vaikka kilpailijat olisivat tauolla. Oheisohjelma mainostettiin Kato & Koe-kyltein sekä A4-info-lapuun, joissa kerrottiin, mitä kyseissä lajissa voi kokeilla.

Yhteensä 26 lajia järjesti oheistoimintaa. Saatu palaute oli erittäin positiivista. Kisavieraat kävivät hyvin katsomassa ja kokeilemassa, ja kokeilupiste sai kävijät jäämään lajin viereen sen sijaan, että he vain kävelivät ohi.

Kato ja Koe-lajit

Asiakaspalvelu ja myynti

Automaalaus

Autonasennus

CAD-suunnittelu

Elektroniikka

Hiusmuotoilu

Huonekalupuuseppä

Kauneudenhoito

Kukkasidonta

Kuljetuslogistiikka

Levy ja hitsaus

Lähihoitaja

Mekatroniikka

Metsäkoneen käyttö

Painotekniikka

Puhdistuspalvelu

Pukuompelu

Putkiasennus

Ravintolakokki

Sähköasennus

Tarjoilija

Tietojenkäsittely

Turvallisuusala

Verkkosivujen tuottaminen

Viherrakentaminen

Yrittäjyys

14.10. Muut tilaisuudet Botniahallissa

Koulutuksen järjestäjien yhdistys KJY järjesti keskiviikkona 25.3. oman perinteisen kahvituksensa Botniahallin toimijaravintolassa.

Skills Finland ry järjesti cocktailtilaisuuden 17.30–19.00 Botniahallin seminaaritalassa yhteistyökumppaneilleen. Samassa tilaisuudessa palkittiin Suomen Euro Skills -kisajoukkue. Illan tarjoilujen suunnittelusta ja toteutuksesta vastasi Vaasan ammattiopiston ranskalainen yhteistyöoppilaitos Lycée Professionnel Édourad. Tilaisuuteen osallistui noin 70 henkeä.

Torstaina klo 19.00–21.00 yhteistyökumppaneilla oli mahdollisuus järjestää lajialueella omia asiakastilaisuuksiaan, jolloin he voivat esimerkiksi esitellä omia laitteitaan. Asiasta informoitiin yhteistyökumppaneita etukäteen kirjeellä, ja kolme yritystä järjesti oman tilaisuuden: Gigant Työpisteet, Rinta-Jouppi Oy ja Wihuri Oy Autola.

Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto - SAKKI ry ja Suomen Opiskelija-Allianssi - OSKU ry esittelivät toimintaansa teltoissa Botniahallin pääsisäänkäynnin edessä.

14.11. Lajialueiden haastattelut ja lajin oma äänentoisto

Lajien haastatteluiden tarkoituksena oli tarjota yleisölle ajankohtaista informaatiota lajista, siihen liittyvästä koulutusammattista sekä kilpailun kulusta. Virallisten Suomen mestaruuslajien edustajia haastateltiin kerran päivässä jokaisena kilpailupäivänä.

Haastattelut eivät saavuttaneet keskeisiä tavoitteitaan, koska haastateltavilla ei ollutkaan aikaa haastattelulle, yleisön huomion saaminen oli vaikeaa ja äänentoistolaitteiston liikuttelemisen oli hankalaa. Hyvä ajatus tarvitsee jatkokehittelyä.

Taitajien Taitaja 2009 Sami Puhakka sai vuodeksi käyttöönsä uuden henkilöauton.

Kuva: Jessica Lindgren

Kynsien maalausta Kato ja Koe-pisteessä.

Kuva: Jessica Lindgren

15. Kuljetuslogistiikka ja turvallisuus

15.1. Kuljetukset

Henkilökuljetukset käsittivät neljä eri osa-aluetta:

1. Sukkulabussi Vaasan keskustasta Botniahallille Yleisölle ja hotelleissa asuville kilpailijoille, huoltajille ja kisavieraille.
Hoidettiin pääsääntöisesti yhdellä ajoreitillä. Keskimäärin 15 minuutin välein klo 6.30–20.00, bussi­määrissä huomioitiin ruuhkahuiput (aamu/ilta).
2. Opiskelijakuljetukset omilta oppilaitoksilta (VAO ja YA!)
Toimitsijatehtävissä toimiville opiskelijoille, jotka toimivat kahdessa vuorossa (aamu/ilta).
Muille oppilaitosten opiskelijoille, Taitaja 2009:ssä vierailivat kaikki järjestävien oppilaitosten opiskelijat. Neljä eri linjaa, Botniahalli–YA! Gamla Vasa,
3. Botniahalli–YA! Brändö, Botniahalli–VAO Ruutikellarintie 2–4 ja Botniahalli–VAO Sepänkyläntie 16.
4. Bussikuljetukset kaukopaikoitusalueelta Sepänkylän keskuskoululta Botniahallille.
5. Muut kuljetukset
Mm. VIP-bussit ja erilliskuljetukset busseilla; yhteensä 31 erillistä kuljetusta.

Alihankkijoina toimineet linja-autoyrietykset vastasivat tarvittavasta kaluston määrästä tilaajan (Taitaja 2009-toimisto) määrittelemän aikataulun ja arvioidun kuljetustarpeen mukaan. Ajossa olleiden linja-autojen määrästä ei ole tarkkaa tietoa, mutta koko ajan oli käytössä keskimäärin ainakin 18 linja-autoa.

Kaikki kuljetukset olivat ilmaisia. Suhteellisen tiheään yleisö­kuljetusten aikatauluun päädyttiin, koska tällä haluttiin hyvän asiakaspalvelun lisäksi vähentää yksityisautoilun määrää Bot-

niahallin liikenteellisesti vaikeissa olosuhteissa. Tapahtumassa vierailleet perus- ja muut koulut vastasivat itsenäisesti omien kuljetustensa järjestämisestä ja niiden kustannuksista.

Tavarakuljetuksista vastasivat YA:n Närpiön yksikön kuljetus­logistiikan ja VAO:n kiinteistönhoidon opiskelijat opettajiensa johdolla. Lisäksi joitakin kuljetuksia suorittivat Keski-Uudenmaan ammattiopisto ja Oulun seudun ammattiopiston kuljetus­logistiikan osastot. YA:lla oli käytössään kaksi rekkaa ja yksi takalaitanostimella varustettu pakettiauto. VAO:lla oli käytös­sään takalaitanostimilla varustetut kuorma-auto ja pakettiauto. Lisäksi tavallisia pakettiautoja ja kuomullisia peräkärryjä oli käytössä joitakin.

Lajivastaavat saivat etukäteen varata itselleen rullakoita ja muuttolaatikoita tarpeen mukaan. Ne toimitettiin oppilaitok­sille kaksi viikkoa ennen tapahtumaa. Rullakot ja muuttolaat­ikot vuokrattiin ulkopuoliselta alihankkijalta. Lisäksi lajivas­taavat tekivät erillisen kuljetustilauksen isommille kalusteille ja laitteille. Näiden ennakkotilauksen perusteella pystyttiin ar­vioimaan kuljetustarpeiden kokoluokka. Paljon lisätilauksia ja yllättäviä kuljetustarpeita ilmeni kuitenkin vielä rakentamis­viikonkin aikana. Näihin varauduttiin ns. keikkaryhmillä, jot­ka pystyvät hoitamaan nämä odottamattomat kuljetukset.

Suurimmat konesiirrot, mm. CNC-koneet, ostettiin ulko­puoliselta kuljetusyrietykseltä.

15.2. Paikoitus

Botniahallin alue on liikenteellisesti haasteellinen. Käytettä­vissä olevia paikoitustiloja vähensivät metsäkoneenkuljetus­lajin ja hevostenhoitolajin kilpailualueet. Lisäksi Botniahallin pääsisäänkäynnin edessä oleva alue oli osin varattava sukkula­ja muiden bussien purkaus- ja lastausalueeksi ja ns. invapai­koitusta varten.

Henkilöautojen paikoitusalueina olivat

- P-alueet Botniahallin edessä ja hallin takana olevat n. 250 h-autopaikkaa, jotka varattiin ainoastaan Taitaja 2009 -toimijoiden käyttöön rajoitetusti jaetuilla P-luvilla ja VIP-vieraille,

Suuri osa Botniahallin P-paikoista ali varattu busseille.

Kuva: Vaasan ammattiopisto, media-asisstenttikoulutus

- Karperöntie välillä Papinsaarentie–Vanha Karperöntie; n. 200 h-autopaikkaa asiakkaille,
- ns. Maskun tontti Kokkolantien ja Karperöntien risteyksessä; n. 50 h-autopaikkaa asiakkaille,
- Sepänkylän keskuskoulun urheilukentän kaukoparkki; n. 200 h-autopaikkaa asiakkaille (bussikuljetus Botniahallille).

Paikoitusalueet olivat riittämättömät Botniahallin lähialueella liikennevolyymiin ja kävijämäärän suhteen. Liikenne sujui vain määrätietoisen liikenteenohjauksen avulla ja ohjaamalla henkilöautot kaukoparkkiin.

Tilausliikennebusseja varten varattiin kokonaisuudessaan Botniahallin lounaispuolella oleva ns. alaparkki, hallin edessä oleva paikoitusalue ja Papinsaarentie käytettävissä olevin osin. Näissä oli paikoitustilat yhteensä n. 35 bussille. Lisäksi muualle Botniahallin alueelle saatiin pysäköityä n. 20 bussia. Osin busseja jouduttiin kuitenkin ohjaamaan myös kaukoparkkiin.

15.3. Turvallisuus (järjestyksenvalvonta, liikenteenohjaus ja vartiointi)

Tapahtuman aikaisesta järjestyksenvalvonnasta ja liikenteenohjauksesta sekä ao. suunnitelmien tekemisestä vastasi EP:n järjestyksenvalvonta EPJ/Nurmela Group Oy. Yhtiö vastasi myös turvallisuuspäällikön tehtävistä sekä vaatteiden ja tavaroitten säilytyspalvelusta oppilaitosten opiskelijoiden toimissa avustajina. Kaikkiaan järjestyksenvalvonnassa oli 10–15 ammattihenkilöä. Lisäksi opastustehtävissä käytettiin VAO:n turvallisuuslinjan yhteensä noin kymmentä opiskelijaa. Järjestyksenvalvonta toimi moitteettomasti ja lähes huomaamattomasti. Valvontaa tehtiin kiertelemällä kilpailualueiden lähetty-

villä sisällä ja ulkona sekä ovilla. Kiitosta sai liikenteenohjaus ja täsmällisesti toteutettu pysäköinnin ohjaus, joiden ansiosta ajoittain ennennäkemätön liikennevirta ei menettänyt kontrollia. Liikenteenohjauksessa toimi koko ajan 10–15 liikenteenohjaajaa.

Varsinaisen vartiointin hoiti Oy Verifi Ab. Vaikka Botniahallilla oli valmiiksi piirivartiointisopimus, katsottiin, että myös yöaikainen paikallisvartiointi on välttämätöntä. Vartijat olivat paikalla aina aukioloaikojen ulkopuolisen ajan.

15.4. Turvallisuus- ja pelastussuunnitelma

Taitaja 2009-tapahtumalla oli viranomaisten edellyttämä turvallisuus- ja pelastussuunnitelma. Pelastusviranomaiset edellyttivät myös tapahtuman aikaista palokunnan suorittamaa paloturvallisuuden valvontaa. Tapahtuma-alueella päivysti aina aukioloajan yksi sammutusyksikkö, jonka vahvuus oli neljä palomiestä ja jolla oli savusukellusvalmius.

15.5. Ensiapu

Tapahtuman aikaisen ensiapupäivystyksen hoiti VAO:n ja YA:n lähihoitajaopiskelijat opettajien johdolla. Riskikartoitus ja ensiapusuunnitelma tehtiin YA:ssa oppinnäytetyönä. Ensiaputoiminnassa oli mukana noin 70 opiskelijaa ja n. 5 opettajaa yhteensä molemmista ammattipistoista.

Ensiapupäivystys Botniahallilla oli rakennus-, tapahtuma- ja purkuaikana pääsääntöisesti klo 8.00–16.00 välisenä aikana kuitenkin niin, että päivystys oli tarpeen mukaan yhtä kauan kuin eri tapahtumat kestivät hallilla tai hallilla oli toimintaa. Ensiavulla oli päivystyshuone ja päivystyspuhelin, minkä lisäksi erillinen ryhmä kiersi alueella.

Närpiössä kuljetuslogistiikkalajin ensiapua hoiti kaksi henkilöä. Palosaarella automaalauslajin lajialueella toimi oma ensiapuryhmänsä kisapäivien ajan.

Ensiapua kysyi koko tapahtuma-aikana noin 60 henkilöä, joista n. 45 kyselyä tuli neljän tapahtumapäivän aikana. Vakavia tapaturmia ei ollut.

15.6. Kriisiryhmä

Taitaja 2009-tapahtumalla oli kriisitilanteita varten kriisiryhmä ja kriisisuunnitelma. Kriisiryhmään kuuluivat järjestävien oppilaitosten rehtoreiden lisäksi tapahtuman projektipäällikkö /kilpailun johtaja, markkinointipäällikkö, turvallisuuspäällikkö, tekniikkapäällikkö, Botniahallin hallimestari ja Skills Finland ry:n toiminnanjohtaja.

Kriisisuunnitelmassa oli toimintamalli kriisitilanteita varten. Kriisiryhmä perehdyttiin kriisisuunnitelmaan.

15.7. Vakuutukset

Taitaja 2009-tapahtuman vieraat oli järjestäjän puolesta vakuutettu noudattaen samaa käytäntöä, jota yleensä noudatetaan suurten yleisötillaisuuksien yhteydessä.

EA-pisteessä ei onneksi ollut ruuhkaa.

Kuva: Jessica Lindgren

15.8. Organisaation sisäinen viestintä kilpailujen aikana

Tapahtuman johdon sekä turvallisuus- ja liikenteenohjaushenkilöstön välinen kommunikointi hoidettiin UHF-puhelimilla. Ulkoiset yhteydet hoidettiin GSM-puhelimilla.

16. Asiakaspalvelu

16.1. Hiljainen huone, hiljentymiskappeli

Vaasan suomalainen seurakunta vastasi yhdessä ruotsalaisen seurakunnan kanssa hiljaisen huoneen toteutuksesta. Huone sijaitsi Botniahallin kellarikerroksessa. Lisäksi seurakunnalla oli matkakappeli lähellä infopistettä.

Seurakunta koki positiivisena osallistumisen Taitaja-kisoihin, ja näytti siltä, että ihmiset tuntuvat pitävän siitä, että kirkko oli paikalla tapahtumassa. Kisavieraat tuntuivat pitävän alakerran hiljaisesta huoneesta. He tulivat sinne hiljentymään, rauhoittumaan ja juttelemaan keskenään tai seurakunnan työntekijöiden kanssa. Esimerkiksi erälle toimittajalle hiljaisessa huoneessa käyty keskustelu avasi hänen mukaansa aivan uuden näkökulman tarkastella ammattiosaamista eettiseltä kannalta.

Taitaja-kilpailut ovat hyvä mahdollisuus lähentää paikkakunnan seurakuntaa ja ammattikouluja toisiinsa. Kirkon yhteisöllinen tuki ehkäisee omalta osaltaan nuorten(kin) yhteiskunnallista syrjäytymistä.

16.2. Kuulutukset

Kuuluttamo sijaitsi Botniahallin kuuluttamossa ylhäällä katsomotilojen yhteydessä. Kuuluttamossa oli kuuluttajat koko tapahtuma-ajan. Kuulutukset toteutettiin kaksikielisinä.

16.3. Ruokahuolto

Taitaja 2009-tapahtuman ruokahuolto käsitti

- kilpailijoiden ja tuomareiden lounasruokailun ja välipalat, joista vastasi Taitaja 2009-kisaorganisaatio,
- toimitsijatehtävissä olleiden opiskelijoiden ja oppilaitosten henkilöiden lounasruokailu ja välipalat, joiden kustannuksista vastasivat ao. oppilaitokset,
- vieraiden maksullinen lounasruokailu ja kahviopalvelut ja
- VIP-tilan tarjoilut.

Botniahallin ravintolatoiminnasta vastaa Juhlal palvelu Wennberg Oy, jolla on siihen yksinoikeus. Ruokahuolto Taitaja 2009-toimiston puolesta Wennberg Oy:n suuntaan koordinoi erillinen yhteyshenkilö.

Botniahallin ravintolassa on asiakaspaikkoja 250 kpl. Se oli sellaisenaan riittämätön koko tapahtuman tarpeeseen, minkä vuoksi hallialueelle perustettiin erillinen kisaravintola, jossa oli n. 150 paikkaa. Lisäksi hallissa oli yksi erillinen pienehkö kahvio, n. 30 paikkaa.

Botniahallin ravintola varattiin yksinomaan kisaorganisaation käyttöön toimitsijaravintolaksi kilpailijoille, tuomareille ja

Kisavieraita palveli kaksi kahviota.

Kuva: Jessica Lindgren

muille toimijoille. Hallissa oleva väliaikainen asiakasravintola oli tarkoitettu kilpailuvieraiden käyttöön. VIP-tila sijaitsi Botniahallin ravintolan kabinetissa.

Hallissa oli ruokailu- ja kahvimahdollisuus kisaviikon lisäksi rajoitetusti myös rakennus- ja purkuaihana.

Wennberg Oy:n apuna toimivat rakennus-, purku- ja erityisesti kisaviikolla YA:n ja VAO:n opiskelijatiimit. Tiimeissä toimi YA:lta 50 opiskelijaa ja 3 opettajaa ja VAO:lta 47 opiskelijaa sekä 2 opettajaa Botniahallissa. Lisäksi oppilaitokset avustivat ravintolatoimintaa siten, että VIP-tilan tarjoilut valmistettiin VAO:lla ja osa Botniahallin lounaista YA:n Palosaaren toimipisteessä.

Opiskelijoiden ja opettajien Botniahallilla tekemä ravintolatyön panos on merkittävä, koska muutoin näin suuresta kokonaisuudesta ei olisi selvitty taloudellisesti ja toiminnallisesti tarkoituksenmukaisella tavalla.

Kokonaisuutena ravintolapalveluihin oltiin tyytyväisiä. Yleisellä tasolla voidaan todeta, että palveluiden tuottajan monopoliasema ei ole eduksi tämän kaltaisille tapahtumille. Joka tapauksessa se asettaa poikkeuksellisen suuret vaatimukset yhteistyölle.

VIP-vierailla oli varattu toimitsijaravintolan takana VIP-tila. Tilan somistuksessa noudatettiin merellistä teemaa ja sen suunnitteli VAO:n opettaja ja toteutti hänen opiskelijaryhmänsä. VIP-tilassa kävi 300–400 vierasta kolmen päivän aikana.

16.4. Lajialueiden huolto

Lajialueille toimitettiin kilpailijoille, tuomareille, lajivastaville ja avustaville opiskelijoille kahdesti päivässä välipalat ja kahvit. Yhdellä kerralla toimitettiin välipalat noin 1 000 henkilölle. Lajialueiden huollon toteuttivat oppilaitokset itsenäisesti omalla kustannuksellaan, ja siitä oli erikseen sovittu yrittäjän kanssa.

Lajialueen huollossa toimi 3 opettajaa ja n. 40 opiskelijaa kolmessa vuorossa.

Lajialueen huolto näin toteutettuna sai sekä myönteistä että kielteistä palautetta. Näin toteutettuna huolto oli kuitenkin kustannustehokasta ja vähensi ruuhkia tarjoilupisteissä.

16.5. Opiskelijaryhmien ennakkoruokailu

VAO:n tekniikan ja liikenteen toimipisteessä tarjottiin ruokailumahdollisuutta ryhmille, jotka tilaavat ruokailun sieltä etukäteen. Tavoitteena oli vähentää Botniahalliin kohdentuvaa painetta niin, että ruokailu sujuisi hyvin ja lisäksi tarjota kouluruokailuhintainen lounasvaihto. Pääkohderyhminä olivat peruskoulut ja ammattiopistot. Ruoka oli mahdollista tilata vähintään 10 henkilön ryhmälle aterian hinnan ollessa 4 €/henkilö.

Ruokailuja varattiin 725 henkilölle. Ryhmät olivat suurimmaksi osaksi peruskouluista, mutta muutamia ryhmiä oli myös ammattiopistojen puolelta. Toteutus oli hyvä ja sai paljon kiitoksia asiakkailta.

16.6. Majoitusjärjestelyt

Kilpailijoiden ja saattajien majoittuminen oli järjestelyissä priorisoitu korkealle. Heidät majoitettiin kilpailijahotelleihin Radisson BLU, Sokos Hotelli Vaakuna ja Rantasipi Tropiclandia. Näistä oli tarkoitukseen varattuna etukäteen yhteensä 370 huoneen kiintiö, josta huoneita saattoi varata 15.1.–16.2.2009 välisenä aikana finalistin nimellä. Periaatteena oli, ettei yhden hengen huoneita juurikaan ollut tarjolla, vaan saattajat ohjattiin majoittumaan joko kilpailijan tai muiden saattajien kanssa. Hotelleihin toimitettiin etukäteen nimelistat kilpailijoista, joihin ne merkitsivät, ketkä kilpailijoista olivat varanneet huoneen. Listat käytiin läpi Taitaja-toimistolla kerran viikossa ja tarkistettiin, ettei päällekkäisiä varauksia ollut. Huonevaraukset tehtiin suoraan hotelleihin.

Taitaja 9-joukkueet majoittuvat hotelli Fennossa ja Hostel Vaasassa. Heille oli käytössä n. 70 huoneen kiintiö.

VIP-vieraat majoittuvat Hotelli Astorissa ja yhteistyökumppanit ohjattiin majoittumaan Hotel Vallonia Gardeniin.

Koska Taitaja-tapahtumien aikana majoitustilat usein muodostuvat ongelmaksi, oltiin tärkeimpiin yhteistyötahoihin yhteydessä myös jo etukäteen Taitaja-toimistosta ja kartoitettiin majoitustarve.

Kaikkiin Taitaja-hotelleihin toimitettiin Taitaja-toimiston puolesta Tervetuloa-kortit ja makeisia, jotka hotellit huolehtivat Taitaja-vieraille eteenpäin. Hotelleihin toimitettiin myös Taitaja-kisaopas sekä tarkempaa tietoa ohjelmista ja kuljetuksista.

Kaikki Taitaja-vieraat vastasivat itse omista majoituskuhluistaan.

Saadun palautteen perusteella ammattiopistot pitivät siitä, että kilpailijoita varten oli varattu suuri määrä huoneita ja huoneet pystyi varaamaan vain kilpailijan nimellä. Tämä takasi sen, että kaikki kilpailijat ja saattajat pystyttiin majoittamaan yhtenäisenä ryhmänä Vaasan keskustaan.

Kaikkiaan Taitaja 2009-tapahtuman kisaorganisaation ja vieraiden käytössä ollut huonemäärä oli parhaimmillaan 960 huonetta. Saatujen tietojen perusteella osa kisavieraista majoittui Seinäjoella.

16.7. Puhtaanpito ja jätehuolto

Puhtaanapidosta vastasivat Vaasan aikuiskoulutuskeskus (VAKK), Vaasan ammattiopisto ja RTK Vaasa.

Kisaviikon puhtaanapidosta tehtiin ennakkosuunnitelma VAKK:ssa. Tapahtuman aikana puhtaanapidossa oli 16 VAKK:n opiskelijaa. Ulkoalueiden siivouksesta vastasi Vaasan ammattiopiston ryhmä, joka vastasi myös lähilogistiikasta.

Lajivastaavien tehtävänä oli huolehtia oman alueensa siisteydestä ja roskisten tyhjämisestä.

RTK Vaasa valittiin tarjouksen perustella huolehtimaan rakennusajan päätteeksi loppusiivouksesta, siivoamaan neljänä iltana

na kisaviikolla ja suorittamaan loppusiivous. RTK vastasi rakennus- ja purkuviikoilla siivouksesta sekä tapahtuma-aikana ns. bajamajoista. Loppusiivouksen resurssit olivat riittämättömät. Kisaorganisaatio joutuikin tekemään jälkikäteen lisäsiivouksia, mm. maton pesuja ym.

Hyvä työnsuunnittelu auttoi pitämään hyvää ylläpitosisiivousta kisojen aikana. Kisojen ja myös WC-tilojen puhtaus saikin hyvää palautetta.

Jätehuollon tavoitteena oli oikea lajittelu ja se, että karkeaa jätettä olisi mahdollisimman vähän. Kunkin lajin jätteestiatarpeet kartoitettiin tarkasti. Tapahtumassa kerättiin keittiöjäte, keräysmetalli, keräyslasi, keräyspaperi, karkeajäte, ongelmajäte, tiili ja betoni, maa-aines, purkupuu, puhdaspuu, hevosenlanta ja keräyspahvi.

Paperinkeräysasiat saatiin yhteistyösopimuksen puitteissa Paperinkeräys Oy:ltä. Tapahtumassa oli kaksi yleisölle suunnattua lajittelupistettä, joista vastasi Stormossen Asj.

16.8. Tilakoristelu

Tilakoristelu suunniteltiin YA:ssa, joka vastasi myös toteutuksesta. YA:n opiskelijoiden ja opettajien apuna oli 14 opiskelijaa Oulun seudun ammattiopistosta.

Tilakoristelun piti toimia neljän päivän ajan, joten oli tärkeää, että kukat olivat näyttäviä, helposti siirrettäviä ja kestäviä. Yleiskoristelu toteutettiin kukkapilareilla. Yleiskoristelun ohessa suunniteltiin ja tehtiin myös kukkakimput, jotka jaettiin voittajille. Yleiskoristelun ja kimpujen toteuttaminen oli suuri haaste, varsinkin kun YA vastasi myös kukkasidonnan lajista.

17. Markkinointi ja tiedotus

Taitaja 2009 -tapahtuman markkinointi- ja tiedotustoiminta oli erittäin laajaa. Tiedotus- ja markkinointitoiminta käynnistettiin jo elokuussa 2006. Taitaja-konseptin mukaisesti jokainen kilpailujärjestäjä saa kuitenkin käynnistää aktiivisen markkinointinsa vasta, kun edelliset kilpailut ovat päättyneet, joten toiminta keskitettiin alkuvaiheessa informaation jakamiseen ja suunnitteluun. Jo Joensuussa 2007 pidettyjen SM-kilpailujen yhteydessä tiedotettiin Vaasan kilpailuista. Lisäksi laadittiin tarkka toimintasuunnitelma tapahtumineen ja aikatauluineen sekä budjetti kolmen vuoden ajanjaksolle.

Alusta alkaen tavoitteena oli myös ruotsinkielisten oppilaitosten aktivoiminen ja ruotsinkielisten osanottajien määrän kasvattaminen, tapahtuman saaminen näkyviin Vaasan katukuvassa sekä yleisöystävällisyyden ja tiedottamisen näkyvyyden parantaminen.

17.1. Markkinoinnin tavoitteet

Nämä tavoitteet olivat mitattavissa, ja niiden tuloksia käsitellään kappaleissa Kävijämäärät ja Medianäkyvyys.

1. 35 000 kävijää
2. 900 mediaosumaa
3. Sponsoreille näkyvyyttä sopimuksen mukaisesti
4. Ruotsinkielisten oppilaitosten aktivoiminen ja ruotsinkielisten osallistujien määrän kasvattaminen

Taitaja 2009-liput nostettiin salkoihin kaikissa VAO:n ja YA:n yksiköissä 11.10.2007.

Kuva: Vaasan ammattiopisto, media-assistenttikoulutus

17.2. Aikataulu

Sisäinen tiedotus 2006–2007:

Syksyn 2006 ja kevään 2007 aikana Taitaja 2009-tiedotustoiminta keskitettiin sisäiseen tiedotukseen. Tietoa välitettiin järjestävien oppilaitosten sisällä, ja jokainen tiedotustilaisuus hyödynnettiin tiedotuskanavana.

Myös yhteistyö Taitaja 2008-tapahtuman järjestäjien kanssa syksyllä 2007 oli tärkeää aikataulun suunnittelua ajatellen.

Tapahtuman profilointi ja Taitaja-brändin tunnetuksi tekeminen 2008:

Profilointi ja brändin tunnetuksi tekeminen voitiin aloittaa vuonna 2008. Vuoden 2008 aikana järjestettiin myös aktiivista tiedotustoimintaa yhteistyössä Yrkesakademin i Österbottnin kanssa hankkeen Taitaja – Mästare på svenska -merkeissä. Tavoitteena oli ruotsinkielisten oppilaitosten aktivoiminen ja ruotsinkielisten osallistujien määrän kasvattaminen.

Syksyn 2008 aikana tehtiin myös vaatetilaukset ja postitettiin suuri määrä tiedotusmateriaalia eri kohderyhmille.

Aktiivinen ja intensiivinen markkinointi 2009:

Intensiivisin markkinointiaika oli tammikuusta 2009 maaliskuuhun 2009. Kaikki suunniteltu toteutettiin ja toimintaa jatkettiin. Markkinointiin liittyvät tukiryhmät (opintopolkuoppaat, lajioppaat, make up, valokuvausryhmä, Lehdistökeskus ja Taitaja-TV) aktivoitiin ja heidän koulutuksensa aloitettiin. Yhteistyökumppanien näkyvyydestä laadittiin yhteenveto ja kyltit tilattiin. Kyltitys tehtiin paikan päällä ja työt aloitettiin 17.3.

17.3. Markkinoinnin kohderyhmät

Markkinoinnin kohderyhmät olivat 2007 seuraavat:

Kohderyhmän muodostivat lähinnä järjestävien oppilaitosten oppilaat ja henkilökunta. Lisäksi jaettiin perustietoa vanhempainkokouksissa ja alueellisilla koulutusmessuilla. 2008:

Kohderyhmää laajennettiin vanhan Vaasan läänin oppilaitosten opetushenkilökuntaan, kaikkien Suomen ammattioppilaitosten oppilaisiin ja henkilökuntaan, mediaan sekä yrityksiin ja elinkeino- ja työelämän edustajiin.

2009:

Tämä oli kaikkein intensiivisin ajanjakso. Tiedotustoiminta vaihtui aktiiviseksi markkinoinniksi. Kohderyhmät olivat samoja kuin vuonna 2008, mutta toimintaa tehostettiin entisestään. Myös yleisö otettiin mukaan tässä vaiheessa.

17.4. Tiedotuskanavat

Internet on yksi nopeimmin muuttuvista joukkotiedotusvälineistä, mutta samalla myös joustavin. Internetin kautta välitettävää tietoa voidaan nopeasti päivittää, ja sitä voidaan myös jakaa tehokkaasti oikeille kohderyhmille. Verrattuna intranettiin, joka on suunnattu sisäisille ja rajatuille kohderyhmille, Internet on rajaton niin maantieteellisesti, ikäryhmien kuin ajankin suhteen. Netin kautta jaettavan tiedon määrää oli siksi vähän vaikea mitata. Hakusanalla ”taitaja 2009” saa Googlessa yli 160 000 osumaa. Sen lisäksi tulevat vielä ”Mästare 2009” ja ”Taitaja–Mästare 2009”. Siksi Taitaja-tapahtuman eri joukkotiedotusvälineissä saama huomio on tärkeä mittari markkinoinnissa.

1. Nettisivut – taitaja2009.com

Taitaja 2009-tapahtuman nettisivut laadittiin sellaisiksi, että kävijä saisi sieltä mahdollisimman kattavaa tietoa. Lisäksi www.taitaja2009.com-sivut toimivat myös tiedotuskanavana, jonka kautta semifinalistit, finalistit ja valmentajat saivat tutustua kilpailusääntöihin, kilpailutehtäviin ja ilmoittautumisohjeisiin. Nettisivut myös nostivat esiin sponsoreja sen mukaan, mitä yhteistyösopimuksissa oli sovittu, ja sisälsivät Taitaja 2009-logon ja -yhteystiedot.

Tapahtuma sai huomiota myös Facebookissa ja IRC-galleriassa. Taitaja 2009 Vaasa -ryhmään oli rekisteröitynyt 62 jäsentä, ja vastaava määrä IRC-galleriassa

oli 72. Näiden tiedotusvälineiden käyttäjämäärät olivat kasvaneet vuoden 2008 kilpailuista, jolloin jäsenmäärä IRC-galleriassa oli 47.

2. Lehdistöseuranta

Jakson 1.1.2009–31.3.2009 aikana suoritettiin media-seurantaa, jonka toteutti M-brain Oy. Seurannassa olivat mukana koko Suomen painettu lehdistö, radio ja televisio. Laajin media oli kuitenkin eri sanoma- ja aikakauslehtien Internet-palvelut. Seurannan aikana löytyi 134 osumaa. Sen lisäksi seurattiin alueellisia lehtiä koko Taitaja 2009-järjestelyajanjaksolla eli heinäkuusta 2006 maaliskuun loppuun 2009, miltä ajalta löytyi 53 osumaa.

3. Radio

Kohdeyleisön laajentamiseksi ja kävijöiden houkuttelemiseksi tapahtumaan suunniteltiin kevään 2008 aikana ohjelmasarja Radio Vaasaan. Tämä ohjelmasarja toteutettiin yhdessä Pohjanmaan liiton kanssa, ja se nosti esiin paikallisia työmarkkinoihin liittyviä asioita, Taitaja 2009 järjestäjiä, yhteistyökumppaneita, kilpailijoita ja valmentajia. Ohjelmasarja alkoi syyskuussa 2008 ja jatkui tapahtumaan asti.

Maanlaajuisen kuulijakunnan saamiseksi ja Taitaja 2009-tapahtuman markkinoimiseksi koko maan nuorille solmittiin pääyhteistyösopimus radiokanava NRJ:n kanssa. NRJ:llä on noin 700 000 kuuntelijaa viikossa, ja heidän nettisivuillaan käy viikoittain yli 60 000 henkilöä.

Tapahtuman alla lähetettiin NRJ:ssä 300 mainospottia. NRJ:n Aamupojat tekivät haastatteluja tapahtuman aikana, ja niitä lähetettiin radiossa.

4. Taitaja 9 – Aamupojat

NRJ:n Aamupojat toimivat juontajina Taitaja 9-finaalissa. Heitä oli aktiivisesti mainostettu ilmoituksissa, ja he herättivätkin kiinnostusta nuorison keskuudessa. Pojat ehtivätkin antaa melkoisen joukon nimmareita Taitaja 2009 -kilpailun aikana.

5. Taitaja-tabloidi

Vuodenvaihteessa 2008-2009 laadittiin kaksi kahdeksansivuista tabloidilehteä, yksi ruotsinkielinen ja yksi suomenkielinen. Ruotsinkielinen jaettiin sanomalehti Vasabladetin välissä 6.3.2009 ja suomenkielinen sanomalehti Pohjalaisen välissä 8.3.2009. Molempien lehtien jutut olivat samat. Vasabladetin painosmäärä on 24 013 ja Pohjalaisen 28 540.

6. Ilmoittelu

Tapahtuman alla tehtiin ulkoista ilmoittelua ja mainostamista aiemmin laaditun markkinointisuunnitelman mukaisesti. Ilmoituksia oli erityisesti suoraan koulutukseen liittyvissä lehdissä. Muuten ilmoittelu keskitettiin tapahtuman alla paikallisesti merkittäviin päivälehtiin.

7. Bannerit

Webbipäivitys oli aikaa vievää työtä.

Kuva: Taitaja 2009- toimisto

Ilmoittelua toteutettiin animoitujen tai ei-animoitujen bannerimainosten avulla kuudella eri Internet-sivustolla, merkittävimpiä Ilta-Sanomien ja NRJ. Taitaja 2009- banneri oli Ilta-Sanomien pääsivulla Internetissä kahtena ajanjaksona eli 9.–13.3.2009 ja 16.–20.3.2009. Kyseisellä pääsivulla oli osuvia mainituilla ajanjaksoilla yhteensä 1 551 329. NRJ:n bannerissa oli 1 500 osumaa.

Taitaja 2009-bannereita oli myös muutamien pääyhteistyökumppanien sivuilla.

17.5. Lehdistökeskus

Lehdistökeskuksen tärkein tehtävä oli tiedotustilaisuuksien järjestäminen, tapahtumatiedon tarjoaminen ja lehdistötiedotteiden laatiminen ja lähettäminen. Sen lisäksi lehdistökeskuksen toimihenkilöt tekivät haastatteluja ja kirjoittivat artikkeleja, jotka sitten julkaistiin nettisivuilla. Nämä artikkelit olivat vapaasti median käytettävissä. Lehdistökeskus avusti myös henkilöiden saamisessa haastateltavaksi. Kilpailupäivien aikana akkreditoitiin 31 toimittajaa. Heidän käyttöönsä oli varattu kaksi tietokonetta ja yksi kirjoitin.

Ennen tapahtumaa ja sen aikana lähetettiin lehdistötiedotteita 13.2., 4.3., 16.3., 23.3., 25.3., 26.3. ja 27.3.2009.

Päivittäisten tiedotustilaisuuksien aiheet olivat erilaisia, ja niistä tiedotettiin nettisivuilla:
 ke 25.3.2009 klo 19.30 ”Iske ammattitaitoon”,
 to 26.3.2009 klo 10.30 ”Palkkaa ammattilainen” ja
 pe 27.3.2009 klo 10.30 ”Työpaikkana koko Pohjola”.

Lehdistökeskuksen koordinoinnista vastasi Viestintöosuuskunta Vainu Media. Yrityksellä oli kokemusta Taitaja 2008 Espoo-Uusimaa-kilpailuista. Kaksikielisyyden takaamiseksi paikalla oli myös YA:n tiedotuspäällikkö ja yksi ruotsinkielinen toimittaja. He huolehtivat siitä, että tekstimateriaalit käännettiin ja että ne olivat käytettävissä. Tapahtuman aikana lehdistökeskuksessa työskenteli neljä opiskelijaa.

17.6. Taitaja-TV

Taitaja 2009 lähetettiin suorana netissä jokaisena kilpailupäivänä. 53 mediaopiskelijaa ja kolme mediaopettajaa Tampereen ja Jyväskylän ammattiopistoista vastasivat toteutuksesta yhteistyössä tuottajan kanssa. Kaksikielisyyden takaamiseksi työhön otettiin mukaan oppilaita Yrkesakademin i Osterbottenista. Nämä neljä opiskelijaa toimivat ensisijaisesti studioisäntinä. Tuotetusta materiaalista koostettiin tapahtuman jälkeen videoita, joita oppilaitokset voivat käyttää markkinoinnissaan.

TV-lähetyksiä Internetissä seurattiin 1 272 IP-osoitteen kautta. Katsojamäärä on kuitenkin huomattavasti suurempi, koska varsinkin isot organisaatiot, kuten oppilaitokset, käyttävät yhtä IP-osoitetta. Tällöin osoitteen kautta lähetystä voi seurata suurikin joukko katsojia esim atk-luokissa tai valkokankailta. Lähetyksiä seurattiin kahdeksasta maasta: Suomessa, Ruotsissa, USA:ssa, Australiassta, Englannissa, Belgiassa, Ranskassa ja Saksassa.

Lajitolppiin kiinnitettiin kilpailija- ja tuomarilistat.

Kuva: Jessica Lindgren

TV-studion yhteydessä toimi myös make up-studio, joka sijaitsi tornin ensimmäisessä kerroksessa (infon vieressä). Make up-studiossa tapahtuman aikana työskennelleiden opiskelijoiden tehtävänä oli stailata studioisännät sekä haastateltavat. Tehtävän jakoi keskenään kuusi kampaajaopiskelijaa yhden vastaavan opettajan johdolla.

17.7. Valokuvat

Taitaja 2009-tapahtuma dokumentoitiin sekä pystytys-, kilpailu- että purkuvaiheessa. Valokuvauksesta vastasi Vaasan ammattiopiston mediaosasto. Valokuvat käsiteltiin ja ladattiin www-sivuille, josta ne olivat mm. median käytettävissä. Kilpailupäivien aikana valokuvausryhmä teki yhteistyötä myös lehdistökeskuksen kanssa ja otti valokuvia artikkeleja varten.

17.8. Info, kyltitys ja julisteet

Taitaja 2009:n kaltainen tapahtuma vaatii kylttien tarkkaa suunnittelua. Kylttejä ei käytetty pelkästään tiedonjakoon, vaan niillä oli myös valaisu- ja varoitusfunctioita. Sopimuspaketin mukaisesti yhteistyökumppaneille luvattiin näkyvyyttä logon tai nimen muodossa tarkoitusta varten tehdyillä kylteillä. Tavoitteena oli myös suunnitella ja integroida kyltit siten, että ne sulautuisivat kokonaisuuteen. Lajaitaan integroitiin mainosnurkkia, ja aidat oli ensimmäisen kerran Taitaja-kilpailun historiassa väritetty lajiperheen mukaisesti. Informaatiokyltit, mainosnurkat, kummitaulut, opaskyltit ja infonäytöt sijoitettiin etukäteen laaditun suunnitelman mukaisesti siten, että kävijöiden olisi helppo löytää tietoa tapahtumapaikalta. Iso,

Botniahallin keskellä sijaitseva Taitajatorni oli myös suunniteltu siten, että se jo keltaisella värillään ja sijainnillaan veti kävijöitä luokseen.

Lajialueen yhteydessä, pylväeseen integroituna sijaitsi ns. mainosnurkka, 700 x 3000 mm, josta yhteistyökumppanit saivat sopimuksen mukaista näkyvyyttä. Mainosnurkkiin sijoitettiin erikokoisia mainoksia seuraavien sopimusten perusteella:

Kumppanuussopimus: 700 x 700 mm

Kisällisopimus: 700 x 350 mm

Niin sanottu kummisopimuskumppaneille ja pienehköjä summia esim. palkintorahoiksi lahjoittaneille (palkintosopimus) oli varattu 700 x 2500 mm:n kummitaulu. Tämä mainostaulu sijaitsi lajialueella, useimmiten seinällä.

Koska sopimuksia solmittiin arvioitun 200:n sijaan noin 450 kappaletta, myös logoja ja kylttejä tuli selvästi suunniteltua enemmän. Koska kyltit ja mainostaulut oli tilattu etukäteen ja painettu hyvissä ajoin ja uusia sopimuksia tehtiin vielä varsin myöhäisessä vaiheessa, tilattiin logot teipattavina ja kiinnitettiin paikoilleen Botniahallissa. Tämä osoittautui erittäin aikaa vieväksi.

Yleisiä informaatiokylttejä, kuten wc-, ravintola-, bussi- ja opaskylttejä sekä informaatiotauluja, oli erittäin laaja vali-

Mestari TV:n ohjaamo.

Kuva: Taitaja 2009- toimisto

koima. Myös Botniahallin ja Mestariareenan pääsisäänkäynti kyltitettiin näkyvästi mainospylväin, joissa pääsponsorit ja järjestäjät pääsivät hyvin esille. Kaiken tämän tarkoitus oli antaa tapahtumasta houkutteleva ja kiinnostava kuva. Yleisiä kylttejä oli yhteensä yli 430 kappaletta.

Taitaja-konseptiin kuuluu lisäksi lajipylväitä, joista näkyy kilpailulajin nimi ja numero. Nämä lajipylväät kuuluvat niihin materiaaleihin, jotka siirtyvät järjestäjältä toiselle mutta joita pitää kuitenkin jatkuvasti päivittää. Kylttejä ja levyjä vaihdettiin siis uusiin ja lajinimiä uudistettiin.

Ulkokylteissä oli tietoa lajeista, pysäköintipaikoista ja bussipysäkeistä sekä aluekarttoja. Ulkokylttejä tilattiin kaikkiaan

Kato ja Koe-pisteet oli merkitty kylteillä.

Kuva: Taitaja 2009-toimisto

75. Erillisiä mainoskylttejä sijoitettiin Vaasan torille, Vaasan ja Mustasaaren sisääntuloväylien varrelle sekä parkkipaikoille. Näkyvyyden saamiseksi kaupunkikuvassa levitettiin lisäksi 17 ns. abribusjulistetta ympäri Vaasaa viikkoa ennen kisaa ja Taitaja 2009-kisan aikana. Julisteita oli sekä keskustassa että aivan sen ulkopuolella. Taitaja 2009-tapahtumalle varatuilla bussipysäkeillä Vaasan torilla ja Kauppahallin vieressä oli mainospylväät, joissa oli bussiaikataulut. Näistä pylväistä sai myös tietoa tapahtumasta.

Vaasan lentokentällä oli valotaulu tammikuusta maaliskuuhun 2009.

Jokaiselle pääsponsorille taattiin maksiminäkyvyys kilpailupaikalla Botniahallin kattoon kiinnitetyllä suurilla banderolleilla. Myös Rewell Centerissä oli kuusi kattobanderollia, joissa oli järjestäjien ja pääsponsorien logot. Myös Skills Finland, järjestävät oppilaitokset sekä Taitaja 2010 saivat näkyvyyttä banderolleissa.

Informaatiobanderolleja oli ripustettuna etelästä moottoritietä Vaasan ja pohjoisesta Sepänkyläntieltä tuleville rampeille. Banderolleja oli myös YA:n yksiköissä Närpiössä ja Vaasan Palosaarella sekä Botniahallissa. Vaasan torilla oli bussipysäkien yhteydessä lisäksi ns. lippurivi. Myös nämä banderollit toivat pääsponsoreille näkyvyyttä.

Botniahallin aula pidettiin vapaana markkinointi- ja tiedotusmateriaalista, ja vain yksi banderollirivi, jossa oli Taitaja 2009-logo ja pääsponsorien logot, toivotti vieraat tervetulleeksi. Vastaavia banderolleja oli myös lehdistökeskuksessa.

Tietoa kilpailijoista ja tuomareista annettiin jokaisen kilpailulajin yhteydessä. Valokuvallisia finalist- ja tuomarijulisteita, joissa näkyi nimi sekä tietoa oppilaitoksesta tai organisaatiosta, tulostettiin ja teipattiin lajipylväisiin. Näissä lajipylväissä oli siis myös lajin nimi, virallinen numero sekä finalistit ja tuomarit.

Jotta tapahtumalle saatiin näkyvyyttä katukuvassa jo varhaisessa vaiheessa, Vaasan paikallisliikenteen bussiin teipattiin syyskuussa 2008 Taitaja 2009-kuvia.

Jokainen kilpailunjärjestäjä pyrkii parantamaan tapahtuman yleisöystävällisyyttä ja tekemään kilpailuista helposti seurattavat. Taitaja 2009-tapahtumassa oli jokaisen kilpailulajin yhteydessä 42 tuuman infonäyttö. Tällä infonäytöllä näkyi lyhyt lajikuvaus, tietoa kilpailutehtävistä sekä finalistien pistetilanne. Myös Mestariareenalla ja infopisteissä oli infonäyttöjä, joista sai ajankohtaista tietoa. Tätä järjestelmää työstiin tapahtuman alla yhdessä Verkkoasema Oy:n kanssa. Yksi atk-opettaja

ja muutama oppilas päivittivät tietoja päivittäin.

17.9. Vaatetus

Taitaja 2009-tapahtuman väri oli (Skills Finlandin väri- vaihtoehdon mukaisesti) keltainen. Kaikki lajivastaavat, varalajivastaavat ja kilpailujen erilaiset tukitoimitsijat käyttivät koko Taitaja 2009-tapahtuman ajan keltaisia pitkähihaisia puuvillapaitoja ja huppareita, joissa oli hupussa tai hihassa sininen koristeraita. Vaatetuksen tarkoituksena oli saada tapahtuman työntekijät ja toimitsijat erottumaan muusta joukosta ja antaa kävijöille selkeä kuva siitä, ketkä olivat tapahtuman toimijoita. Alkuperäinen designidea, jota markkinointiryhmä myöhemmin muokkasi, tuli Yrkesakademin i Österbottenin vaatetusalan opiskelijoilta. Vaatteet tilattiin alkusyksystä 2008.

Tapahtuman toimijoiden määräksi suunnittelun aikana arvioitiin noin 1 000, jonka johdosta alkusyksystä 2008 paitoja tilattiin 1 200 + 1 200. Helmikuun 2009 alussa kävi kuitenkin ilmi, että toimijoiden määrä tulee olemaan noin 1500. Pitkän tilaus- ja toimitusajan vuoksi ei lisätilausta voitu enää tehdä, vaan täydennykseksi tilattiin sinisiä pitkähihaisia puuvillapaitoja, joissa oli Taitaja 2009 logo ja teksti

17.10. Tiedotus- ja markkinointimateriaali

Mainostoimistopalveluiden tuottamisesta vastasi mainostoi- minto, jonka kanssa yhteistyö alkoi jo varhaisessa vaiheessa. Markkinoinnin pohjaksi työstettiin graafinen perussuunnitel- ma, joka vaikuttaisi ajatellun kohderyhmän mielestä houkut- televalta.

Informaatio- ja markkinointimateriaalit tuotettiin kaikki Tai- taja-konseptin mukaisesti. Suunnitelma, jonka pohjalta kaikki tiedotusmateriaali laadittiin, kehitettiin vuonna 2007. Koska Taitaja 2009 sai aloittaa aktiivisen markkinoinnin vasta vuo- den 2008 kilpailujen jälkeen, suurin osa materiaalista tuotettiin huhtikuun 2008 jälkeen.

Jotta saataisiin herätettyä huomiota mahdollisimman miellyt- tävällä ja houkuttelevalla tavalla, pyydettiin Yrkesakademin i Österbottenin Pietarsaaren musiikkiryhmän opettajia teke- mään kilpailulle tunnussävelmä. Practical Minds -kappaleen sävelsivät Johan Nybäck ja Roland Junell. Se esitettiin en- simmäisen kerran Skills Finlandin seminaarissa Tallinnassa toukokuussa 2008, ja se oli yksi Taitaja 2009-tapahtuman ava- jaisten pääohjelmanumeroista. Siellä sen esitti Drumphonics johtajanaan Patrik Lax.

Taitaja 2008 Espoo-Uusimaa-kilpailun aikana Vaasan ammat-

Yhteistyökumppanit saivat näkyvyyttä lajialueilla.

Kuva: Taitaja 2009-toimisto

tiopiston mediaopiskelijat kuvasivat ammattitaidon SM-kilpailuja. Tästä tehtiin tiedotusvideo markkinointitarkoituksiin. Videon ensi-ilta oli Skills Finlandin seminaarissa Tallinnassa toukokuussa 2008. Sen lisäksi video näytettiin lähes kaikissa Taitaja 2009-tapahtumaa edeltävissä tiedotustilaisuuksissa.

Lisäksi tehtiin haastatteluja ja neljä videoleikettä. Nämä videoleikkeet tehtiin jälkimarkkinointia varten, ja ne ladattiin NRJ:n nettisivuille viikko kilpailujen jälkeen. Videoleikkeillä oli noin 1 000 katsojaa/leike.

Esitteet, julisteet ja muu materiaali

Kaikilla Taitaja 2009 -toimijoilla oli keltaiset hupparit tai T-paidat.

Kuva: Jessica Lindgren

- Yleisesitteet
- Tiedotuslehtisiä eri kohderyhmille, kuten sponsoreille, opiskelijoille ja heidän vanhemmilleen
- PowerPoint-esitys, joka oli saatavilla DVD:llä ja kotisivuilla
- Taitaja 2009 julisteet
- Messu- ja näyttelymateriaalit

Taitaja 2009-tapahtuman alla työstettiin info- ja kilpailuopas. Siinä oli tietoa kilpailulajeista, kilpailijoista, sponsoreista, Tai-

taja 9:stä, opintopoluista, kartoja kilpailualueista sekä Rekrytorista. Kilpailuoppaassa oli myös bussireitit ja -aikataulut. Opasta painettiin 30 000 kappaletta, ja sitä jaettiin kaikille kilpailijoille ja toimitsijoille. Opas oli tapahtuman aikana jaossa kaikissa infopisteissä. Renuhuomautuksena voidaan todeta, että sitä olisi kannattanut aktiivisemmin jakaa infopisteissä.

17.11. Yhteistyö peruskoulujen kanssa

Kävijöiden houkuttelemiseksi tarvittiin paljon aktiivista tiedotus- ja markkinointitoimintaa – erityisesti, kun haluttiin saada paikalle peruskoulun 7.–9. vuosiluokkien oppilaita. Kaksi vastuuhenkilöä hoiti yhteydenotot kaikkiin Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakuntien peruskouluihin ja kouluvirastoihin. Lähes kaikki peruskoulut ottivatkin kutsun vastaan ja halusivat tietoa tapahtumasta. Työn tuloksena Taitaja 2009-tapahtumaan ilmoittautui etukäteen noin 10 000 peruskoulun oppilasta ja opettajaa.

Tiedotusta ja markkinointia suunniteltiin ja toteutettiin myös kirjemuodossa peruskouluihin, lukioihin, kouluvirastoihin ja kansanopistoihin em maakuntien alueella. Sama informaatio lähetettiin myös kaikkiin Suomen ammatillisiin oppilaitoksiin. Opinto-ohjaajia pidettiin erittäin tärkeänä kohderymänä, ja heille jaettiin tietoa koko kolmevuotisen hankkeen ajan.

17.12. Kävijälaskenta

35 000 kävijän tavoite saavutettiin ja ylitettiinkin runsaalla 10 000 kävijällä. Botniahallin Taitaja 2009-tapahtumassa ja Yrkesakademin i Österbottenin yksiköissä Närpiössä ja Vaasan Palosaareissa vieraili yhteensä kaiken kaikkiaan 46 286 kävijää.

Kävijämäärän laskemisesta ja tarkkailusta huolehti tapahtuman aikana 35 opiskelijaa. Neljä opettajaa vastasi kävijälaskennan toiminnasta ja organisoinnista. Työkaluina käytettiin käsikäyttöisiä laskureita.

18. Kaksikielisyys – Taitaja ruotsiksi

Jotta Vaasan vuoden 2009 ammattitaitokilpailuista tulisi varmasti täysin kaksikieliset, Yrkesakademin i Österbotten haki tarkoitukseen erillistä hanketta, jonka rahoituksesta vastasi opetusministeriö. Hanke sai nimekseen Taitaja–Mästare på svenska.

Hankkeen päätavoite oli ammattitaitokilpailujen kehittäminen kaksikielisiksi. Aina vuoteen 2007 asti, jolloin Taitajakilpailut järjestettiin Joensuussa, ne olivat periaatteessa täysin suomenkieliset. Tähän haluttiin muutos Mästare på svenska-hankkeen avulla. Kilpailuille piti luoda täysin kaksikielinen konsepti, jonka mukaan Taitaja-ammattitaitokilpailut kattaisi-

vat koko maan. Ruotsinkielisillä opiskelijoilla pitää olla yhtäläiset mahdollisuudet kilpailla SM-mitaleista samoilla ehdoilla kuin suomenkielisillä opiskelijoillakin. Aikaisemmin kiinnostus SM-kilpailuja kohtaan oli suomenruotsalaisten keskuudessa heikkoa. Tähän oli pääsyyinä se, ettei juuri mitään materiaalia ja tietoa ollut saatavana ruotsiksi. Ne muutamat ruotsinkieliset kilpailijat, jotka osallistuivat kilpailuihin, olivat täysin tulkkien avun tai vaihtelevan tasoisesti käännettyjen tehtävien armoilla. Tämä johti siihen, että ruotsinkielisten osallistujien määrä oli erittäin alhainen ja myös ruotsinkielisiä katsojia oli erittäin vähän. On tärkeää, että tiedot ja kilpailutehtävät saa suoraan omalla äidinkielellään.

Ennen Vaasan vuoden 2009 kilpailuja tehtiin laajamittaista tiedotus- ja markkinointityötä ruotsinkielisten semifinaalistien määrän nostamiseksi. Kevään ja syksyn 2008 aikana tehtiin kaksi tiedotuskierrosta lähes kaikkiin suomenruotsalaisiin oppilaitoksiin, ja niille tiedotettiin mm. Vaasassa pidettävistä kilpailuista.

Taitaja–Mästare på svenska-hankkeen puitteissa myös tiedotteita lähetettiin kaikkiin ruotsinkielisiin oppilaitoksiin, jotta saataisiin lisättyä näiden osallistumista.

18.1. Ruotsinkieliset kilpailijat

Ruotsinkielisten osallistujien määrän kasvu kannattaa todella nostaa esiin. Taitaja 200 -kilpailuun osallistui 29 ruotsinkielistä semifinaalista. Vuonna 2009 ruotsinkielisiä kilpailijoita oli semifinaaleissa 93. Ruotsinkielisten määrä semifinaaleissa oli siis noussut melkein 321 %! Vuonna 2008 ruotsinkielisiä semifinaalisteja oli 14 kilpailulajissa ja vuonna 2009 jo 28 kilpailulajissa. Myös ruotsinkielisten finalistien määrä on noussut merkittävästi. Vuonna 2008 ruotsinkielisiä finalisteja oli 8 ja vuonna 2009 vastaavasti 19 – kasvua noin 237 %. Positiivista oli myös se, että Taitaja 2009-kilpailuissa ruotsinkielisiä osallistujia oli lähes kaksinkertaisessa määrässä lajeja Taitaja 2008:aan verrattuna. Ruotsinkielisiä kilpailijoita osallistui Taitaja 2009 -kilpailuissa 12 lajin finaaleihin. He keräsivät finaaleissa yhteensä kuusi mitalisijaa.

18.2. Kaksikielisuuden koordinaattori

Täydellisen kaksikielisuuden takaamiseksi Vaasan vuoden 2009 ammattitaitokilpailuja varten Taitaja-toimistossa oli kaksikielisuuden koordinaattori. Hän pystyi yhdessä Taitaja – Mästare på svenska-hankkeen projektipäällikön kanssa varmistamaan, että ruotsinkielistä tietoa ja materiaalia oli aina saatavilla ja että sitä myös päivitettiin jatkuvasti. Koordinaattori huolehti siitä, että ruotsinkieliset ammattioppilaitokset saivat hyvissä ajoin ennen semifinaalien ilmoittautumisaikaa tietoa kilpailujen kaksikielisydestä. Tämän ansiosta ruotsinkielisiä semifinaalisteja saatiin enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Koordinaattori myös rekrytoi tapahtumaan ruotsinkielisiä opintopolkuoppaita, lajioppaita ja tiedottajia. Näin Taitaja-kisan järjestäjät pystyivät takaamaan informaation saannin kah-

Mainosmateriaalia

Kuva: Taitaja 2009-toimisto

della kielellä myös kilpailupaikalla. Kaksikielisen koordinaattorin konsepti kehitettiin ennen vuoden Taitaja 2008 kilpailuja ja sitä jatkettiin Vaasassa.

19. Pohjoismainen yhteistyö

Pohjanmaa ja Vaasan seutu tekee läheistä yhteistyötä muiden Pohjoismaiden kanssa ja siellä myös asuu suuri määrä maahanmuuttajia Euroopan maista ja sen ulkopuolelta. Taitaja 2009-organisaatio halusi luoda tapahtumasta myös pohjoismaisen kohtauspaikan. Tavoitteena oli yhteyksien luominen, yhteistyön syventäminen ja kokemuksien hyödyntäminen, jotta pystytään luomaan hyviä menettelytapoja ammatilliseen koulutukseen. Pohjoismainen yhteistyö toteutui mm. kilpailuosallistumisina ja tapaamisina. Tietoa Taitaja 2009-tapahtumasta ja kilpailukutsu lähetettiin kaikkiin pohjoismaisiin Skills-toimistoihin ja koulutusviranomaisille.

Taitaja 2009-kilpailuun osallistui yksitoista kilpailijaa muista Pohjoismaista. Kilpailijoita tuli Ruotsista ja Tanskasta. He osallistuivat kilpailulajeihin tarjoilija, lähihoitaja, painotuotteen suunnittelu, mekatronikka, puuseppä, automaatiotekniikka ja autokorinkorjaus.

Yrkesakademin i Österbotten järjesti yhteistyössä Opetusministeriön kanssa ja Pohjoismaisen ministerineuvoston rahoituksella Taitaja 2009-tapahtuman aikana pohjoismaisen seminaarin ammattitaidosta. Seminaarin osanottajat saivat tutustua SM-kilpailuihin ja Taitaja 9-kilpailuihin. Yksi seminaaripäivien ajankohtaisista aiheista oli, miten ammatillista koulutusta ja ammattitaitoa voidaan kehittää kilpailutoiminnan avulla ja miten kilpailut voitaisiin integroida koulutukseen ja opetukseen. Seminaariin, joka järjestettiin 25.–26.3.2009, osallistui ministeriöiden ja koulutusviranomaisten edustajia Ruotsista, Suomesta, Ahvenanmaalta, Norjasta, Tanskasta, Färsearilta ja Grönlannista. Osallistujia oli yhteensä 41. Samaan aikaan järjestettiin myös pohjoismaisia tapaamisia asiaan liittyvien aiheiden ympärillä.

20. Järjestämishankkeen organisaatio

Kilpailujen suunnittelua ja järjestämistä varten Vaasan ammattiopisto ja Yrkesakademien i Österbotten perustivat projektiorganisaation, jossa työnsä ensimmäisinä aloittivat 1.8.2006 projektipäällikkö ja markkinointipäällikkö. Tapahtuman kokonaissuunnittelusta ja toteutuksesta vastasi Taitaja 2009 -toimisto. Syksystä 2008 alkaen ja tapahtuman aikana ydinorganisaatiossa (hallitus, Taitaja 2009-toimisto, laji- ja varalajivastaavat, tukitiimien vetäjät) toimi n. 137 osa- tai kokoaikaista henkilöä. Tapahtuman aikana toteutuksessa oli mukana kaikkiaan n. 1

Kilpailut kiinnostivat myös perheen pienimpiä.

Kuva: Vaasan ammattiopisto, media-assistentikoulutus

500 järjestävien oppilaitosten opiskelijaa ja henkilökuntaan kuuluvaa. Opiskelijatoimijoiden suuri määrä johtuu siitä, että he toimivat osin kahdessa vuorossa (aamu/ilta). Lisäksi tapahtuma-aikaisina toimijoina on huomioitava 312 tuomaria. Liite 9. organisaatiokaavio

20.1. Neuvottelukunta

Neuvottelukunnan tärkeimpänä roolina oli toimia viestinviejänä työelämän suuntaan. Neuvottelukuntaa on selvitetty tarkemmin aiemmin kohdassa 7.

20.2. Taitaja 2009-hallitus

Hankkeella oli järjestävien tahojen asettama hallitus, joka ohjasi ja valvoi hankkeen toteuttamista. Toimintasuunnitelmien ja talousarvion toteuttamiseksi tarpeelliset virkamiespäätökset tehtiin tapauskohtaisesti VAO:ssa ja/tai YA:ssa. Kirjanpidollisesti Taitaja 2009 -hanke oli Vaasan ammattiopiston kirjanpidossa erillisenä hankkeena, jolloin myös kustannusarviot hyväksyttiin VAO:n toimielimissä. Järjestävillä oppilaitoksilla VAO ja YA oli erillinen sopimus taloudellisesta kokonaisuudesta ja kustannusten jaosta siltä osin, mitä jäi oppilaitosten katettavaksi.

Hallituksen jäsenet:

Kuntayhtymän johtaja Hasse Stagnäs, Svenska Österbotten förbund för utbildning och kultur, puheenjohtaja 26.4.2006–4.9.2007

Kuntayhtymän johtaja Ulrica Karp, Svenska Österbotten förbund för utbildning och kultur, puheenjohtaja 8.11.2007–hankkeen loppuun

Johtava rehtori Jussi Hietikko, Vaasan ammattiopisto, varapuheenjohtaja 16.5.2006–14.5.2007

Rehtori Timo Kantokari, Vaasan ammattiopisto, jäsen 19.5.2006–14.5.2007, varapuheenjohtaja 4.9.2007–hankkeen loppuun

Rehtori Christer Simons, Svenska yrkesinstitutet, jäsen 26.4.2006–14.5.2007

Rehtori Christina Wilson-Streng, jäsen 4.9.2007–hankkeen loppuun

Koulutusala johtaja Markku Nummi, Vaasan ammattiopisto, jäsen 4.9.2007–hankkeen loppuun

Hallituksen esittelijänä toimi Taitaja 2009-projektipäällikkö ja sihteerinä Taitaja 2009-markkinointipäällikkö ja hankkeen loppuvaiheessa sihteerinä toimi projektiassistentti.

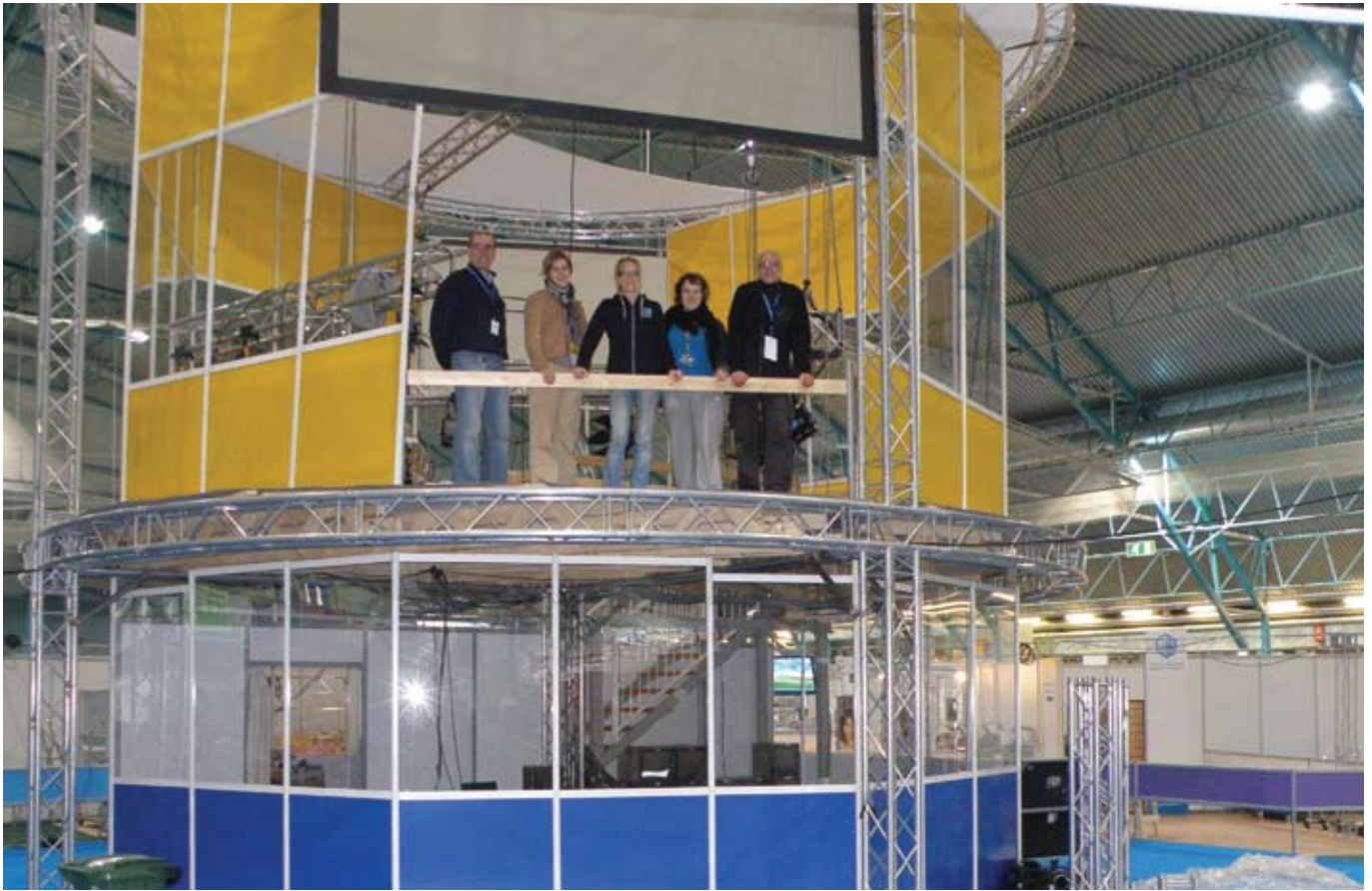
20.3. Taitaja 2009-toimisto

Projektipäällikön keskeisinä tehtävinä olivat Taitaja 2009 -projektin ja -organisaation johtamisen lisäksi henkilöstöhallinto ja rekrytointi, talousarvion laatiminen ja sen toteuttaminen sekä rahoituksen suunnittelu yhteistyössä VAO:n ja YA:n kanssa. Lisäksi projektipäällikkö valmisteli esitykset hallitukselle ja vastasi tiedottamisesta ja koordinoi sekä vastasi yhteistyökumppaneiden (sponsorit) hankkimisesta.

Taitaja 2009-neuvottelukunnan puheenjohtajana toimi Vaasan kaupunginjohtaja Markku Lumio

Kuva: Jessica Lindgren

Taitaja 2009-toimiston väki poseeraa Mestaritornissa rakennusaikana.

Kuva: Taitaja 2009-toimisto

Projektipäällikkö toimi myös Taitaja-sääntöjen mukaisena kilpailun johtajana. Projektipäällikkönä toimi Iiro Suksi 1.8.2006–30.9.2009

Markkinointipäällikön vastuualue oli Taitaja 2009-tapahtuman markkinointi ja tiedotus. Hänen tärkeimpiä työtehtäviään olivat markkinoinnin ja tiedotustoiminnan koordinointi ja toteutus sekä markkinointisuunnitelman laatiminen ja toteutus. Markkinointipäällikkö osallistui yhteistyökumppanien hankkimiseen.

Markkinointipäällikkönä toimi Susanna Vestling 1.8.2006–31.5.2009.

Tekniikkapäällikön tehtävinä olivat tilasuunnitelman laatiminen ja toteuttaminen sekä luoda tekniset edellytykset kilpailulajien toteuttamiselle kilpailualueella (sähkö, vesi ja ilmastointi ym.). Tekniikkapäällikkö valmisteli tarjouspyynnöt aliurakoiden osalta. Lisäksi tekniikkapäällikkö vastasi koneiden ja laitteiden osalta kuljetuksista ja Taitaja 2009-tapahtuman turvallisuusasioista.

Tekniikkapäällikkönä toimi Jukka Tammenpää 1.5.2007–31.5.2009.

Keskeistä palvelu- ja tapahtumavastaavan työssä oli vastata yleisön ja yhteistyökumppanien viihtymisestä. Tehtäviin kuuluivat avajaiset, päättäjaiset ja seminaarit sekä muu vierailijoille suunnattu ohjelma. Lisäksi palvelu- ja tapahtumavastaava vastasi mm. majoitusjärjestelyistä, ruokahuollosta, ensi-avun ja jätehuollon järjestämisestä.

Palvelu- ja tapahtumavastaavana toimi Tiina Lillbacka 18.2.2008–31.5.2009.

Projektsihteerin keskeisinä tehtävinä olivat Taitaja-toimiston toimistopalveluista vastaaminen. Erityisenä tehtävänä projektsihteerillä oli koordinoita käännoistöitä.

Projektsihteerinä toimi Johanna Svedström ajalla 1.1.2008–30.4.2009. Svedström toimi myös osa-aikaisena Mästare på svenska-hankkeen projektipäällikkönä.

Projektiassistentin keskeisinä tehtävinä oli ylläpitää tietokantaa yhteistyösopimuksista, vastata sopimukseen liittyvästä kirjeenvaihdosta ja arkistoinnista. Lisäksi projektiassistentti toimi yhteyshenkilönä ruotsinkielisiin peruskouluihin ja avusti toimistotehtävissä.

Projektiassistenttina toimi Susanne Wiik-Mannila 1.9.2008–31.5.2009.

Websuunnittelijan tehtävänä oli vastata Taitaja 2009-verkkosivujen ylläpidosta. Lisäksi websuunnittelija teki kuvankäsittelyä ja graafista suunnittelua.

Websuunnittelijana toimi Joonas Hernesaho ajalla 10.11.2008–3.4.2009.

Kaksikielisuuden koordinaattori (osa-aikainen)
Ann Christine Söderlund

Yhteyshenkilö peruskouluihin (osa-aikainen)
Opinto-ohjaaja Risto Saikkonen

Ruokahuollon koordinaattori (osa-aikainen)
Keittiömestari Märten Berg

Turvallisuuspäällikkö (tapahtuma-ajan)
Kim-Jussi Nurmela

20.4. Lajivastaavat

Lajivastaavan tehtävän oli vastata oman lajinsa kilpailusuunnitelman ja kustannusarvion laatimisesta ja toteuttamisesta. Yhteistyössä lajin ohjausryhmän kanssa lajivastaava vastasi kilpailutehtävien laatimisesta sekä hankki tuomarit ja laji-kohtaiset yhteistyökumppanit. Lajivastaavien työtä ohjasi ja koordinoi Taitaja-toimisto. Lajivastaavia ja varavastaavia oli yhteensä n. 96.

20.5. Tukitiimit

Erilaisia tehtäväkokonaisuuksia varten perustettiin ns. tukitiimejä. Tavoitteena oli antaa sellaiset tehtäväkokonaisuudet, jotka voitiin suorittaa opiskelijatyönä (oppimistehtävinä, ammattiosaamisen näyttöinä tms.) työryhmille, joiden vetäjinä toimivat ao. osaamisalueen opettajat.

Akkreditointiryhmä
Botniahallin siivous
Ensiapu
Infopisteet
IT-tuki
Kisatoimisto
Kokeilupisteet ja nuorten ilta
Kuulutus
Lajialueiden ja kilpailijoiden tilojen huolto
Lajioppaat
Lähilogistiikkaryhmä ja ulkoalueiden siivous
Mediatiimi
Meikkaus ja kampaus
Opasteet, mainostaulut ja lajinäytöt
Opastukset
Rakentaminen
Rekrypiste
Ruokahuolto
Stillokuvaus
Tilakoristelu
Tulospalvelu Tapahtuma-areena

Tukitiimien vetäjiä oli n. 26. Tiimien työtä ohjasi ja koordinoi Taitaja-toimisto.

20.6. Toimitilat

Taitaja 2009-toimisto sijaitsi VAO:n Ruutikellarintie 2 toimipisteen A-siiven pohjakerroksessa. Hankkeen alkuvaiheessa käytössä oli n. 60 neliömetrin avokonttori, jossa oli työpisteet 5 henkilölle. Kevästä 2008 alkaen oli käytössä lisäksi lähellä sijainnut n. 25 neliömetrin työhuone, jota käytettiin 2–4 henkilön työhuoneena ja neuvottelutilana. Tilat olivat käytössä toukokuun 2009 loppuun saakka.

Opettaja Teemu Mäenrää toimi autonasennuslajin lajivastaavana.

Kuva: Jessica Lindgren

SM-kilpailujen ajaksi perustettiin kisatoimisto Botniahallin katsomon tiloihin 16.3.2009 alkaen. Kisatoimistossa oli asiakaspalvelupiste ja väliaikaisia työtiloja.

21. Koulutus

Taitajan puitteissa toteutettiin lajivastaaville ja varavastaaville suunnattu lajivastaavakoulutus ajalla 29.1.2008–15.5.2009 yhteistyössä Hämeen ammattikorkeakoulun (HAMK) kanssa.

Koulutuksen kokonaisuudessaan suoritti (sai todistuksen) yhteensä 27 lajivastaavaa/opettajaa. Koulutustilaisuuksiin (8 päivää) osallistui keskimäärin 45,4 henkilöä. Koulutustilaisuudet toteutettiin vuoroin Vaasan ammattiopiston ja Yrkesakademin i Österbotten tiloissa. Koulutuksen kokonaislaajuus oli 9 opintopistettä/6 opintoviikkoa.

Lajivastaaville ja varalajivastaaville järjestettiin lajivastaavakoulutuksen lisäksi kaksi koulutusiltaa päivää CIS-pistelasku-järjestelmästä. Koulutuksien tavoitteena oli perehtyä järjestelmään ja tarjota tukea lajikohtaisten arviointilomakkeiden laatimiseen. Koulutukset toteutettiin yhteistyössä HAMK:n, Skills Finland ry:n kanssa. Arviointilomakkeiden laatimisen koulutustilaisuuksien jälkeen antoi lajivastaaville arvokasta tukea lehtori Tapio Kattainen Suomen Liikemiesten Kauppaopistosta.

Laji- ja varalajivastaaville järjestettiin loppuvuoden 2008 ja alkuvuoden 2009 aikana myös kolme ns. lajivastaavatapaamista. Tilaisuuksien tavoitteena oli toimia suunnittelutyön tarkastuspisteinä ja informaatiotilaisuuksina.

Oppilaitoksien, Vaasan ammattiopiston ja Yrkesakademin i Österbottenin henkilöstöille järjestettiin yksi tiedotustilaisuus kummassakin oppilaitoksessa.

Yksittäiset koulutustilaisuudet:

- koulutus Rekrytori (Vaasan ammattiopisto)
- koulutus Infotiimeille (Vaasan ammattiopisto)
- koulutus Opintopolkuoppaille ja Lajioppaille (su-kielinen, Vaasan ammattiopisto)
- koulutus Opintopolkuoppaille ja Lajioppaille (ru-kielinen, Yrkesakademin i Österbotten)
- koulutus Opintopolku-, Rekrytori- ja Lajioppaille (Yrkesakademin i Österbotten)
- koulutus Opintopolku-, Rekrytori- ja Lajioppaille (Vaasan ammattiopisto)
- Taitaja 2009-kriisiryhmän koulutustilaisuus
- lajikohtaiset tuomarikoulutukset

22. Projektin aikataulu

Koko hankkeella oli aikataulu kahdella eri tasolla, yleisaikataulu ja projektiaikataulu. Projektiaikataulussa oli toimenpiteet tehtävä- ja vastuualueitasolla aikataulutettuna. Yleisaikataulussa olivat hankkeen kannalta keskeiset tapahtumat, tilaisuudet ja deadlinet. Lisäksi rakennus-, tapahtuma- ja purkuviikoille oli oma yksityiskohtainen aikataulu kellonaikoineen. Yleisaikataulut 2007 ja 2008 Liite 10.

23. Kilpailujen kustannukset ja rahoitus

23.1. Kustannukset

Kirjanpidollisesti Taitaja 2009-hanke oli Vaasan kaupungin/ Vaasan ammattiopiston kirjanpidossa. Kustannusarvioita on siten käsitelty Vaasan kaupungin toisen asteen koulutuslautakunnassa. Koska järjestäviä oppilaitoksia oli kuitenkin kaksi, Vaasan ammattiopisto ja Yrkesakademin i Österbotten, oli näiden välillä sovittu erikseen siitä, miten oppilaitosten maksettavaksi jäävä osuus kokonaiskustannuksista jaetaan. Jakoperusteena oli, että VAO vastaa 2/3:sta ja YA! 1/3:sta.

Aikaisempien Taitaja-kilpailujen kuluista ja kustannuksista ei ole kattavasti saatavilla tietoja. Käytettävissä olevat tiedot ovat hajanaisia ja ne eivät ole yhtenäisen mallin mukaan laadittuja.

Opettaja Maija-Kaisa Saaristo toimi tulostiimin vetäjänä.

Kuva: Jessica Lindgren

Tämä vaikeutti ja vaikeuttaa merkittävästi kustannusarvioiden laadintaa. Myös paikkakuntakohtaiset erot järjestelyissä tuovat lisähaastetta kustannusten arviointiin.

Suurena riskitekijänä oli se, että kustannukset käytännössä toteutuivat hyvin takapainotteisesti. Yli puolet (55 %) kuluista realisoitui viimeisen kolmen kuukauden sisällä ennen kilpailuja ja kilpailujen aikana. Näin laajassa ja paljon teknisiä ratkaisuja sisältävässä hankkeessa joudutaan loppuvaiheessa myös usein tekemään nopeita ratkaisuja vain siksi, että tapahtuma ylipäätään saadaan kaikilta osin aikataulun mukaisesti toteutettua. Taitaja 2009:n ensimmäinen kustannusarvio ajalle 2006–2009 laadittiin loppuvuodesta 2006, ja se oli loppusummaltaan 2 395 096 e.

Kustannusarviota tarkastettiin keväällä 2008 suunnitelmiensa täsmentymisen johdosta siten, että koko hankkeen kustannusarvioksi ajalle 2006–2009 tuli 2 541 651 e.

Taitaja 2009-hankkeen toteutuneet rahalliset kokonaiskustannukset olivat 2 714 241 e.

Yritysyhteistyön avulla saatujen luontoissuoritusten kokonaisarvo oli 1 138 332 e.

Opaskoulutus Vaasan ammattiopistolla

Kuva: Taitaja 2009-toimisto

Tämä summa koostui seuraavista:

- työpanokset 577 400 e (lähinnä tuomareiden työpanokset),
- aineet ja tarvikkeet 527 432 e (lähinnä eri lajien kilpailu käyttämät raaka-aineet),
- markkinointituki 53 500 e (mainosaika).

Kun lasketaan yhteen rahalliset kustannukset ja luontoissuoritukset, olivat koko hankkeen kustannukset yhteensä 3 852 573 e.

Ohjausryhmäpäivillä opettajat ja työelämän asiantuntijat suunnittelivat mm. kilpailutehtäviä.

Kuva: Vaasan ammattiopisto, media-assistenttikoulutus

Merkittävimpiä rahallisia kustannuseriä olivat palkkakulut (lajivastaavat), Taitaja-toimiston kokonaiskulut (palkka- ja muut kulut 2006–2009) ja markkinointi. Rahallisissa kuluissa lajien kulut eivät näytele merkittävää osaa, koska niistä suuri osa katettiin yritys yhteistyön avulla. Yhteenveto kokonaiskustannuksista ja toteuma pääkohdittain liite 11.

23.2. Rahoitus

Kustannukset katettiin järjestävien oppilaitosten vuosille 2008 ja 2009 saamalla yksikköhinnan korotuksilla ja yritys yhteistyön puitteissa yritysten rahallisilla panoksilla. Loppuosan kustannuksista kattoivat järjestävät oppilaitokset Vaasan ammattiopisto (2/3) ja Yrkesakademin i Österbotten (1/3).

Rahoituksen yhteenveto:

Yksikköhinnan korotukset 2008 (VAO ja YA yhteensä)	573 789 e
Yksikköhinnan korotukset 2009 (VAO ja YA yhteensä)	984 010 e
Yritys yhteistyö	279 686 e
Muut tulot	77 335 e
Vaasan ammattiopiston osuus	532 947 e
Yrkesakademin i Österbotten osuus	266 474 e
Yhteensä	2 714 241 e

24. Kävijätutkimus

Tapahtuman aikana suoritettiin kävijätutkimus, jonka tarkoitus oli selvittää, mihin kohderyhmiin kävijät kuuluivat ja miten he

tapahtuman kokivat. Haastatteluja tehtiin yhteensä 350, joista opiskelijat toteuttivat 55 %, opettajat 20 % ja loppuosan mm. työnhakijat ja työnantajat.

Kävijätutkimuksen toteutti Tietoykkönen Oy. Haastattelujen tekemisestä vastasi 24 opiskelijaa kolmen aikuisen johdolla. Tutkimuksen perusteella voidaan todeta, että suuri osa kävijöistä oli tyytyväisiä tapahtumaan. Lisätietoja tutkimuksesta raportissa, joka on julkaistu Taitaja 2009 verkkosivuilla www.taitaja2009.com

25. Kehittämisehdotukset

Kesäkuussa 2009 pian Vaasan Taitaja-kisojen jälkeen järjestettiin Vaasassa Taitaja-kehittämispäivät. Kehittämispäiville osallistui aiempia ja tulevia Taitaja-järjestäjiä, Skills Finland ry:n Taitajapäällikkö ja Taitaja 2009-toimiston avainhenkilöitä yhteensä yhdeksän henkilöä. Tavoitteena oli keskustella ja kartoittaa Taitajan kehittämiskohteita erityisesti, kun Vaasan kisat olivat tuoreessa muistissa. Tähän listatut kehittämisehdotukset pohjautuvat monelta osin kehittämispäivien tuotoksiin.

Taitaja-kilpailujen järjestämisessä korostuu ja on aiemmin korostunut vahvasti tekninen toteutus. Se on varsin ymmärrettävää, koska kyseessä on vaativa, monitahoinen ja runsaasti teknisiä yksityiskohtia sisältävä kokonaisuus. Vaikuttaisi kuitenkin siltä, että teknisessä mielessä olemme Suomessa jo saavuttaneet jopa sellaiset valmiudet, että ne kestävät myös kansainvälisen vertailun. Toisaalta paikalliset olosuhteet, mahdollisuudet ja rajoitukset usein ohjaavat teknisiä ratkaisuja. Suositusten antaminen niitä koskevista kehittämistoimista ei ole tarkoituksenmukaista, koska niillä ei välttämättä olisi laajempaa merkitystä. Järjestyksessä tärkeimmiksi kehittämistoimiksi olisikin nostettava seuraavat asiat:

1. Taitaja järjestävien oppilaitosten ja muiden oppilaitosten toiminnassa. Mikä on kilpailutoiminnan merkitys käytännössä, miten se olisi hyvä organisoida ja ennen kaikkea, miten sitä voidaan opetustoimen arjessa hyödyntää?
2. Semifinaalijärjestelmän kehittäminen. Liittyä edelliseen kohtaan. Semifinaalijärjestäjien löytäminen ei ole aina helppoa ja oppilaitokset eivät hyödynnä semifinaalilaisuuksia esim. opiskelijarekrytoinnissaan, tiedotustoiminnassaan ja markkinoinnissa.
3. Mallin kehittäminen siitä, miten järjestämisen integroidaan oppilaitoksien toimintaan suunnitteluajana ja toteutuksessa. Hyvien käytäntöjen levittäminen.
4. Taitaja-kilpailujen kokonaiskustannusten vähentämiseen olisi perehdyttävä erillisen hankkeen muodossa. Samassa yhteydessä olisi käytävä läpi rahoitusmalli työelämän osalta ja sen kehittämistarpeet.
5. Taitaja-levittämistyötä oppilaitoskentässä olisi tehtävä aktiivisesti ja myös ns. jalkautumalla kentälle. Lisäksi on joukko käytännön toimia, joilla voidaan tukea myönteistä kehitystä:
6. Erityisesti Kestävän kehityksen teeman toteutumisessa lajeissa näkyi se, että se jo aiemmissa kisoissa on ollut teemana ja siitä on aiempia toteutusmalleja. Yrittäjyysteema sen sijaan tarvitsee lajikohtaisesti kehittämistoimia

- siihen, että se lajeissa ja kilpailutehtävissä konkretisoituisi paremmin.
7. Taitaja-konseptin dokumentointi manuaalin, käsikirjan tai laatukäsikirjan muotoon tärkeää. Ko. dokumentin olisi katettava ei vain itse tapahtuma, vaan myös sitä edeltävä suunnitteluvaihe ja sen aikaiset toimet. Samassa yhteydessä olisi hyvä luoda erilaisille tarvittaville dokumenteille (esim. loppuraportti) perusformaatit. Tämän ohella ja siihen liittyen olisi organisoitava yhtenäisesti ja keskistetysti.
 8. Erilaiset osoiterekisterit ja niiden ylläpito (esim. peruskouluista ja ammatillisista oppilaitoksista).
 9. Mediaseurannan organisointi jatkuvalla yhtenäiselle pohjalle.
 10. Pistelaskujärjestelmää koskeva dokumentointi ja Taitaja-järjestäjiä palveleva koulutus, tuki ja järjestelmän ylläpito.
 11. Lajiohjausryhmät, erityisesti niin, että niiden työssä olisi jatkuvuutta jossain muodossa. Tällä hetkellä ne perustetaan vuosittain and ho. Myös niiden rooli ja työtä koskeva ohjeistus olisi hyvä selkiyttää.
 12. Opintopolkukonseptin edelleen kehittäminen (nettimateriaali, ilmoittautumisjärjestelmä).
 13. Skills Finlandin käyttöön ottamaa extranetjärjestelmää on määrätietoisesti kehitettävä niin, että siihen systemaattisesti kerätään Taitaja-tapahtumien suunnitteluasiakirjoja ja lajien kilpailutehtäviä. Extranetin käyttöä Taitaja-projektiorganisaatioiden työkaluna on syytä tutkia.
 14. Taitaja-projektiorganisaatioille olisi hyvä olla Skills Finland ry:n puolelta esim. Skills Trainer's Academyn toteuttamana määrämuotoinen perehdyttämiskoulutus.

Nämä kehittämistoimenpiteet antaisivat hyvän pohjan suunnittelu- ja toteutustyön aloittamiselle ja suorittamiselle. Nykytilanteessa useinkin ilman ao. kokemusta oleva Taitaja-järjestäjä aloittaa työnsä käytännössä ns. 0-pisteestä. Kehittämisessä olisi kuitenkin erityisesti syytä keskittyä Taitajan laajempaan merkitykseen ammatillisen koulutuksen kannalta osallistuvien oppilaitosten ja erityisesti kulloistenkin järjestäjien näkökulmasta.

Mekatroniikkalaji

Kuva: Jessica Lindgren

LIITE 1. Taitaja 2009 mitalistit ja näytöslajien sijoitukset

Laji	Oppilaitoslyhenne	Sijoitus	Kauneudenhoito		
Autonasennus			Lahti Heidi	VAO	kulta
Pahkala Timo	KPEDU	kulta	Segervall Mia	OPTIMA	hopea
Asikainen Simo	SAMI	hopea	Huttunen Heidi	PKKY	pronssi
Virnes Jari	EKAMO	pronssi			
Autokorinkorjaus			Kukkasidonta		
Erkkilä Toni	OSAO	kulta	Tiikkainen Jenniina	KEUDA	kulta
Konttila Roope	EDUHEL	hopea	Kupari Lotta	OSAO	hopea
Tuppurainen Teemu	SAKKY	pronssi	Aitto-oja Jasmiina	OSAO	pronssi
			Koivukangas Saija	OSAO	pronssi
Automaalaus			Lähihoitaja		
Jalonen Harri	EDUHEL	kulta	Karjalainen Sirpa	OSAO	kulta
Kivinen Taru	TAVASTIA	hopea	Ylilehto Meritta	OSAO	kulta
Maksa Jaakko	OSAO	pronssi	Kaarlas Erica	KEUDA	hopea
			Sharma Nina	KEUDA	hopea
Kuljetuslogistiikka			Santala Leija	SSKKY	pronssi
Härkönen Aki	KAO	kulta	Suokorpi Petra	SSKKY	pronssi
Toivanen Arto	PKKY	hopea	Karjalainen Mervi	SEDU	pronssi
Alikirri Matias	TAI	pronssi	Peltola Piialiina	SEDU	pronssi
Metsäkoneen käyttö			Puhdistuspalvelu		
Närhi Niko	ESEDU	kulta	Kekkonen Mira	PKKY	kulta
Hurskanen Petteri	PKKY	hopea	Ponnikas Janne	OMNIA	hopea
Keränen Sauli	OSAO	pronssi	Välimaa Suvi	TAKOL	pronssi
CAD-suunnittelu			Pukuompelu		
Sipilä Joonas	SALPAUS	kulta	Honkanen Virpi	OSAO	kulta
Hiirikoski Mika	OMNIA	hopea	Heiskanen Riikka	JAO	hopea
Sihvola Jani	LAPPIA	pronssi	Peuhkuri Juulia	EDUHEL	pronssi
Painotekniikka			Somistus		
Mäkelä Mira	TAO	kulta	Kolehmainen Suvi	EKAMO	kulta
Suominen Janne	EDUHEL	hopea	Welling Mari	PKOL	hopea
Jussila Janette	JAO	pronssi	Kaasinen Henrietta	PKKY	pronssi
Painotuotteen suunnittelu			Huonekalupuuseppä		
Salo Heikki	TAO	kulta	Heinola Teemu	LUKK	kulta
Paavola Heidi	JAO	hopea	Teppo Ville	LUKK	hopea
Ritari Juuso	TAO	pronssi	Keisu Samuli	LAPPIA	pronssi
Tietojenkäsittely			Ilmastointiasennus		
Lampén Juha	PKKY	kulta	Komulainen Vesa	KSAO	kulta
Nieminen Niko	TAI	hopea	Lampinen Tuomas	SALPAUS	hopea
Kiiski Juha	PKKY	pronssi	Laukkanen Jesse	LAO	pronssi
Verkkosivujen tuottaminen			Maalaus ja tapetointi		
Dodik Drazen	SLK	kulta	Korhonen Aku	SEDU	kulta
Koskinen Juha	JAO	hopea	Tiri Susanna	OSAO	hopea
Alhonen Joonas	TAO	pronssi	Päivärinta Mia	KPEDU	pronssi
Asiakaspalvelu ja myynti			Putkiasennus		
Koskimäki Mikko	LAPPIA	kulta	Hakala Juho	SEDU	kulta
Murto Tuomas	TAO	hopea	Nissilä Jukka	JAO	hopea
Jartseva Uljana	SAKKY	pronssi	Piirto Feetu	SEDU	pronssi
Myyryläinen Katja	JAO	pronssi			
Hiusmuotoilu			Sähköasennus		
Hannola Roosa	KSAO	kulta	Kyösti Pasi	KPEDU	kulta
Löytty Ronja	TAO	hopea	Toivonen Markus	KAO	hopea
Kaukatie Rosa	HAO	pronssi	Hietämäki Jani	SEDU	pronssi

Tietokoneet ja -verkot			Elektroniikka		
Ruotsalainen Niko	YSAO	kulta	Holsti Jussi	OSAO	kulta
Mikkonen Teemu	EKAMO	hopea	Greus Sampsa	OSAO	hopea
Kasanen Lauri	JAO	pronssi	Rannikko Urja	KEUDA	pronssi
Talonrakennus, Kirvesmiestyöt			Koneistus		
Vuokila Joonas	LAPPIA	kulta	Nieminen Juuso	FAI	kulta
Simonen Matti	OSAO	hopea	Saastamoinen Matias	SAKKY	hopea
Seuri Eemeli	ESEDU	pronssi	Lemmetti Lasse	VAO	pronssi
Eloranta Juhani	PASO	pronssi			
Talonrakennus, muuraus ja laatoitus			Levy ja hitsaus		
Ojanen Ari	SEDU	kulta	Koskinen Kai	PKKY	kulta
Hekkala Paulus	OSAO	kulta	Kortesmäki Tero	SEDU	hopea
Oksman Jonne	SAKKY	pronssi	Koskinen Samu	PKKY	pronssi
Veneenrakennus			Mekatroniikka		
Enlund Victor	OPTIMA	kulta	Mutanen Timo	PKKY	kulta
Happonen Mika	OMNIA	hopea	Puhakka Sami	PKKY	kulta
Vuorinen Mikko	TAOS	pronssi	Björkell Anders	OPTIMA	hopea
Viherrakentaminen			Löf Kim		
Palokangas Toni	KIIPULA	kulta	Eetu Yli-Knuutila	SEDU	pronssi
Vikström Joakim	KIIPULA	kulta	Mäki Sampsa	SEDU	pronssi
Mustonen Erika	OSAO	hopea	AAbilympics - Lähihoitaja		
Tyni Kirsi	OSAO	hopea	Javarus Jonna	KESKAO	kulta
Salmela Valtteri	TUORLA	pronssi	Vilkkä Tommi	KESKAO	kulta
Toivonen Juulia	TUORLA	pronssi	Malmelin Mikaela	KEUDA	hopea
Hartman Jemina	JAO	pronssi	Valtonen Sarita	KEUDA	hopea
Vornanen Mira	JAO	pronssi	Pohjanheimo Mia	KESKAO	pronssi
Kondiittori			Repo Petri		
Kiiskinen Santtu	PKKY	kulta	AAbilympics - Puhdistuspalvelut		
Kokko Hanna-Leena	JAO	hopea	Karttunen Laura	KESKAO	kulta
Puolitaival Anna-Stina	SALPAUS	pronssi	Ruohoneva Jenni	LUOVI	hopea
Ravintolakokki			Hänninen Kirsi		
Lindström Anssi	KEUDA	kulta	AAbilympics - Verkkosivujen tuottaminen		
Andersen Lasse	OSAO	hopea	Lahtimaa Jenni	LUOVI	kulta
Sipeläinen Ismo	PERHO	hopea	Huotari Teemu	LUOVI	hopea
Lintu Sanna-Kaisa	SAKKY	hopea	Viljakainen Janne	IJKK	pronssi
Suurtaloukokki			D Hevostenhoito (näytöslaji)		
Kaukonen Jenni	TAI	kulta	Vornanen Tulai	YSAO	
Lehtonen Heidi	TAI	kulta	Tamminen Hanna	YPAJA	
Kivinen Minna	TAO	hopea	Oinonen Karoliina	KPEDU	
Silvennoinen Aija	TAO	hopea	D Yrittäjyys (näytöslaji)		
Hiltunen Laura	OMNIA	pronssi	Laakko Elina	OSAO	
Vasse Henna	OMNIA	pronssi	Mäntykenttä Taru	OSAO	
Tarjoilija			Ollila Virpi		
Byman Marianne	PRAKTICUM	kulta	Immonen Anni	JAO	
Kuitunen Antti	JAO	hopea	Laukka Laura	JAO	
Dimberg Lisa	VAO	pronssi	Niemi Ari-Matti	JAO	
Automaatioasennus			Kärkkäinen Mari		
Pirttijoki Tuomas	TAO	kulta	Kärkkäinen Sanna	PKKY	
Salonen Daniel	LUKK	hopea	Simanainen Sini-Maria	PKKY	
Ylinen Tapio	TAO	hopea			

LIITE 2. Rakentamis-, kilpailu- ja purkuajan aikataulu 16.3.–1.4.2009

Maanantai 16.3.2009		19.00	Taitaja 2009 Mästare OAJ-ilta Vaasan lyseon lukiolla, Kirkkopuistikko 27.
7.00–18.00	Lajialueiden mittausta ja merkitseminen halliin. Raskaat koneet, trussien pystytys alkaa, sähkötyö, vesi ja viemärintyöt alkavat.		
		Keskiviikko 25.3.	
		6.30	Ensimmäinen bussi Vaasan keskusta / hotellit–Botniahalli.
Tiistai 17.3.		7.00	Ensimmäiset bussit oppilaitoksilta (VAO\YA) Botniahalliin.
7.00–18.00	Trussien pystytys jatkuu, isojen koneiden koneasennukset, lajialueiden rakenteet ym. Ed. päivän työt jatkuvat.	9.00	Kilpailut alkavat.
		9.00–17.00	Kilpailuaika, Botniahalli avoinna yleisölle, Rekrytori avoinna. Taitaja 9-finaali Mestari areenalla.
Keskiviikko 18.3.		10.30	Lehdistötilaisuus Taitaja 2009 -lehdistökeskussa Botniahallissa.
7.00–18.00	Lajit pääsevät halliin sovitussa järjestyksessä.	13.00–16.00	Seminaari Osaavan työvoiman saatavuus, Pohjanmaan liitto, Botniahallin seminaaritoissa (erillinen ilmoittautuminen).
(22.00)		16.00–17.00	Juryn kokous
Torstai 19.3.		18.00	Taitaja-messu ja iltakirkko Vaasan kirkossa (Kirkkopuistikko, kaksikielinen tilaisuus)
7.00–18.00	Lajien pystytys lajeittain jatkuu.	18.00	Viimeiset bussit oppilaitoksilta Botniahalliin.
(22.00)		19.00	Viimeinen bussi Vaasan keskustasta Botniahalliin.
Perjantai 20.3.		19.15	Bussikuljetus hotellit–Kuntsin taidemuseo.
7.00–18.00	Lajien pystytys jatkuu, lajialueet valmiina klo 16.00.	19.30–21.30	Järjestäjien, Vaasan kaupunki ja Österbottens förbund för utbildning och kultur, vastaanotto Kuntsin modernin taiteen museolla.
		Torstai 26.3.	
Lauantai ja sunnuntai 21.–22.3.		7.30	Ensimmäinen bussi Vaasan keskusta / hotellit–Botniahalli.
7.00–18.00	(22.00) ATK-laitteiden asennus	8.00	Ensimmäiset bussit oppilaitoksilta (VAO\YA) Botniahalliin.
		9.00–10.00	Juryn kokous, vastalauseiden jättöaika päättyy keskiviikon osalta klo 9.00.
Maanantai 23.3.		9.00–12.00	Ammatillisen koulutuksen ajankohtaisseminaari, Opetushallitus, Hotel Radisson BLU, kongressikeskus Gloria, Hovioikeudenpuistikko 16, Vaasa (erillinen ilmoittautuminen).
Rewell Centerin infopisteen ja aikuiskoulutusosaston pystytys.		10.00–18.00	Kilpailuaika, Botniahalli avoinna yleisölle, Rekrytori avoinna.
7.00 ->	Halli avoinna.	10.30	Lehdistötilaisuus Taitaja 2009 -lehdistökeskussa Botniahallissa.
12.00	Lajialueet valmiina tarkastuksia varten.	13.00–18.00	Musiikkilajin ja Rokkikoulun esitykset Mestari-areenalla
12.00–16.00	Viranomaistarkastukset.	13.00–16.00	Seminaari Media nuorten maailmassa, Länsi-Suomen lääninhallitus, sivistysjaosto, Botniahallin kokoustilat (avoin kaikille).
12.30	Kaikista koulutusyksiköistä (VAO\YA) bussi kuljetus Botniahalliin niille, jotka osallistuvat koulutuksiin.	17.30–19.30	Skill's Finland ry:n tilaisuus pääyhteistyökumppaneille.
15.00	Paluukuljetus.	19.00–21.00	Yhteistyökumppaneiden tilaisuudet lajialueilla eri sopimuksien mukaan.
		20.00–24.00	The Glamorous Night, disko kilpailijoille ja opiskelijoille Ravintola Royal Nights (Hotel SAS Radisson).
Tiistai 24.3.		21.00–24.00	Toimijoiden ilta, kaksi eri tilaisuutta, Ravintola
9.00–16.00	Kilpailijoiden ym. akkreditointi ja lajialueisiin tutustuminen. Lajien tuomareiden perehdyttäminen lajialueilla (lajivastaavat hoitavat lajeittain itsenäisesti).		
11.00–12.00	Taitaja 2009:n juryn ensimmäinen kokous.		
12.00	Säännöllinen bussikuljetus Vaasan hotellit–Botniahalli alkaa (30 min välein).		
13.00–15.00	Kisa-alueiden katselmuksen yhdessä Skill's Finland ry:n kanssa.		
16.30	Viimeinen bussi kaupungista Botniahalliin.		
17.00–18.00	Avajaiset Botniahallin Mestariareenalla (kilpailijat ja kutsuvieraat, muilla mahdollisuus seurata tapahtumia hallissa kisa-TV:n/screenien kautta. Kilpailijat pyydetään Mestariareenalle klo 16.30. Ovet suljetaan klo 16.55.		
18.00–19.00	Get Together, virvoketarjoilu Botniahallissa, Yrkesakademin i Österbotten / Regionmatprojekti.		
18.00–19.00	Bussikuljetus Botniahallilta hotelleihin.		

- Central (SAS Radisson Hotel) ja Hotel Tropi-
clandia (liput ennakkomyynnissä info.taita
ja2009@vaasa.fi tai GSM 040 353 4500).
- 19.00 Viimeiset bussit oppilaitoksilta Botniahalliin.
20.00 Viimeinen bussi Vaasan keskustasta Botniahal-
liin.

Perjantai 27.3.

- 6.30 Ensimmäinen bussi Vaasan keskusta / hotellit-
Botniahalli.
- 7.00 Ensimmäiset bussit oppilaitoksilta (VAO\YA)
Botniahalliin.
- 8.00 Vastalauseiden jättöaika (torstaina osalta) päät-
tyy.
- 9.00–13.00 Kilpailuaika ja SakuStars-tähdet ja Seniorita-
itajat esiintyvät areenalla, Rekrytori avoinna
- 10.30 Lehdistötilaisuus Taitaja 2009 lehdistö-
keskuksessa Botniahallissa
- 13.00–14.30 Päätöstoimet lajialueilla, HUOM. tulosten
oltava syötettyinä tulosjärjestelmään
viimeistään klo 14.30.
- 14.00–15.30 Päätäjäisten kenraaliharjoitus, Mestariareena
suljettu ulkopuolisilta.
- 15.00 Kaikki tulokset ja sijoitukset julkaistuna
virallisella ilmoitustaululla.
- 15.30 Protestien jättöaika päättyy.
- 15.30–16.30 Palkintojen jako lajialueilla (jos protesteja ei
ole jätetty).
- 15.30–16.15 Protestien käsittely ensi vaiheessa lajissa
(päätuomari) ja tarpeen mukaan juryssä.
- 15.30 Viimeiset bussit oppilaitoksilta Botniahalliin.
- 16.00 Viimeinen bussi Vaasan keskusta–Botniahalli
- 17.00 Lopulliset tulokset vahvistetaan virallisella
ilmoitustaululla
- 17.00–18.45 Päätäjäiset ja mitalien jako areenalla. Mitalis-
tit pyydetään Mestariareenalle klo 16.30.
Ovet suljetaan klo 16.55.
- 18.00– Tulokset julkaistaan Internetissä.
- 18.30–19.30 Bussikuljetus Botniahallilta Vaasan
keskustaan.

Lajialueiden purkaminen ja tavaroiden poiskuljettaminen pe
27.3. klo 19.30.

Purkuaika 28.3.–1.4. päivittäin 7.00–17.00 (tarpeen mukaan
22.00 asti).

Purkaminen valmis ja kaikki tarvikkeet poiskuljetettuja 1.4.
klo 12.00 mennessä.

Loppusiivousaika 1.4. klo 12.00–23.00.

LIITE 3. Taitaja 2009-neuvottelukunta

Kunnanjohtaja Rurik Ahlberg, Mustasaaren kunta
 Tehtaanjohtaja Janne Ahl, Vaasa Engineering Oy
 Rehtori Örjan Andersson, Yrkes högskolan Novia
 Maakuntaradion päällikkö Pekka Autio, YLE/ Pohjanmaan radio
 Tuotantojohtaja Hemmo Anttila, T-Drill Oy
 Toimitusjohtaja Harry Backlund, Oravais Hus Ab
 Henkilöstöpäällikkö Peter Backman, Oy Närko Ab
 Johtaja Bengt Beijar, Nordhydraulic Ab
 Toimitusjohtaja Kaj Ericsson, Harry Schaumans stiftelse
 Johtaja Teija Haapanen, Minimani Oy
 Toimitusjohtaja Jukka Hakala, Pohjanmaan Expo Oy
 Toimitusjohtaja Björ Hartman, Hartman Rauta Oy
 Kouluneuvos Maria-Terttu Hautanen-Jokela, Länsi-Suomen lääninhallitus
 Sairaanhoidopiirin johtaja Göran Honga, Vaasan sairaanhoidopiiri
 Päätoimittaja Hippi Hovi, Oy Radio Vaasa Ab
 2. puheenjohtaja Matti Huutola, Suomen ammattiliitosten keskusjärjestö SAK
 Johtaja Juha Häkkinen, Pohjanmaan kauppakamari
 Toimitusjohtaja Bengt Jansson, Pohjanmaan kauppakamari
 Maakuntajohtaja Olav Jern, Pohjanmaan liitto
 Toimitusjohtaja Caj-Erik Karp, Oy Mapromec Ab
 Aluejohtaja Timo Ketola, YIT-Rakennus
 Koulutusjohtaja Markku Koponen, Elinkeinoelämän keskusliitto EK
 Päällikkö Mika Kosunen, YLE svenska nyheter
 Toimitusjohtaja Pertti Kurttila, The Switch Oy
 Toimitusjohtaja Juha Kytölä, Wärtsilä Finland Oy
 Toimitusjohtaja Arttu Laine, Osuuskauppa KPO
 Pääjohtaja Timo Lankinen, Opetushallitus
 Aluejohtaja Jari Lehtineva, Fujitsu services Oy
 Toimitusjohtaja Raimo Leinola, Oy Leinolab
 Kuntayhtymän hallituksen puheenjohtaja Alice Lillas, Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur
 Kaupunginjohtaja Markku Lumio, Vaasan Kaupunki
 Tehtaanjohtaja Jani Lösönen, Kemira Oy
 Päätoimittaja Markku Mantila, Sanomalehti Pohjalainen
 Teollisuusneuvos Harri Niemelä, Vaasa Industrial Invest Oy
 Rehtori Jouko Paaso, Vaasan ammattikorkeakoulu
 Henkilöstöjohtaja Tapio Paassola, KWH-Pipe
 Toimitusjohtaja Göran Pellfolk, Oy Konte Ab
 Kehitysjohtaja Jorma Pitkämäki, Vaasan Kaupunki
 Toisen asteen koulutuslautakunnan puheenjohtaja Markku Rautonen, Vaasan Kaupunki
 Hallituksen puheenjohtaja Veli-Matti Ristiluoma, Oy Fondis Ab
 Päätoimittaja Dennis Rundt, Vasabladet
 Tavaratalojohtaja Sonja Salo, Anttila Vaasa
 Johtaja Pertti Sevola, Länsi-Suomen ympäristökeskus
 Apulaiskaupunginjohtaja Kristina Stenman, Vaasan kaupunki
 Johtaja Ossi Suortti, Vaasan Sähkö
 Johtaja Kaj Suomela, Pohjanmaan TE-keskus
 Johtokunnan puheenjohtaja Henrik Svarvar, Svenska yrkesinstitutet

Johtaja Mika Tammilehto, Opetusministeriö
 Johtaja Raimo Tantaranmäki, TeliaSonera Finland Oy
 Toimitusjohtaja Kaj Tuominen, SESCO group
 Kehitysjohtaja Tuula Töyli, Vaasan yrittäjät
 Johtaja Heikki Uusitalo, ABB Oy
 Tavaratalojohtaja Jaakko Vaaramo, K-citymarket Vaasa
 Kivihaka
 Sivistystoimentarkastaja Marianne West-Ståhl, Länsstyrelsen i Västra-Finland

LIITE 4. Tilankäyttö lajeittain

Yhteiset alueet ovat taulukossa samalla kirjaintunnuksella.

Auto- ja kuljetustekniikka (100)

101 Autonasennus a 460 m² 8 kilpailijaa

102 Autokorinkorjaus a - 8 kilpailijaa

103 Automaalaus 100 m² 6 kilpailijaa105 Metsäkoneen käyttö 74,5 m² 8 kilpailijaa

IT ja viestintäteknologia (200)

201 Cad-suunnittelu 100 m² 8 kilpailijaa202 Painotekniikka 130 m²203 Painotuotteen suunnittelu 100 m² 8 kilpailijaa204 Tietojenkäsittely 100 m² 8 kilpailijaa205 Tietokoneet ja verkot 100 m² 8 kilpailijaa206 Verkkosivujen tuottaminen 100 m² 8 kilpailijaa

Palvelut (300)

301 Asiakaspalvelu ja myynti 34 m² 8 kilpailijaa302 Hiusmuotoilu 171 m² 8 kilpailijaa303 Kauneudenhoito 171 m² 9 kilpailijaa304 Kukkasideonta 200 m² 8 kilpailijaa305 Lähihoitaja 98 m² 9 kilpailijaa306 Puhdistuspalvelu 120 m² 8 kilpailijaa307 Pukuompelu 163 m² 8 kilpailijaa308 Somistus 100 m² 8 kilpailijaa

Rakentaminen (400)

401 Huonekalupuuseppä 304 m² 9 kilpailijaa402 Ilmastointiasennus g 375 m² 8 kilpailijaa404 Maalaus ja tapetointi b 685 m² 8 kilpailijaa

405 Putkiasennus g - 9 kilpailijaa

406 Sähköasennus 212 m² 8 kilpailijaa

407 Talonrakennus; kirvestyöt b - 8 kilpailijaa

408 Talonrakennus; muuraus ja laatoitus b - 8 kilpailijaa

409 Veneenrakennus 200 m² 8 kilpailijaa410 Viherrakennus c 532 m² 8 kilpailijaa

Ravitsemuspalvelut (500)

501 Kondiittori 120 m² 9 kilpailijaa502 Ravintolakokki d 427 m² 8 kilpailijaa

503 Suurtaloukokki d - 8 kilpailijaa

504 Tarjoilija 214 m² 9 kilpailijaa

Teollisuus (600)

601 Automaatioasennus 212 m² 8 kilpailijaa602 Elektroniikka 130 m² 8 kilpailijaa603 Koneistus 256 m² 8 kilpailijaa605 Levy ja hitsaus 257 m² 8 kilpailijaa606 Mekatroniikka 164 m² 8 kilpailijaa

Näytöslajit

NL 01 Yrittäjäyys 104 m²NL 02 Hevoshoido 56 m² 8 kilpailijaa

NL 03 Musiikkialan perustutkinto f -

Ammattinäytökset

AN 01 Maanmittaus c -

AN 02 Turvallisuusala 48 m²

AN 03 Nuoriso- ja vapaa-ajan

ohjauksen perustutkinto e59 m²

AN 04 Lapsi- ja perhetyön perustutkinto e -

Muut

Abilympics 114 m²Taitaja 9 -areena f - 108 m²

LIITE 5. Kilpailulajit, lajivastaavat ja varavastaavat

Lajinumero ja Laji, Oppilaitos, Lajivastaava/Varavastaava
Auto- ja kuljetustekniikka (100)

- 101 Autonasennus, VAO, Teemu Mäenpää /Esa Ketola
102 Autokorinkorjaus, YA!, Kari Lapveteläinen/ Matts Ström
103 Automaalaus, YA!, David Källd/Denice Hohtari
104 Kuljetuslogistiikka, YA!, Ralf Kansa/ Kari Nurmi (LUKK)
105 Metsäkoneen käyttö, YA!, Tomas Rönn/ Christoffer Storbäck

IT ja viestintäteknologia (200)

- 201 Cad-suunnittelu, VAMK, Juha Hantula/Matti Makkonen
202 Painotekniikka, JAO, Vesa Iltola
203 Painotuotteen suunnittelu, VAO, Niklas Forsberg/Timo Väre
204 Tietojenkäsittely, VAO, Tuula Mäkelä/Esa Myllylä
205 Tietokoneet ja verkot, YA!, Sven-Olof Svarvar /Gustav Nordmyr
206 Verkkosivujen tuottaminen, VAO, Kenneth Eklund/ Kari Filpus

Palvelut (300)

- 301 Asiakaspalvelu ja myynti VAO Tea Tammenpää Tanja Skåtar
302 Hiusmuotoilu, VAO, Jaana Salo/Carola West (YA!)
303 Kauneudenhoito, VAO, Tea Lehtikevari/Johanna Klockars
304 Kukkasideonta, YA!, Owe Salmela/Sanna Koski
305 Lähihoitaja, VAO, Merja Sparv/Elina Romar (YA!)
306 Puhdistuspalvelu, VAKK, Salme Mänty/Jaana Väre-Hautala
307 Pukuompelu, VAO, Ulla Kuoppala/Lea Pitkämäki
308 Somistus, VAO, Teija Seijari/Jan Nedergård

Rakentaminen (400)

- 401 Huonekalupuuseppä, YA!, Johan Skoglund/Gösta Småros
402 Ilmastointiasennus, PAO, Esa Halminen/Markku Mantila (VAO)
404 Maalaus ja tapetointi, YA!, Andreas Sjöblom/Bjarne Aspäs
405 Putkiasennus, YA!, Olavi Tepponen/Antti Koskimies
406 Sähköasennus, VAO, Pentti Toivonen/ Mikko Aho
407 Talonrakennus; kirvesmiestyöt, VAO, Teijo Hasunen/ Magnus Nyholm (YA!)
408 Talonrakennus; muuraus ja laatoitus, VAO, Martti Rantonen
409 Veneenrakennus, TAO, Petri Leimu
410 Viherrakentaminen, YA!, Jan-Anders Barkar/Glenn Höstman

Ravitsemispalvelut (500)

- 501 Kondiittori, VAO, Arja Myllykangas/Sami Syväoja
502 Ravintolakokki, VAO, Seppo Kinnunen/Joakim Westeråker (YA!)
503 Suurantaloukokki, VAO, Raija Puska/Helen Paajanen
504 Tarjoilija, VAO, Asko Valtti/Antero Mattsson

Teollisuus (600)

- 601 Automaatioasennus, VAO, Kari Helander/ Olli Karppi
602 Elektroniikka, VAO, Arto Eskelinen /Kari Välimäki/ Anders Willför (YA!)
603 Koneistus, VAO, Veli-Matti Hauta/Asko Hannuksela
605 Levy ja hitsaus, VAKK, Paloluoma Seppo/Aatos Pelto-
koski (VAO)
606 Mekatroniikka, VAO, Olli Karppi/Kari Helander/Boris Ståhl (YA!)

Näytöslajit

- Yrittäjyys, VAO, Tero Tikkanen/Anne Peltomäki
Hevosten hoito, YA!, Ralf Nordström/Ulf Hagner

Ammattinäytökset

- Musiikki, YA!, Carl-Johan Hultgren/Heidi Storbäck
Maanmittaus, YA!, Sture Borgar
Turvallisuusala, VAO, Johan Silander
Nuoriso- ja vapaa-ajanohjaaja, KPEDU, Tuija Seppälä
Lastenohjaaja, KRFFOLK, Patrik Lindgren/Anu Thil (LAPU-
ANKRO)

Muut

- Abilympics, VAO, Katja Jokinen/Eija Peltola
Taitaja 9, VAO, Timo Rantala /Anne Honka/Ann Christine Söderlund (YA!)

LIITE 6. Semifinaalikoordinaattorit

Laji, Koordinaattori, Oppilaitos
Viherrakentaminen, Renne Sänisalmi, Oulun seudun ammattiopisto
Automaatioasennus, Kari Helander, Vaasan ammattiopisto
Automaalaus, Hannu Kesti, Oulun seudun ammattiopisto
Autokorinkorjaus, Kari Määttä, Oulun seudun ammattiopisto
Kukkasidonta, Pasi Kivilompolo, Oulun seudun ammattiopisto
Veneenrakennus ei semifinaaleja
CAD-suunnittelu, Harri Hassinen, Salon seudun ammattiopisto
Tietojenkäsittely, Tiina Karvonen, Oulun seudun ammattiopisto
Tietokoneet ja verkot, Antti Junttila, Oulun seudun ammattiopisto
Somistus, Sirpa Illikainen, Oulun seudun ammattiopisto
Elektroniikka, Olavi Lähteinen, Turun ammatti-instituutti
Sähköasennus, Jorma Kärkkäinen, Ylä-Savon ammattiopisto
Autonasennus, Topi Visakova, Oulun seudun ammattiopisto
Hiusmuotoilu, Sisko Kinnunen, Oulun seudun ammattiopisto
Talonrakennus; muuraus ja laatoitus, Martti Rantonen, Vaasan ammattiopisto
Talonrakennus; kirvesmiehen työ, Teijo Hasunen, Vaasan ammattiopisto
Pukuompelu, Sari Lehtonen
Suurtaloukokki, Raija Tikkanen, Oulun seudun ammattiopisto
Kondiittori, Ari Huhta, Oulun seudun ammattiopisto
Asiakaspalvelu ja myynti, Petri Rukkinen, Oulun seudun ammattiopisto
Koneistus, Veli-Matti Hauta, Vaasan ammattiopisto
Mekatroniikka, Jyrki Mänttari, Oulun seudun ammattiopisto
Maalaus ja tapetointi, Jouko Söderlund, Oulun seudun ammattiopisto
Huonekalupuseppä, Matts Jern, Yrkesakademin i Österbotten
Lähihoitaja, Johanna Stenbäck, Oulun seudun ammattiopisto
Painotuotteen suunnittelu, Lars Gardberg, AEL
Levy ja hitsaus, Leif Sund, Keuda
Puhdistuspalvelu, Hannele Pesonen, OAKK
Ravintolakokki, Veikko Pirttimaa, Oulun seudun ammattiopisto
Putkiasennus, Mika Syväniemi, Oulun seudun ammattiopisto
Tarjoilija, Paula Helakorpi, Oulun seudun ammattiopisto
Metsäkoneen käyttö ei semifinaaleja
Kauneudenhoito, Kaija Paavola, Oulun seudun ammattiopisto
Painotekniikka, Vesa Iltola, Jyväskylän ammattioppilaitos
Verkkosivujen tuottaminen, Tapio Kattainen, Suomen liikemiesten kauppaopisto
Ilmastointiasennus, Kari Heiskari, Oulun seudun ammattiopisto
Yrittäjyys Pekka Karukka, Oulun seudun ammattiopisto

LIITE 7. Taitaja 2009 -kulkuluvat

Taitaja 2009 kulkuluvat		All access	Toimitsija/F funktionär	Rakentaja/B byggare	Asiakas/K kund	Lajivastaava +vara	Kilpailija/T ävlande ja T9	Tuomari/ Domare	VIP	Lehdistö/ Press
Yleiset tilat	x	x	x	x		x	x	x	x	x
Tekniset tilat	x									
Tapahtuma-areenan backstage	x	x (osittain)								x
VIP -tila	x								x	
Lehdistökeskus	x	x								x
Sisältää ruokalipun						x	x	x		
Passissa on nimi	x					x	x			
Pääsy pukuhuone/lajialue	x				x	x	x			
Arvio kpl	80	1600	300	50	100	550	300	350	120	3450
Värit										
Väri 1		All Access, toimiston väki, IT, security, ensi-apu tiimi								
Väri 2		Toimitsija , rakentaja, asiakas								
Väri 3		Lajivastaavat, kilpailijat, Taitaja9-kilpailijat (40kpl)								
Väri 4		VIP, Press, Media= lehdistöryhmät, tv-reportterit								
									muokattu 2.4.2009	

LIITE 8. Rekrytori

taitajamästartare
2009 VAASA-VAASA

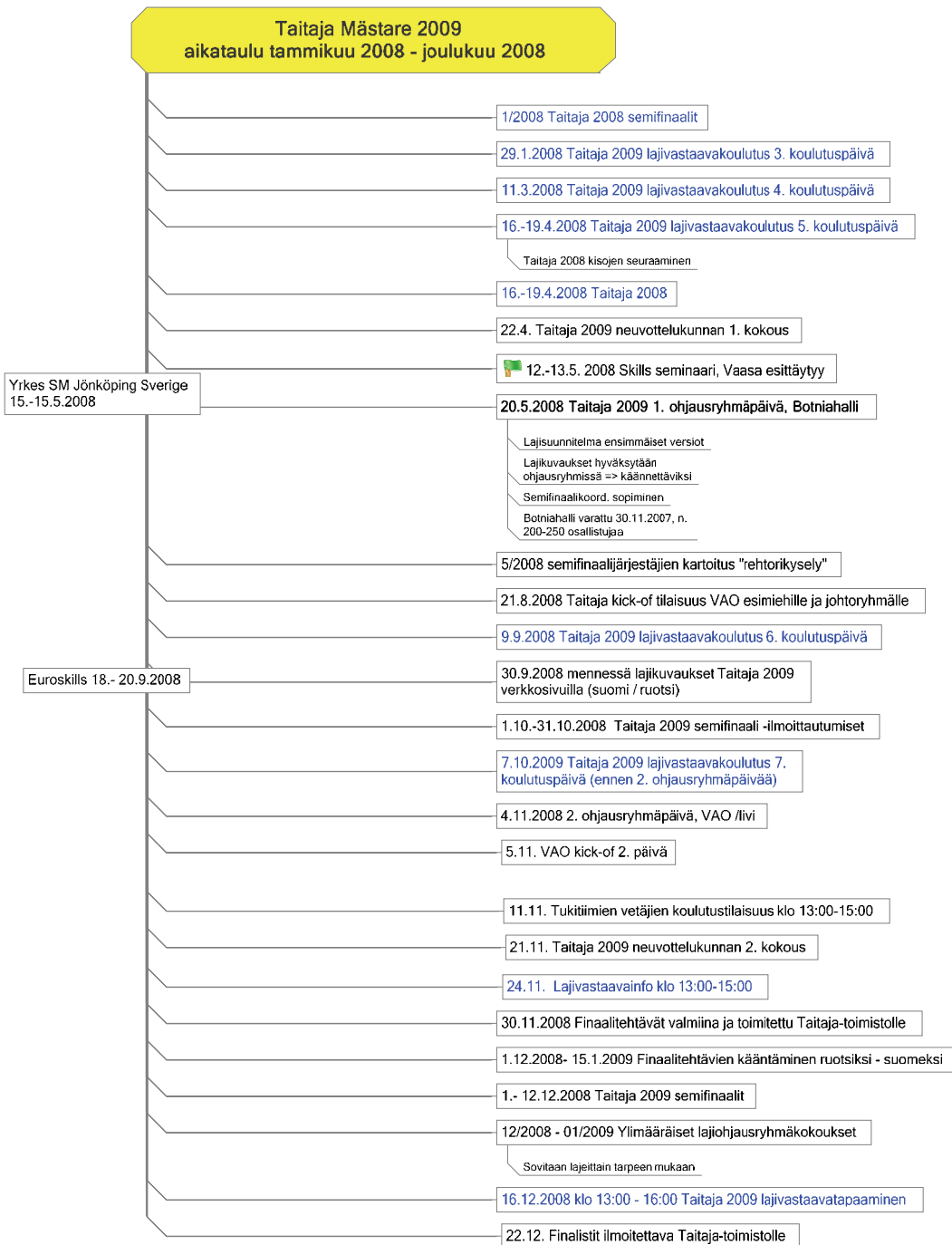
Rekrytori / Rekrytorget

1 Vaasan kaupunki/ Vasa stad	8 Toyota Finland Oy/ Toyota Material Handling Finland Oy	19 Julkisten hyvinvointialojen liitto JHL ry	19 Suomen Pöytäalut Oy	20 Rohdos-ala Oy
2 S-ryhmä	9 Vacon Oy	14 Anvia/Geotrack Oy	20 JACOBSEN GIGANT	21 Gigant Työpisteet Oy
3 ABB Oy	10 Vaasan seudun kehitys Oy VASEK	15 Vaasa Engineering Oy	15 VACON	22 Tecalemit Environment Oy
4 Wärtsilä Finland Oy	11 Festo Oy	16 Oy KWH Pipe Ab	16 KWH PIPE AB	
5 ISS Palvelut Oy	12 JohnsonDiversey	17 Freudenberg Household Products Oy Ab	17 FREUDENBERG HOUSEHOLD PRODUCTS OY AB	
6 Teknologiaateollisuus	7 Jalas Oy	18 BCC Finland Oy	18 BCC FINLAND OY	

LIITE 9. Organisaatiokaavio

LIITE 10. Yleisaikataulu 2008 ja 2009

LIITE 11. Kustannusarvio 2009 ja toteutuma 2006-2009

Taitaja 2009 kustannusarvio ja toteutuma 2006-2009

TAITAJA MÄSTARE 2009 VAASA - VASA

MENOT	2006	Toteutunut 2007	2008	Talousarvio 2008	Toteutunut 1.1.-16.10.2009	Talousarvio 2009	Talousarvio yhteensä 2006-2009	Toteutunut yhteensä 2006-2009	Erotus
Tilakustannukset		0,00	0,00	0	328 239,31	254 790	254 790	328 239,31	-73 449,31
- tilavuokrat					47 601,62	54 800	54 800	47 601,62	7 198,38
- tekniikka					201 742,55	167 200	167 200	201 742,55	-34 542,55
- valaistus / lajiscreeanit					25 577,08	17 000	17 000	25 577,08	-8 577,08
- jätteenhoito, siivous					12 946,48	5 740	5 740	12 946,48	-7 206,48
- muut kulut, kuljetukset yms					40 371,58	10 050	10 050	40 371,58	-30 321,58
Lajikohtaiset kulut	290,01	71 094,92	286 310,89	336 688	579 822,40	508 600	1 064 350	937 518,22	126 831,78
- henkilöstökulut VAO ja YA	290,01	71 094,92	286 310,89	306 688	445 546,03	350 500	876 250	803 241,85	73 008,15
- aineet, tarvikkeet, tavarat			0,00	30 000	73 736,36	70 000	100 000	73 736,36	26 263,64
- laitteet					46 426,79	88 100	88 100	46 426,79	41 673,21
- kone- ja laitevuokrat					14 113,22	0	0	14 113,22	-14 113,22
vakuutukset					624,03	30 000	30 000	624,03	29 375,97
- vakuutukset					624,03	30 000	30 000	624,03	29 375,97
Seminaarit	0,00	0,00	0,00	0	0,00	5 000	5 000	0,00	5 000,00
- seminaarit					0,00	5 000	5 000	0,00	5 000,00
Logistiikka & turvallisuus	0,00	0,00	0,00	0	78 094,62	61 000	61 000	78 094,62	-17 094,62
- variointi					40 358,97	60 000	60 000	40 358,97	19 641,03
					37 735,65	1 000	1 000	37 735,65	-36 735,65
					0,00	0	0	0,00	0,00
Ruokahuolto, majoitus	0,00	0,00	0,00	0	88 447,30	59 860	59 860	88 447,30	-28 587,30
- kilpailijat ja tuomarit					45 424,81	47 160	47 160	45 424,81	1 735,19
- kutsuvieraat					10 296,94	10 600	10 600	10 296,94	303,06
- henkilökuljetukset					32 725,55	2 100	2 100	32 725,55	-30 625,55
Markkinointi	200,00	40 008,00	49 208,39	46 300	164 558,60	210 540	270 340	253 974,99	16 365,01
- materiaalit	200,00	26 021,00	29 806,10	35 000	48 679,38	111 700	153 700	104 706,48	48 993,52
- palvelujen ostot	0,00	13 987,00	19 402,29	11 300	115 879,22	98 840	116 640	149 268,51	-32 628,51
Tapahtuma-areena	0,00	0,00	0,00	0	37 502,69	32 600	76 603	37 502,69	39 100,31
- vuokrat					0,00	0	0	0,00	0,00
- tapahtumat					37 502,69	32 600	76 603	37 502,69	39 100,31
Taitaja9	0,00	0,00	0,00	1 000	61 500,00	16 250	20 450	61 500,00	-41 050,00
- henkilöstökulut		0,00		0	0,00	11 250	14 450	0,00	14 450,00
- materiaalit				1 000	0,00	800	1 800	0,00	1 800,00
- palkinnot (sis. Taitaja 2009 palkinnot)					61 500,00	4 200	4 200	61 500,00	-57 300,00
Hallinto ja henkilöstö	46 754,00	180 926,00	342 010,88	297 664	358 649,78	222 000	743 260	928 340,66	-185 080,66
- projektiorganisaatio	38 075,00	148 536,00	246 252,36	245 664	246 396,26	115 000	550 160	679 259,62	-129 099,62
- matkat ja majoitus	3 726,00	25 493,00	52 140,15	35 000	11 121,50	15 000	73 100	92 480,65	-19 380,65
- edustus		166,00	10 481,73	5 000	721,44	5 000	10 000	11 369,17	-1 369,17
- ATK palvelut	4 545,00	3 661,00	4 894,81	4 000	15 942,71	8 000	15 000	29 043,52	-14 043,52
- toimistokulut, vuokrat	408,00	3 070,00	28 173,80	3 000	14 467,87	4 000	10 000	46 119,67	-36 119,67
- hallitus	0,00	0,00	68,03	5 000	0,00	5 000	15 000	68,03	14 931,97
- Skills-maksu					70 000,00	70 000	70 000	70 000,00	0,00
Yhteensä	47 244,01	292 028,92	677 530,16	681 652	1 697 438,73	1 400 640	2 541 650	2 714 241,82	-172 591,82

taitajamästäre 2009 VAASA-VASA

Kiitämme yhteistyökumppaneitamme

Järjestäjät

